National Library
Bibliothèque Nationale

B103/C/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1395 Taylor Ave, Racina, Wis 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 12 SESTDIENA, 1979. GADA 24. MARTS 29. GADS

SATURDAY, MARCH 24, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Tēvu zemei nestie upuri nebija veltīgi

LEĢIONA DIENA TORONTO

Latviešu leģiona atceres aktā DV namā Toronto 17. martā savus karogus zālē ienesa DV Toronto nodaļa, Latviešu kara invalidu apvien. Kanadā un DV vīru koris Kanadā, soļojot aiz māc. E. Ķerģa, kas sarīkojumu atklāja, pakavējoties atmiņās par Latviešu leģiona tapšanu, cīņām un upuriem. Leģionārus atceramies kā mūsu tautas lepnāko ziedu, kad vīri un jaunekļi cīnījās par savu tēvzemi pret austrumu iebrucējiem. Daudzi toreizējie cīnītāji, tagad vienoti DV saimē, turpina cīņu pret komūnismu ar gara ieročiem. Šajā cīņā iesaistīta arī mūsu jaunā audze, kas tic Latvijas brīvībai. Šī ticība ir liels dvēseles un gara spēks. „Atcerēsimies mūsu varoņus, kas ziedoja savas dzīvības tēvzemes brīvībai. Godināsim viņu piemiņu ar Lielo jundu," nobeidza mācītājs E. Ķerģis. — To atskaņoja DV vīru koris Kanadā diriģenta Dr. A. Pērkona vadībā.

Pa Latviešu leģionu runāja Elmārs Krūka, kas pats ir bijis virsnieks Latviešu leģionā. Viņš arī pastāstīja par izvēlēto Leģiona dienas rašanos, kad šajās dienās pirms daudziem gadiem abas latviešu divīzijas cīnījās plecu pie pleca Veļikajas upes krastā latviešu augstāko virsnieku plānotā un vadītā kaujā. Latviešu leģionāri neskaitāmās kaujās, nesot milzīgus upuņus, ir pārstaigājuši Krievijas zemi, cīnījušies tēvu zemē no austrumu robežas līdz Ventai un arī Vācijas austrumos un Berlīnē. Ja daudz latviešu izkļuvuši brīvībā, tad pateicoties leģionāru cīņām. Tagad 16. marts kā Leģiona diena kļuvis par tradiciju un iegājis vēsturē kā citas mūsu brīvības cīnītāju svarīgākās atceres dienas. No šīs dienas pagājuši jau 35 gadi. (Virspulkvedis A. Silgailis, kas kā augstākais virsnieks plānoja minētās kaujas 1944. g. 16. martā, nebija varējis ierasties). „Pirmajam pasaules karam beidzoties un izcīnot brīvību latviešu tautai, latviešu karavīrs pārnāca ar vairogu, bet Otrā pasaules karā vairums atgriezās — uz tā, jo apm. 80.000 latviešu cīnītāju palika kaujas laukos. Šie upuri tomēr nebija velti," teica bijušais ilggadē-DV Kanadā valdes priekšsēdis E. Krūka, aicinot vienoties Latvijas himnā.

Brīvība ir jāpērk ar asinīm, cita ceļa mums nav.

Pēc E. Krūkas uzrunas vakara norises vadītājs V. Kalniņš aicināja žēlsirdīgo māsu Maiju Ķuzi, kas ar lielu izjūtu deklamēja Pēteŗa Aigara Karavīriem un Ingrīdas Vīksnas Brāļa atgriešanās.

Garāku stāstījumu par Latviešu leģionu un tā vietu Latvijas vēsturē sniedza T. Puisāns. Viņš apskatīja notikumus no militārā un politiskā viedokļa, salīdzinot leģionārus ar latviešu strēlniekiem un iztirzājot pozitīvās un negātīvās ievirzes.

Vakara programmas otrā daļā bija DV vīru koŗa Kanadā dziesmas diriģenta Dr. A. Pērkona vadībā, klavieres spēlējot Rutai Āzei.

Rakstniece Tonija Krūka lasīja savu darbu — Vectēva (leģionāra) vēstuli mazdēlam, intersanti apskatot un analizējot, kāda nākotnē būs mūsu un viņa dzīve svešajā vidē.

Programmā vēl bija DV vīru koŗa solistu A. Cera izpildītā J. Ivanova Arāja ticība, baritona A. Vītola izpildītā J. Baruša Latvijas kalni jau liesmās un abu dziedātā I. Saksa — Visiem rozes... Kā jau parasts DV vīru koŗa Kanadā koncertos, bija jādod arī piedevas.

Beigās mājastēvs Z. Akots pateicās viesiem, solistiem un koristiem par skaisto vakaru. Māc. E. Ķerģim viņš pasniedza grāmatu Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā.

Vēlāk bija dziesmas, pārrunas, kafija un maizītes.

J. L.

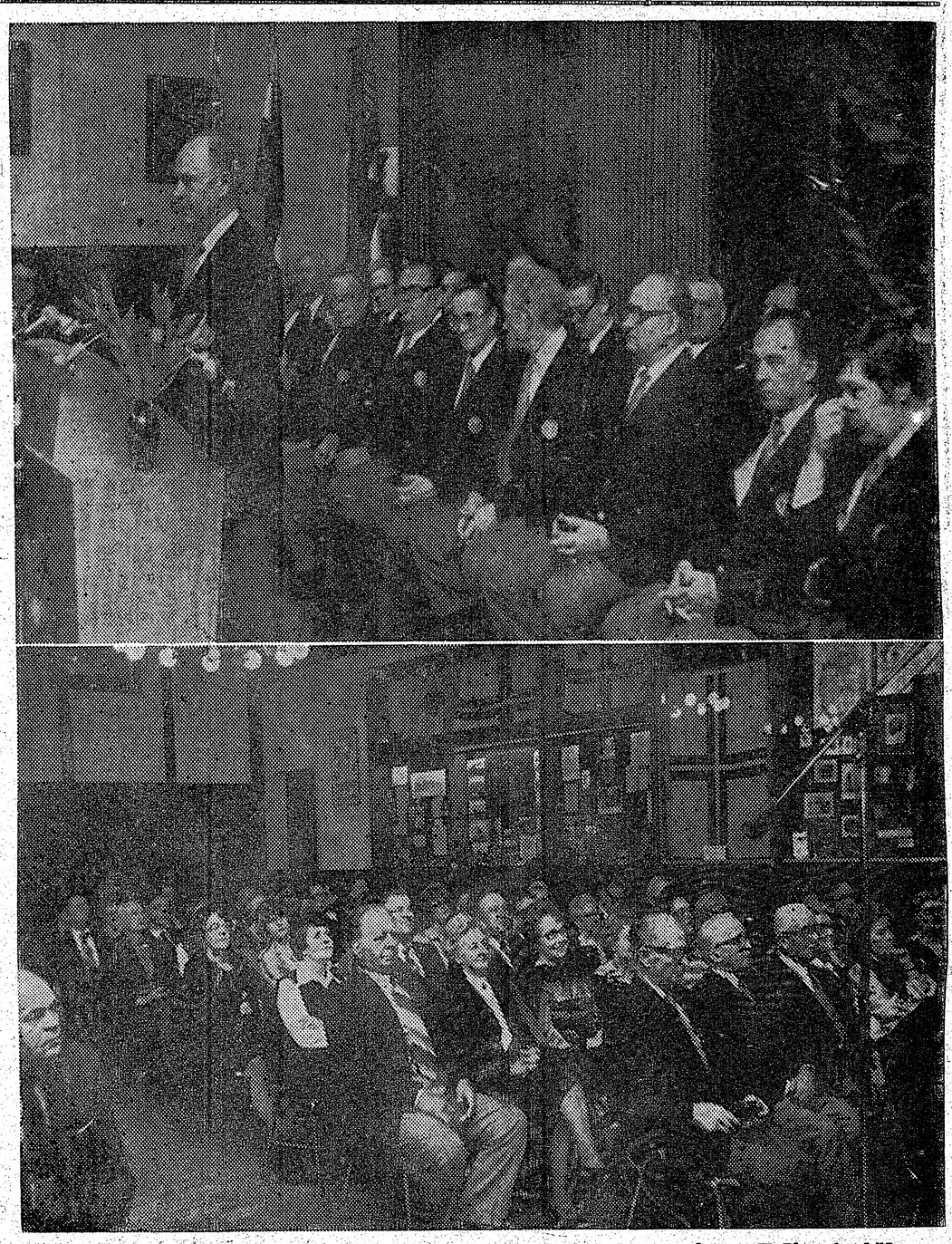

Leģiona dienas sarīkojumā DV namā Toronto par leģionāriem stāsta Elmārs Krūka. Apakšējā attēlā uzmanīgie klausītāji DV nama zālē. Foto: J. Liģers

Pirmais solis uz mieru

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Prezidenta Kārtera Vidējo austrumu drastiskās miera misijas rezultātā pirmdien Vašingtonā Izraēla un Ēģipte parakstīs dokumentu, kam jāievirza abu līdzšinējo naidnieku attiecsmes savstarpējas sadarbības un eventuālas draudzības gultnē. Jāpiezīmē, ka šis ir tikai pirmais solis patiesa miera radīšanai, bet vēl jāatrisina daudz svarīgu problēmu. Par nepārvaramiem šķēršļiem var izrādīties palestīniešu poblēma, kā arī Jeruzalemes liktenis. Lai nu kā, šis Kārtera miera plāns jāuzskata par amerikāņu ārpolitikas pozitīvu panākumu. Mēs varam aizmirst Kārtera neapskaužamo stāvokli, kuŗā viņš izmisīgi mēģināja pārliecināt stūrgalvīgo Beginu un tajā pašā laikā mudināja uz jaunām koncesijām viņam lojālo Ēģiptes prezidentu Sadatu Varbūt ka Kārters patiesībā mieru Vidējos austrumos nopirka par dolaru biljoniem

No malas skatoties, vienam otram šī Kārtera misija varēja likties par pasaules varenākās valsts neticamu pazemošanos. Mēs varbūt aizmirstam, kas būtu noticis, ja Kārtera misija būtu bijusi neveiksmīga. Jauns Izraēlas un Ēģiptes kaŗš nebūtu uzliesmojis. Neizbēgami stāvokli savā labā būtu izmantojusi Pad. savienība, un jaunas miera formulas atrašana tiktu pārcelta uz Ženēvas konferenci, kuŗā bez Kremļa piekrišanas nevarētu pieņemt nevienu izšķirīgu lēmumu. Kārteram pagaidām izdevies no Vidējo austrumu miera pamatakmens likšanas izmanevrēt ārā Maskavu. Tas varbūt ir viņa ārpolitikas

(Turpinājums 20. lp.)

Piedalaities DV LIELAJĀ LOTERĪJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākielaimesti: ● AUTO ● CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM ● KRĀSU TELEVĪZIJA ● FILMU KAMERA ● UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, DV namā

Nenokavējiet ložu iegādi!

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. GADA 24. MARTS, 12. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, izmāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 894-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1303 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redakcijas Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības labināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $5.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1581

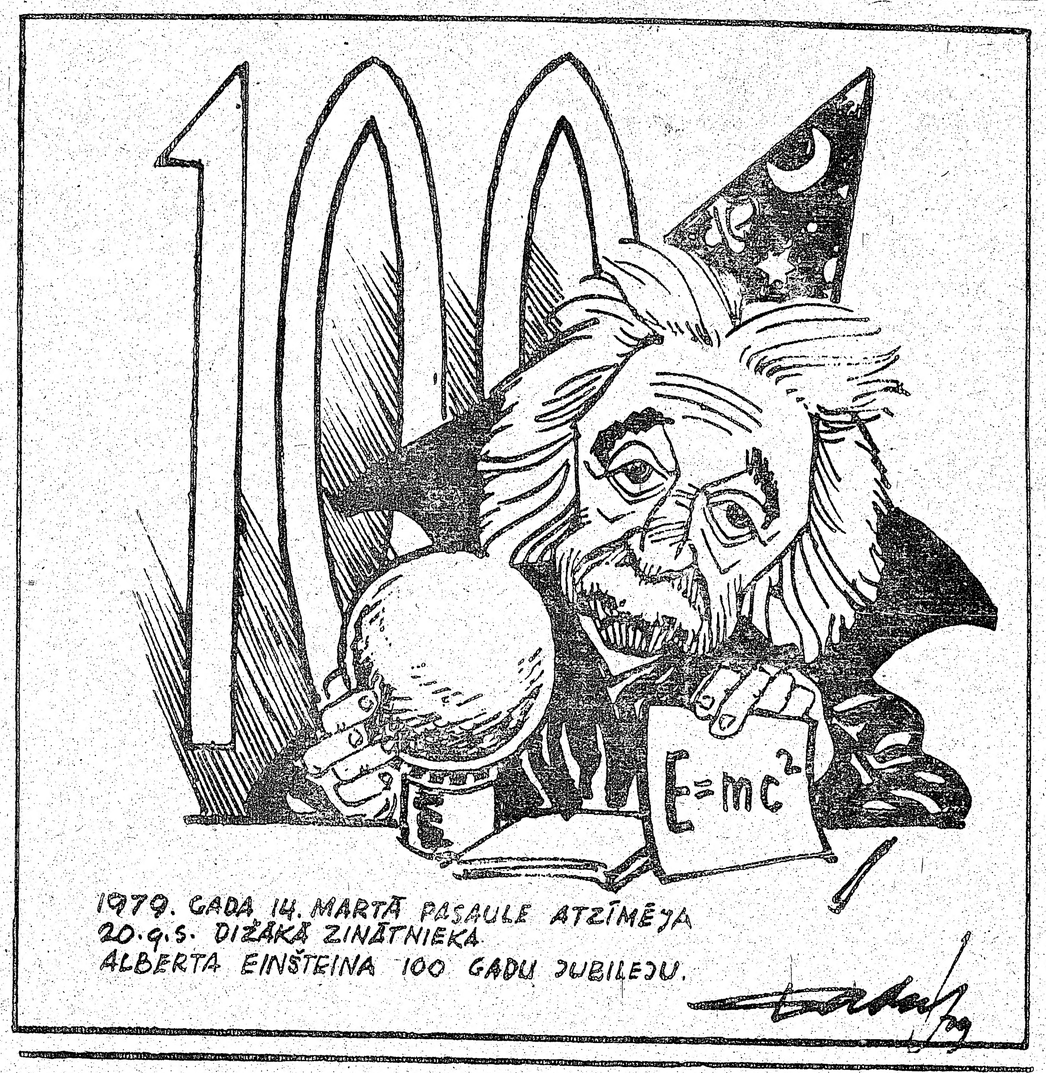

Krievi un ķinieši

Latvijas lietveža T. V. Ozoliņa uzruna Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā sesijā.

Īsi pēc Otrā pasaules kara beigām bija periods, kad ASV bija visspēcīgākā lielvalsts, ar kuru visi rēķinājās un pie kuras meklēja aizvēju. Rietumu valstsvīri priecājās, ka Pad. savienības apetīte ir apmierināta un tā vairs nav ieguvusi ne pēdu svešas zemes. Varēja nodoties koeksistencei, un nebija nekādu raižu.

Pa starpām gan nāca Korejas karš, bet to izbeidza ar „grēku uz pusēm", atdodot Ziemeļkoreju ienaidniekam, bet tie jau nebija krievi, tikai ķinieši. Pēc tam nāca Vietnamas karš, kas arī bija jāizbeidz, pametot visu Vietnamu ienaidniekam, bet tie arī nebija paši krievi, tur nāves pļauju veica vienīgi krievu ieroči.

Beidzamos divdesmit vai trīsdesmit gados Rietumu, visnotaļ ASV, situācija ar visādiem lēcieniem ir tik tālu pasliktinājusies, ka nu sāk ausīties. Vienīgā izeja, kāda ir atrasta, ir draudzēšanās ar ķiniešiem. Draudzības dēļ pameta Taivanu, ķinieši esot solījušies to neieņemt ar varu. Starplaikā sācies Vietnamas konflikts ar Kambodiju, bet tas jau esot vecs kmeru naids ar vietnamiešiem, tātad viņu „iekšēja" lieta. Pikantais šai situācijā ir tas, ka Vietnamā lieto krievu ieročus, bet Kambodijā ķīniešu, kuŗai nav kopēju robežu ar Ķīnu, tāpat kā Vietnamai nav ar Krieviju, tātad kaŗo komūnisti pret komūnistiem, vienīgi tikai ar dažādām krāsu niansēm.

Arī Japāna ar savu austrummiecisko gudrību seko Rietumu paraugam un panāca vienošanos ar Ķīnu, kas skaitās viņu ienaidnieks no senseniem laikiem. Laikam cer ar Ķīnas atbalstu atgūt Kuriļu salas, kuŗas pēc kaŗa pievāca krievi. Vienu Japāna ir panākusi — tai tagad ir atļauts atkal bruņoties, kas pēc kaŗa bija stingri noliegts.

Arī starp mūsu pašu ļaudīm ir cilvēki, kas ieteic sadarbošanos ar ģīniešiem, jo, kā saka, kas ir tavs ienaidnieks, tas ir arī mans. Tas izklausās kā velna izdzīšana ar belcebula palīdzību. Manās acīs komūnists ir komūnists, lai kāds būtu viņa acu slīpums. Tā ir visai augsta pokera spēle, jo ir liela iespēja, ka viens marksists beigās tomēr sapratīsies ar otru marksistu.

Krievi ir lieli subversijas meistari un savas infiltrācijas labā piegāde ne tikvien ierocus, bet arī speciālistus, kas apmāca ieroču lietošanu. Tā krievi iesēdās Abesinijā un papildus tam arī Dienvidjemenā, kur Adenā ieguva stipru bāzi savai flotei, tieši pretim Afrikas ragam, no kurienes var apdraudēt Rietumu eļļas piegādi.

Padomju flote vēl gan nav mēģinājusi nogriezt jūras ceļu eļļas piegādē, bet stāvoklis ir visai draudīgs. ASV flote gan arī nesnauž, šad tad izbāž no sabangotajiem ūdeņiem savus periskopus, bet pagaidām tas ir viss.

Lietām vajadzētu kļūt vēl draudīgākām ar tā saukto „revolūciju" Irānā. Cēlonis esot bijis šacha pārāk steidzīgā zemes modernizācija, kurpretim tauta labāk gribot iet senos korana ceļus. Var jau būt, ka šachs bija pārāk steidzīgs, varbūt ka bija pārāk diktātorisks, varbūt ka korupts un aplipis vēl ar kādiem citiem grēkiem, bet ka tauta būtu piepeši kļuvusi tik ticīga, to lāga negribas ticēt. Ir pazīmes, kas norāda, ka arī te iejaucies krievu pirksts. No kurienes tad islama krustnesim Khomeinī piepeši radās tik daudz sabiedroto kreisā spārna studentu vidū? Tiek lietota tā pati recepte kā Afganistānas apvērsumā, kur varu pārņēma islama vārdā, bet tagad tur valda komūnisms. Ir ziņas, ka revolūcijas taisīšanā ir bijuši palīdzīgi arī afganistāņi, kas pārnākuši Irānas robežu. Khomeinī dabūja prom šachu, bet vara vēl nebūt nav mullu rokās. Islama vadonim tagad jācīnās ar kreiso studentu grupām, un nākamība vēl nav pārredzama.

Bet Irānas naftas plūsma tagad ir vēl apturēta pie pašiem avotiem. Un kas būs vēl ar atlikušajiem avotiem Persijas līča otrā krastā? Varas līdzsvars šajā zemes nostūrī pilnīgi izjucis, un patlaban tā ir Pad. savienība, kas varu tur savās rokās. Kāda starpība, salīdzinot ar ainu, kādu redzējām pirms trīsdesmit gadiem.

Cerēsim, ka Rietumiem atdarīsies acis vēl piecas minūtes pirms divpadsmitiem.

Lasītāju vēstules

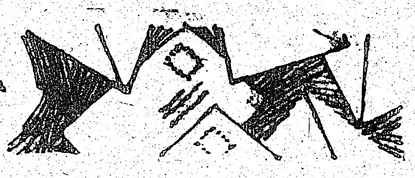

PRIEKS PAR JAUNATNES ATBALSTU

Iepriecinošs foto attēls bija skatāms LA 3. februāŗa numura pirmajā lapusē ar Draudzīgā aicinājuma idejas iedzīvinātāja Kārļa Ulmaņa ģimetni, kuŗas priekšā nostājies mazais skautiņš. Toronto latviešu sestdienas skolā un ģimnazijā Draudzīgais aicinājums plaši atzīmēts. Tāpat ļoti aizkustinoši laikrakstā lasīt, ka DV valdes priekšsēdis Kanadā V. Plūdons (mūsu lielā dzejnieka jaunākā atvase) pasniedzis plkv. Viļa Januma balvu 1000 dol. apmērā ģimnazijas direktrisei V. Slaviešai. Tas liecina, ka mūsu cīnītāju organizācija domā par mūsu jaunatni, par mūsu nākotni. Ar prieku lasīju laikrakstā aprakstus, kuŗos tik plaši atreferēti Draudzīgā aicinājuma sarīkojumi. Par to laikrakstam sirsnīgs paldies!

Aleksandrs Zaube Čikagā

KAS PIE MUMS BRAUC?

Lasīju, ka Amerikas latviešu centros viesosies Rīgas aktieŗu grupa. Lidija Freimane-Pasternāka, pēc ziņām no Latvijas PSR mazās enciklopēdijas, ir komūnistu partijas biedre kopš 1964. gada. Augstākās padomes deputāte, apbalvota ar Sarkanās goda zīmes ordeni. Alfrēds Janušāns tāpat ir komūnistu partijas biedrs, „Lielajā tēvijas kaŗā" dienējis sarkanarmijas 201. latviešu divīzijā, apbalvots ar Darba sarkanā karoga ordeni. Ko par šādu viesošanos, vai citām tamlīdzīgām „kultūras apmaiņām" saka pretkomūnisma cīnītājs T. Zieriņš? Viņš norāda: „Ja atbraucēji ir godīgi tautieši, tad viņiem jāzina, ka šeit ir ļaudis, kas neatlaidīgi prasa brīvību vajātiem, un tas var viņus stiprināt viņu stājā. Ja viņi ir varas atbalstītāji, arī tad viņiem jāaizbrauc ar apziņu, ka mēs šeit neklusējam par turienes varmākām."

G. Rode, runājot Čikagā, teicis: „Kā mēs, kas dzīvojam brīvā valstī un atbalstām brīvības idejas, varam pielaist, ka šeit, mūsu priekšā, stājas čekistu pavadīts un apsargāts viesis, kas pats pie tam ir komūnistu partijas biedrs, vai komūnistu režīma favorīts."

Man gribas atgādināt sen dzirdēto frazi, ko pieminējis mūsu „tautietis" Arvīds Pelše Rīgā, ka mēs svešumā esot un palikšot „nožēlojama trimdas mēslaine". Taču cieminiem no Rīgas nāk līdz arī Arvīda svētība, un mani vēl vienmēr nodarbina jautājums, ko viņi šajā „mēslainē" rakņājoties īsti grib panākt?.

Valters Zirnītis ASV

VĒL PAR TO PAŠU VECO MAĻAMO

Radusies domu izmaiņa sakarā ar izteikto uzskatu, ka Latvijā īstu latviešu komūnistu neesot, bet tikai līdzskrējēji, pakalpiņi un tml. Nezinu gan no vēstures tādas tautas, kur visi būtu simtprocentīgi godīgi un nebūtu kaut kādā nozīmē neviena neģēļa.

Kā mēs sauksim tos latviešus dzimtenē, kas nodarbojas ar slepenu ziņošanu, bieži vien melīgu. Kā mēs sauksim tos tautiešus dzimtenē, kas ielikti atbildīgos amatos, pārcenšas savu maizes devēju labā, pat neievēro zemes likumus un kuŗu rīcības rezultātā cieš godīgi, nevainīgi cilvēki?

Mūsu tautieši dzimtenē šādus cilvēkus vispirms sauks par komūnistiem, nejautājot pēc partijas biedra kartes.

Cīnīties pret atklātu ienaidnieku ir daudz vieglāk nekā pret tādu, kas nāk, kā bībelē raksta, „vilks ietērpies aitas drēbēs". Neļausim sev iestāstīt, ka Latvijā latviešu komūnistu nav. **A. Augulis** Toronto

IZBEIDZAMA DZĪVNIEKU MOCĪŠANA

Ja es varētu gaŗi un plaši izteikties, kā to dara daudzi savās vēstulēs, kuŗām nav nekādas nozīmes pasaules mērogā, tad es lasītājus varētu iepazīstināt ar īsto traģēdiju — dzīvnieku ciešanām, kuŗām pamatā ir cilvēku cietsirdība. Manas vēstules laikraksti un personas gan līdz šim ignorējušas. Vai tiešām esam tik aizņemti ar savas taisnības un pašlabuma meklēšanas centieniem, ka nekas vairs neatliek pāri padomāt, ko nodarām pārējai dzīvajai radībai?

Vai vegetārisms nebūtu cilvēcei cienīgāks nekā dzīvnieku gaļas ēšana? Vai zvērādas nepieder pie mežoņu laikiem? Vai ādas kurpes nebūtu jāapmaina pret mākslīgajiem materiāliem? Vai kosmetikas līdzekļu sagatavošana un laboratoriju pārbaudes ir svarīgākas par dzīvniekiem, kas tur iet bojā neizsakāmās mokās dažādos eksperimentos?

Hildefarde Lejiņa Saskačevanā

TRŪCĪGIE UN IEEJAS MAKSA

Latviešu sabiedrībā populāra kļuvusi līdzekļu vākšana. To dara laicīgās organizācijas un draudzes. Taču organizāciju biedri — naudas ziedotāji pašu sarīkojumos maksā pilnu ieejas cenu, kaut vai tie būtu rīkoti pašu telpās. Neviena organizācija savam biedram pašu sarīkojumos nekādus atvieglinājumus nedod, bet jāmaksā pilna ieejas cena. Vajadzētu painteresēties par tiem cilvēkiem, kam augsto ieejas maksu būtu gūti samaksāt.

Valdis Šteinmillers Toronto

Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts

Sv. Andreja draudzes koŗa 27. gadskārtējais koncerts 8. aprīlī Sv. Andreja baznīcā. Piedalīsies solisti, 24 mūziķu stīgu orķestris un ērģelniece Edite Timermane. Šīs draudzes koŗa koncerti pieskaitāmi vietējās mākslas dzīves visizcilākajiem notikumiem, sniedzot ik gadus arī jaunus latviešu garīgās mūzikas skaņdarbus. Šī gada koncerta uzmanības centrā būs izcilā latviešu mūzikas klasiķa komponista Alfreda Kalniņa garīgās mūzikas darbi, atzīmējot viņa 100. dzimšanas dienu. Alfreds Kalniņš dzimis 1879. gada 23. augustā Cēsīs. Viņu uzskata par vienu no vislatviskākajiem komponistiem. Alfreda Kalniņa mūzikālā valoda ir savdabīga un reizē spilgti nacionāla. Viņš ir arī viens no lielākajiem latviešu kantātes meistariem, kuŗa darbus raksturo bagāta melodija un dziļa iejušanās dzejas saturā.

Diriģents Arvīds Purvs programmā izvēlējies Alfreda Kalniņa liriskā noskaņā rakstīto kantāti — Mūzikai. A. Kalniņš tikai devis moto no kantātes teksta: „Kur viņas daiļums vaļā veŗas, zūd ēnas, staro saules stars". Kantāte komponēta 1913. gadā. Tā saista ar silto strāvojumu un melodisko sirsnīgumu. To brīvajā pasaulē atskaņos pirmo reizi. Kantāte atspoguļo svarīgākos cilvēka dzīves posmus: bērnību, kas saistās ar kristībām (soprāna solo), jaunība — iesvētības (sieviešu koris), mīlas laime (soprāna un tenora duets), šķiršanās no dzīves (sēru mūzika, bēŗu zvani, basa solo ar kori). Kantāte beidzas ar ievada „himna mūzikai" atkārtojumu.

Soprāna partiju dziedās Aija Jirgensone - Šneidere no Klīvlandes. Dziedātāja beigusi Oberlines kolledžas operas klasi. Viņa kā soliste pazīstama arī amerikāņu publikai, vīrs ir diriģents. Simpatiskā basa īpašnieks Valdis Ūsis no Klīvlandes jau vairākkārt dzirdēts Ziemsvētku ieskaņas koncertos Toronto. Tenora partiju dziedās lietuviešu tenors Rimas Strimaitis, kas beidzis Toronto Karalisko konservātoriju kā Vinči audzeknis. R. Strimaitis labi pazīstams lietuviešu publikai, devis daudzus koncertus Kanadā un ASV un ir arī pirmais tenors lietuviešu operā Čikagā.

Solistiem paredzēta arī pa solo dziesmai. Cik zināms, R. Strimaitis dziedās populāro 17. g. s. komponista Stradella Pieta Signore (Kungs, žēlo mani).

A. Kalniņu vēl pārstāvēs viņa komponētais 137. Psalms, Tas darbs, Kungs Jēzu un Manā tumšā sirdī nāci. No vecmeistariem dzirdēsim 18. g. s. komponista Giovanni Battista Pergolesi skaņdarbu korim, orķestrim un solistiem — Magnificat. Tam ir 6 daļas — Mana dvēsle slavē to Kungu; Viņa žēlastība paliek pie tiem. Viņš varenos gāzis no troņa; Kā bija apsolīts jau senās dienās un Kā tas iesākumā bija. Latvisko tekstu sakārtojis Arvīds Purvs.

Programmā uzņemta arī Jāņa Mediņa poēma stīgu orķestrim Pie baznīcas.

Ž. Zentiņš

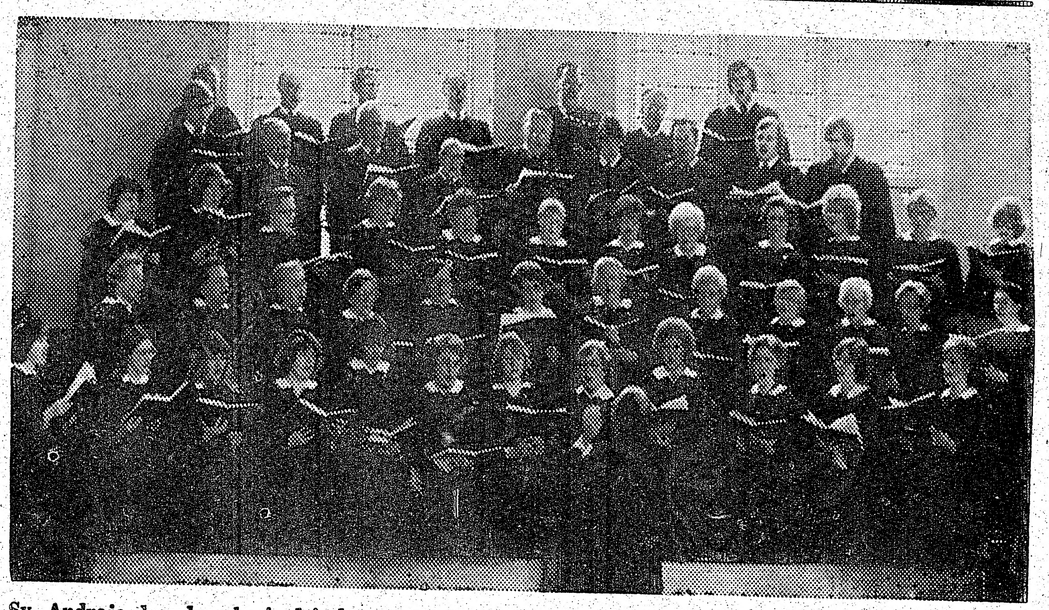

Sv. Andreja draudzes koris dziedās savā 28. gadskārtējā koncertā 8. aprīlī pl. 18 Sv. Andreja baznīcā Toronto. Koris nesen dziedāja savas draudzes 30 gadu jubilejas dievkalpojumā (augšējā attēlā).
Foto: J. Liģers

Tēlotājas mākslas izstāde Toronto

Līdz ar baleta izrādēm tēlotājas mākslas darbu klāsts jau kļuvis par Toronto tradiciju. Šogad, atļaujot plašāku darbu tematikas izvēli, mākslinieciskais līmenis kļuvis krietni vien augstāks. O' Keefe centrā bija reprezentēti daudzi plaši pazīstami vārdi: Haroldš Tauns, Dora De Pedery - Hunt, Kureleks, Jorks Vilsons, Toms Roberts u. c. Izcilākais darbu klāsts tomēr bija mūsu Ērikam Dzenim. Arī darbu novietojums un izgaismojums izdevies.

Jāsaka, ka vērtīgākie sniegumi Ērikam Dzenim joprojām ir viņa figūrālie pasteļu gleznojumi. Kaut arī ieturēti atturīgās krāsu harmonijās, tie tomēr skatītāju pilnīgi pārliecina un ļauj viegli sekot mākslinieka domu gājumam. Stingrs, ārkārtīgi izsmalcināts, it kā stilizēts zīmējums uzsveŗ baletdejotāju spēcīgos raksturus un nekad nekļūst sauss vai neprecīzi pūkains. Arī gaismas refleksu un ēnas dziļuma problēmas nesagādā Ērikam Dzenim nekādu grūtību.

Piecās mazāka formāta baleta kustību un pozu studijās Dzenis mazāk operē ar toņu gradācijām, bet vairāk uzsveŗ tumši gaišo kontrastu. Līdz ar to šie darbi nesniedz iepriekš minēto pasteļu svaigumu un pārdzīvojuma dziļumu.

Tāpat arī izstādītajās eļļas gleznās gleznotājs izvairās no katras krāsu dulķainības, katras krāsu disonances. Gleznojumu gaišo noskaņu vēl vairāk pastiprina ar krāsu nenoklātās audekla virsmas.

Varam būt pārliecināti, ka Ērika Dzeņa gleznieciba piedera baletam. Pazīstot vai ikvienu baletdejotāju personīgi, nav brīnums, ka Dzenis spēj dot jo raksturīgu viņu pasaules tēlojumu. Nenoliedzami izteiksmīgākie ir baletdejotāju portreti, kā arī dejotāju grupas īsajos atpūtas brīžos.

Tā kā beleta māksla ir dinamiska, kustību pilna, tad tikai paši spējīgākie un apdāvinātākie mākslinieki spēj atrast un attēlot baleta nemainīgās, tā sakot, paliekamās vērtības. Kāds mazāks gars var jo viegli ieslīgt mechaniskā situācijas attēlojumā un labākā gadījumā sniegt tikai illustrāciju baleta mākslai — nepiepildot gleznieciības pamata uzdevumu. Cildinot vienu mākslas veidu otrā mēdijā, ir grūti paturēt oriģinālo gleznieciības mērķi, proti, koncentrēties uz izteiksmes intensitāti, nevis tematisko spožumu.

Savos labākajos darbos Dzenis šai ziņā mūs nekad nepievil.

Jānis Kuga

3. Jaunatnes dziesmu svētki Montrealā

Par svētku goda diriģentu izraudzīts komponists Jānis Kalniņš no Ņūbransvikas Kanadā. Par virsdiriģentiem darbojas Jānis Beloglāzovs (Otava), Pauls Berkolds (Sietla), Guntārs Gedulis (Venecuēla), Māris Kristapsons (Pokipsija), Vizma Maksiņa (Toronto) un Irēne Upeniece (Ņujorka).

Koncertā bez Latvijas un Kanadas himnām dzirdēsim 21 dainas apdari, 5 ar kokļu pavadījumu. Speciāli 3. Jaunatnes dziesmu svētkiem darbus komponējuši Ilze Akerberga, Viktors Baštiks, Jānis Beloglāzovs, Jānis Kalniņš, Tālivaldis Ķeniņš, Kārlis Lietiņš, Imants Mežaraups, Arvīds Purvs un Dace Štauvere-Aperāne. Programmā vēl Mārtiņš Aldiņš, Pēteris Aldiņš, Longīns Apkalns, Haralds Berīno, Valentīns Bērzkalns, Pauls Dambis, Guntārs Gedulis, Andrejs Jurjāns, Aldonis Kalniņš, Alfrēds Kalniņš, Emīls Melngailis un Andris Vītoliņš.

Notis visiem dziedātājiem izsūtītas, bet jauni dziedātāji tās var pieprasīt rīcības komitejā (291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Que., H9X 2R2). Līdz šim svētkiem pieteikušies 750 dalībnieku, un jauni pieteikumi ienāk ik dienas. Saņemts arī pirmais kanadiešu ziedojumos no firmas J. Labatt Ltd. 1000 dol. apmērā, daži ziedojumi arī no latviešiem svētku vajadzībām. Vecākiem, apmetoties Q. E. viesnīcā, par vienu bērnu nav jāmaksā, neatkarīgi no vecuma. Istabā iespējams novietot 4 guļamvietas. Pazeminātai cenai (42 dol.) jālieto sevišķās kartītes, kas pieprasāmas rīcības komitejā.

Agrumu Pēteris

Rakstnieku un žurnālistu kongress Gaŗezerā

Kultūras daudzinājuma beigu dienā, 4. marta pēcpusdienā, Latviešu preses biedrības vicepriekšsēdis un kasieris Kārlis Ķezbers Latviešu biedrības namā bija sasaucis apspriedi, kuŗā piedalījās arī valdes locekļi Janīna Babre un Vilis Miķelsons, kā arī O. Jēgens un E. Aistars. Pēc kopējām pārrunām sapulcējušies atzina, ka visi līdzšinējie biedrības biedri būtu pārreģistrējami un uzsākama biedru apzināšana. ALA kongresā būtu jāpiedalās ar savu delegātu. Ieteicamākā būtu Janīna Babre; viņa varētu būt arī biedrības pārstāve Gotlandes latviešu dziesmu dienās. Tā kā Gaŗezerā šīs vasaras programma jau aizņemta, tad Latviešu rakstnieku un preses darbinieku kongress organizējams 1980. gadā, tanī pašā laikā sarīkojot arī žurnālistu kursus. Kongresā bez rakstnieku un preses darbinieku sanāksmēm risinātos arī dažādi mākslas un kultūras sarīkojumi.

V. Bokis

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Toronto simfoniskie koncerti
MASEJA HALLĒ
Victoria un Shuter Str.
OTRDIEN, 27. MARTĀ, UN TREŠDIEN,
28. MARTĀ, PL. 8.30 VAK.
Viens no pasaulas labākiem diriģentiem
ERICHS LEINSDORFS
Programmā:
SMETANA — The Moldau
MOCARTS — Symphony No. 41 in C Major, K. 551 (Jupiter)
VĀGNERS — Siegfried: Forest Murmers
DEBUSSY — Le Mer
Biļešu cenas: $$6, $9, $12 un $15
pieprasāmas Maseja halles biļešu kasē.
Tuvākai informācijai zvanīt 363-9797.

VALDIS DIDRICHSONS
rīko
gleznu izstādi
Samuel J. Zack's galerijā, Stong College,
York universitātē. (Keel Campus, pie Keel Str.)
no 19. — 29. martam.
Atklāšana 19. martā pl 19.

Sākti pētījumi Tobago

PROFESORA DR. GUNĀRA ŠŪBIŅA RAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Izlidojot 19. februāŗa agrā rīta stundā no Toronto internacionālā Maltonas lidlauka, tur vēl bija nikns sals, ap —20° C. Naktī bija atkal snidzis. Kad lidmašīna pēcpusdienā nosēdās Port of Spain lidlaukā Trinidadā, termometrs rādīja ap +30° C. Pēc pus stundas jau biju citā lidmašīnā, lai 20 minūtes vēlāk nosēstos Crown Point lidlaukā Tobago, kur bija norunāta sastapšanās ar manas noorganizētās zinātnieku grupas pārējiem locekļiem — archaioloģijas profesoru un Kalgarijas universitātes prezidentu Dr. Normanu Vagneru un vēstures profesoru Dr. Edgaru Andersonu no San Jose Kalifornijā.

Otrā rītā ķērāmies pie darba, lai sameklētu un izvērtētu vietas, kur būtu vērts izdarīt archaioloģiskos izrakumus. Vajadzēja arī izšķirties, kur darbs būtu sākams, aprēķināt, cik tas varētu maksāt, un vienoties ar Trinidadas un Tobago valdību par visa projekta izkārtošanu, kā arī dažādām citām problēmām. Šādu projektu veidojot, bija jāparedz arī tādas lietas, kur pirkt lāpstas, aukla un zemes nesamos grozus. Beidzot bija jāpadomā, kur novietot izraktos materiālus, kas tos mazgās un kur dabūt ūdeni. Tāpat bija jārūpējas par racēju, nesēju un naktssargu sameklēšanu, naktsmītnēm un pārtiku. Bez visa tā bija jādabū atļaujas no valdības iestādēm, kā arī jānokārto saistības ar izrakumu vietas īpašniekiem.

Minu tikai dažus piemērus, lai rādītu, ka ekspedīciju noorganizēt ir pamatīgs darbs, Kā tas šad un tad gadās, pašu rakšanas objektu atrašana nav visgrūtākā. Arī mums tā bija. Pēc pāris duču iespējamu vietu pētīšanas, izšķīrāmies, ka darbi būtu sākami Plimutas pilsētiņā un tās tuvumā. Iespējams, ka pirmo rakšanu izdarīs vietā, kur kādreiz būtu varējis atrasties seno kurzemnieku būvētais cietoksnis. Izraudzītā vieta ir interesanta, jo ir daudz norādījumu, kā vecos dokumentos, tā arī pārbaudot apstākļus uz vietas, kas liecina, ka tur atradusies kāda sena būve. Uz to norādīja arī Dr. E. Andersona pētījumi archīvos un to apstiprināja mūsu kollēgas archaiologa Dr. Vagnera atzinums. Kā ģeografs redzēju, ka daudz kas jau varētu būt jūras viļņu aizskalots, jo klinšu rags liekas krietni apdrupis.

Turpat tuvumā izgājām arī vecos papīros minēto mežonīgo cilvēkēdēju karību un varbūt draudzīgāko aravaku indiāņu nometnes vietu. Tā izšķīrāmies sākt reizē izrakumus abās vietās.

Pagāja vēl pāris dienu, aplēšot budžetu. Tas sākumam paredzēts uz trim sezonām, paredzot ap 60.000 dolaru katrai sezonai. Tad lidojām atpakaļ uz Trinidadu, lai turpinātu līgumus ar valdībā, kas izrādījusies ļoti atsaucīga, un pasākumam jau tagad saņemts ievērojams atbalsts. 3. martā, kā jau sestdienā, kad iestādes slēgtas, papīrus kārtojot nāk atmiņā iepriekšējā reize, kad biju šajā zemē. Tad šeit bija trešais latviešu salidojums, kuŗā, cik atceros, piedalījās ap 300 tautiešu no visām pasaules malām. No Kanadas vien bija tuvu pie simta.

Arī šoreiz satikām lielas grupas ceļotāju — angļus, japāņus, vāciešus un zviedrus. Bija jāpabrīnās par zviedriem. Lai gan Skandinavijas lidmašīnas līnijas gala punkts ir Barbados salā, tomēr retais no viņiem palika tur. Kā paši zviedri izteicās, 90 proc. zviedru braucot tālāk uz Tobago. Varbūt latvieši atkal reiz atklājuši un iemīļojuši vietu, pirms citi par to jau daudz ko zināja. Par to pateicība pienākas Dr. E. Andersonam par milzīgo enerģiju, noorganizējot latviešu salidojumus Tobago, no kuriem pirmais notika jau 1974. gadā un, notiekot ik pāris gadus, kļūstot par tradiciju.

Cik vēroju no Tobago iedzīvotājiem izturēšanās, tad „kurlanderi", kā viņi šeit pazīstot latviešus, esot vismīļāk gaidītie viesi. Dr. E. Andersons šajā salā izdarījis zinātniskus pētījumus jau kopš 1957. gada. Bet viņš nav vienīgais. Jau pirms viņa vienu vasaru salā pētījumus veica jaunais ģeoloģijas departamenta direktors docents Verners Zāns. Pa trim lāgiem salā kādreiz darbojās Minesotas universitātes profesors Jānis Akermanis. Trīs mēnešus te nostrādājis Viskonsinas universitātes amerikāņu folkloras doktorande Zinta Konrāde. Īsu laiku šeit pētījumus izdarīja arī Venecuēlas centrālās universitātes botānikas profesors Dr. Ernests Foldāts.

Pašreizējā grupā esam trīs no Kanadas un viens amerikānis; no grupas dalībniekiem divi esam latvieši. Mani šajā salā saista ne tikai neparastais skaistums un vareni gardais rums, bet arī salas lielā ģeografisko elementu dažādība, sakoncentrēta tik mazā zemes platībā un jūras līčos. Ģeografija un tautiešu nākamais salidojums lai paliek citai reizei.

Trinidadā, 3. martā.

Dr. Gunārs Šūbiņš

Programmas dalībnieki Leģiona dienas sarīkojumā DV namā Toronto. 1. rindā no kreisās: Tonija Krūka, Ruta Āze, Maija Ķuze; aizmugurē: DV sarīkojumu daļas vadītājs V. Kalniņš, solists A. Cers, diriģents A. Pērkons, baritons A. Vītols un DV Toronto nodaļas priekšnieks Z. Akots.
Foto: J. Liģers

Lasītāju vēstules

LATVIEŠU NAMS DŪC...

Ik ceturtdienu Latviešu nams Toronto dūc kā bišu strops, kad tur pulcējas pensionāri savām kārtējām sanāksmēm. Tā nedēļa liekas īsāka. Kalpaka pēcpusdienā jau vajadzēja meklēt kādu vietu, kur vēl varētu kādu atnācēju iespiest. Apmeklētāji bija priekšnesumiem atsaucīgi. Tad nāca dāmas ar kūpošām kafijas kannām. Kad viss bija nogaršots, pāris kafijas tases izdzertas, tad varēja paraudzīties pēc kāda ilgi neredzēta paziņas, uz brīdi parunāties ar kādu „savas puses" cilvēku.

Ilgi nebiju tik jauku pēcpusdienu pieredzējusi. Paldies visiem rīkotājiem!

V. Z. Toronto

VAR JAU ARĪ TĀ, BET...

Nupat Sv. Andreja draudze nosvinēja 30 gadu jubileju, taču drusku īpatnējā veidā. Šī jubileja rīkota bez laicīgo organizāciju piedalīšanās resp. baznīcai, kas nav laicīga, bet gan garīga organizācija, nav arī šie laicīgie pārstāvji jāaicina kā goda viesi.

Protams, tādos apstākļos nebija konsula Dr. E. Upenieka, LNAK priekšsēža T. Kronberga, DV Kanadas valdes priekšsēža V. Plūdoņa un citu organizāciju apsveikumi un vēlējumi.

Var jau arī tā darīt, bet tad jubilejas rīkotājiem vajadzētu konsekventi šo savu viedokli vienmēr un visur ievērot — visos laicīgos jautājumos ārpus baznīcas. Tādēļ varētu jautāt, kādēļ pats tagadējais draudzes mācītājs tik aktīvi iesaistījies visādos ārpus baznīcas laicīgos pasākumos, kā piemēram, 2x2 nometnē, Latviešu centrā, latviešu skolas dibināšanā u.t.t.

Ja jau laicīgās lietas baznīcai nav vajadzīgas, tad nu, kungi, ievērojiet tagad savus noteikumus.

Draudzes loceklis Toronto

SEPARĀTISMAM TRIMDĀ NAV VIETAS

Jānis Dimants sen. ievietojis LA 10. marta numurā sludinājumu: „Kāpēc latviešu katoļi trimdā straujāk asimilējas?" Šis raksts man rada šaubas par daudziem tanī minētajiem faktiem, un proti: 1) Vai latviešu katoļi straujāk asimilējas? 2) Vai asimilēšanos ietekmē vietējo zemju baznīcas? un 3) Vai par to vainojami citu konfesiju latvieši? — Patiesība ir tā, ko Dimants min par Latgales iedzīmotāju mazo izceļotāju procentu. Varbūt ka ASV Latgales katoļi sastāda 15 proc. no visu latviešu skaita. Nevaru par to strīdēties, kaut gan tam neticu, jo Kanadā ieceļojušo Latgales katoļu skaits ir tikai 5 proc. no visu latviešu skaita. Domāju, ka asimilācija ir pati par sevi saprotama lieta un piešķirt speciālu nozīmi baznīcām būtu nevajadzīga to iemaisīšana separātisma jautājumos. Asimilācijas mazināšanā lielākais un svarīgākais faktors ir ģimenes. Pēc tam latviešu skolas, nometnes u.t.t.

Attieksmē uz latgaļu līdzdalību sabiedriskajā un politiskajā darbā, centrālajās organizācijās, kā ALA, PBLA u.c., domāju, ka Dimantam ir taisnība, jo neviena Latgales apgabala sabiedriskā darbinieka vārdu nevar tanīs atrast. Manuprāt tas ir liels mīnuss. Bet kas un par cik daudz ir vainojamas abas puses — ALA, PB LA vai paši Latgales sabiedriskie darbinieki ASV, to lai viņi izšķir paši un trūkumus novērš demokratiskā ceļā. Par latviešu organizāciju rīcību ASV jāatbild pašām organizācijām, bet ne visai tautas kopībai. Ja ir dibināti iebildumi, tad tie iesniedzāmi attiecīgajai organizācijai, bet ne laikrakstam. Pamatotus iebildumus atbalstīs visa tautas kopība.

Kas attiecas uz Kanadu, tad vēlos paskaidrot, ka mēs Kanadā esam vienota latviešu saime, bez apgabalu un konfesiju izšķirības. Mūsu draudzes sadzīvo draudzībā un sirsnībā. Tāpat tas ir ar organizācijām, ne tikai LNAK, bet visām pārējām. Jau no pirmajiem LNAK darbības gadiem, visās LNAK valdēs ir vienmēr bijuši Latgales apgabala katoļi. Daudzreiz ne tikai viens, bet vairāki. Tāpat PBLA valdē 8 gadus darbojās LNAK priekšsēdis — katolis nelaikis J. Niedra. Arī mūsu goda konsuls Toronto ir katolis. Ja tagad PBLA valdē no Kanadas nav Latgales apgabala cilvēks, tad tikai tāpēc, ka Kanadai ir tikai 2 valdes locekļi PB LA valdē un, pēc parastās kārtības tie ir LNAK valdes priekšsēdis un padomes loceklis, vai kā tagad — valdes vicepriekšsēdis. PBLA valdē 3 loc. no Eiropas, 3 no Austrālijas, 1 no Dienvidamerikas un 5 no ASV resp. ALA. Tātad tikai ALA varētu izkārtot, ka starp 14 PBLA locekļiem, vismaz viens būtu Latgales apgabala katolis. Arī šodien LNAK padomē ir 7 Latgales katoļi, viens valdē, revīzijas komisijas priekšsēdis un viens PBLA kultūras fondā — priekšsēža vietnieks. Vēlos piebilst, ka mēs Kanadā neveidojam organizāciju vadības un nedalām amatus pēc apgabalu vai konfesiju principa, bet ievēlam demokratiskā ceļā.

J. Dimanta rakstā beigās ir teikts: „Šodien dzimtenē okupācijas režīms latviešus pārkrievina, dzen genosīdā, trimdā, Amerikā, latviešu katoļus — latgaļus dzen asimilācijā tautas brāļi." Man šis citējums atgādina Vl. Loča (Vācijā) sūdzības vācu organizācijām (internacionālā forumā) un lūgums palīdzēt latgaļiem — vismaz morāli, jo Latvijā latvieši apspiežot latgaļus. Domāju, ka šie abi pieņēmumi ir ļoti līdzīgi un tie ir nosodāmi, jo apzinīgi kultivē nevajadzīgu separātismu, kuŗam šodien trimdas apstākļos nav vietas. Naīvi stūrgalvji atrodas visos tautas nogrupējumos, tādēļ vispārēji pārmetumi nav gudri, bet ļoti kaitīgi. Latvijā ne latvieši, bet komūnistu režīms apspiež latgaļus un cenšas iznīcināt visu mūsu tautu.

Šodien mums ir tikai viena trimdas latviešu saime un tikai viens mērķis — atbrīvot latviešu tautu no verdzības un cīnīties par brīvas Latvijas atjaunošanu.

J. Grednis Toronto

Toronto vanadžu kopai jauna priekšniece

DV Toronto nodaļas vanadžu kopas 6. marta valdes sēdē par kopas priekšnieci izraudzīta Silvija Ozola. Viņa ir arī Gaujas 14. gaidu vienības priekšniece un Toronto latviešu biedrības sestdienas skolā vada tautisko tradiciju pulciņu, tāpat vanadžu vakarēšanas DV namā. Priekšnieces vietniece ir Astrīde Jēkabsone, sekretāre E. Volmere, kasiere V. Valtere un saimniecības pārzine V. Bebre. Aprūpē darbosies M. Zvirgzdgrauda, A. Austriņa un A. Boka. Mantzīnes pienākumus veiks Z. Simanovska.

-ks-

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

A. Ticmanis pasaules rekordists

Arnolds Tīcmanis, latviešu sporta dzīves vadītājs Kanadā, savā laikā bija Latvijas universitātes sporta vieglatlēts, bet vēlāk pievērsās šaušanas sportam un vadīja Rīgas šaušanas sporta biedrību, ierindojoties meistaršāvēju klasē; apbalvots ar nopelnu medaļu šaušanas sportā. A. Tīcmanis darbojies arī Universitātes sporta valdē un apbalvots ar US lielo nozīmi. Sporta valdē viņš darbojies par juriskonsultu.

Kanadā A. Tīcmanis pazīstams kā sporta darbinieks, kas piedalījies pirmajā sporta kongresā Toronto un ievēlēts par šī kongresa vadītāju. Pēc 50 gadu ilgas klusēšanas A. Tīcmanis nesen atgriezies aktīvo sportistu saimē, šoreiz kā vecvieglatlēts. Grūti atrast viņam līdzinieku, kas būtu piedalījies tik daudzās starptautiskās vecvieglatlētu sacīkstēs Ziemeļamerikā un Eiropā. Neatlaidība un nopietnība treniņos vainagojusies ar sasniegumiem, kas ierindojuši A. Tīcmani pasaules rekordista godā savā vecuma grupā (no 70 — 75 g.) „Master Age Records" izdevumā angļu valodā lasām A. Tīcmaņa vārdu kā pasaules rekordistu. Šajā sarakstā, klasificējot pasaules izcilākos sportistus pa vecuma grupām, lasām trīs latviešu šķēpraižu vārdus: Jānis Lūsis ar 1976. gadā sasniegto rezultātu 86,32, Jānis Stendzinieks ar 1963. gadā sasniegto attālumu 55,90 m un Rūdolfs Miķelsons ar 1977. gadā sasniegto attālumu mu 47,34 m, protams, katrs savā vecuma grupā.

Bagāts bijis A. Tīcmaņa uzvaru skaits. Pasaules vecvieglatlētu sacīkstēs Gēteborgā, Zviedrijā, izcīnīta medaļa internacionālā pieccīņā. Sasniegtie rezultāti atsevišķās disciplīnās ierindoja A. Tīcmani savas grupas pasaules rekordistu sarakstā. A. Tīcmanis ir Kanadas rekordists septiņās sporta disciplīnās: diskā 26,82 m, 12 mārc. veserī 24,36 m, lodē 9,65 m, augstlēkšanā 1,18 m, trīssoļlēkšanā 6,5 m, svaru pieccīņā ar vieglajiem svariem (svars 25 mārc., šķēps, lode, disks, veseris), smago svaru pieccīņā. Starptautiskajās Ziemeļamerikas meistarsacīkstēs ASV meistara gods iegūts diskā un veserī.

A. Tīcmanis apbalvots par sasniegumiem sportā ar karalienes Elizabetes II kronēšanas piemiņas sudraba medaļu. 1978. gada vasarā A. Tīcmani pagodināja ar sporta nopelnu balvu, kuru tam pasniedza gubernātore Itn. Makgibona.

Piedaloties Burlingtonas universitātes protektorātā notikušajās ASV vecvieglatlētu meistarsacīkstēs, A. Tīcmanis izpelnījās īpašu ievērību, un universitātes fiziskās audzināšanas speciālisti to intervēja vairāk nekā stundu zinātniskos nolūkos.

Nenogurstošais vecvieglatlēts A. Tīcmanis devies uz Floridu, lai sagatavotos vecvieglatlētu pasaules meistarsacīkstēm, kas notiks šovasar Hanoverā, Vācijā, jūlija mēneša beigās.

Ž. Zentiņš

Mūsu Rīgā sarkanarmiešu durkļi. Kā augšējais attēls rāda, bez tāda nevar iztikt arī vienkāršs plakāts pie Daugavas tilta, kas aicina gājējus iet pa tilta labo pusi.

Atbalstīti etnisko grupu centieni

Ontario padomdevēju padome daudzkultūras jautājumos, kas jau piecus gadus darbojas pie Ontario valdības, 8. martā bija rīkojusi informālu preses pieņemšanu Makdonalda bloka telpās, Kvīnsparkā, pulcinot pāri par simt apmeklētāju, to vidū arī LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu, kas ir šīs padomes loceklis. Pavisam šai daudzkultūras organizācijai ir 22 locekļi, kas pārstāv dažādas etniskās grupas Ontario provinces mērogā.

Galveno uzrunu teica padomes priekšsēdis Džordžs Korejs. Iesākumā viņš pakavējās pie organizācijas darbības pagātnē. - Tā bijusi, kā parasts, ļoti aktīva visādos paveidos. Padome atbalstījusi daudzus jaunieceļotāju pasākumus šajā provincē, rūpējusies par izglītības iespēju noorganizēšanu, pabalstījuši etniskās preses centienus, iesniegusi priekšlikumus par pilsoņu tiesībām un morāli atbalstījusi daudzkultūras televīzijas raidītāja nodibināšanu Toronto pilsētā. Padome rūpējusies arī par minoritāšu tiesībām un to uzlabošanu visas provinces apmērā. Šajā katēgorijā ietilpst vietējo indiāņu tiesību stāvoklis, kā arī franču kultūras saglabāšana angliskajā vidē. „Ievērojot dažādas pastāvošās domstarpības, izteicās Korijs, „man tomēr ar lielu gandarījumu jākonstatē, ka sadarbība atsevišķo kulturālo nogrupējumu starpā pēdējos gados jūtami uzlabojusies."

Korijs klātesošajiem pavēstīja, ka padome arī nākotnē darbosies kā līdz šim, darot visu iespējamo etnisko kultūru veicināšanā un tradiciju saglabāšanā. Bet netiešā veidā viņš arī uzsvēra nepieciešamību ieklauties vēl vairāk Kanadas sabiedriskajā dzīvē — politiski un kultūrāli. „Mums jāredz, kā šī mozaīka var ieklauties šejienes dzīves straumē", runas nobeigumā teica Korijs.

A. K.

Austrijā miris Latvijas laika sporta entuziasts

Latvijas laikā Rīgas pilsētas darbinieku veselības kopšanas biroju vadīja Valdemārs Lucs, darbojoties arī par masieri. V. Lucam bija arī liela interese par Latvijas sporta dzīvi. Kad Latvijas olimpiskā vienība 1936. gadā devās uz Berlīnes olimpiadu, V. Lucs brauca līdz kā valsts vienības masieris.

Pasaules kara beigu posmā V. Lucs ar dzīvesbiedri Almu atrada patvērumu Austrijā. Nupat saņemta no Austrijas ziņa, ka Valdemārs Lucs pēkšņi miris šī gada 28. janvārī.

V. Lucs ieguva Austrijā ārsta diplomu un strādāja arī Friburgā, Šveicē, par profesoru universitātē. V. Luca ģimenes īpašumā ir skaista un gaumīgi iekārtota savrupmāja pazīstamajā vasaras kūrvietā Badenē pie Vīnes. V. Lucs bija arī saskarē ar Austrijas sporta dzīvi. Viņš apbalvots ar Servinendo Humaniti goda zīmi un The Holy Cross of Jerusalam Knight Grand Cross ordeni.

V. Luca personīgā retumu kollekcijā glabājas arī visu slaveno Berlīnes olimpiadas sportistu paraksti, arī Latvijas sportistu.

Valdemārs Lucs atstāj dzīvesbiedri Almu, meitu Ingrīdu un citus piederīgos Austrijā.

Ž. Zentiņš

Arī 1905. gada cīnītāju piemiņa nav svēta

Kāds no latviešu tūristiem nesen apmeklējis Lielvārdi, savu dzimto pusi. Lielvārdes draudzes baznīca vēl stāv uz Daugavas labā krasta, pretim agrākajai Lāčplēša salai, bet pati sala vairs nav, tāpat Lindes muižas Daugavas kreisajā krastā. Tās vietā ir plašs ūdens klajums līdz pat plašajiem mežiem. To visu pārvērtušas spēkstaciju uzkrātās ūdens rezerves.

Lielvārdes draudzes skolu 1856. gadā beidzis Andrejs Pumpurs, vēlākais Lāčplēša autors. Latvijas apmeklētājs šo skolu beidzis 1904. gada 29. maijā, kad par skolas pārzini bijis Topse. Draudzes skola atradusies uz Rumbiņas upītes labā krasta. Rumbiņa bija maza, sekla upīte, kas tecēja dziļos krastos, lai pie baznīcas ieplūstu Daugavā. Tagad tā no Daugavas ūdens ir pilna līdz malām. Lielvārdes draudzes skola, kur kādreiz par pārzini bija Neilands, tagad iznīcināta. Uz tās pamatiem uzcelti kolchoza staļļi. Neizdevies uz turieni nokļūt dziļo dubļu dēļ.

Lielvārdes kapos kopš seniem laikiem guldīti mirušie draudzes locekļi no Lielvārdes, Rembates, Leidmane un Krapes pagastiem, arī rakstītāja tēva māte, kas mirusi 1902. gada aprīlī. Te bija apraktī arī tie, kurus nošāva Orlova soda ekspedīcija. Noslepkavoto starpā bija arī skolnieki Andrejs Eniņš un Ernests Vecaine. Ne šos kapus, ne viņu piemiņas zīmes vairs neizdevies atrast. Pazudis arī rakstītāja mātes kaps, kas mirusi 1908. gada februārī. Viss iznīcināts, mirušo pīšļi sajaukti ar zemi.

A. B.

Latvieši daudzkultūru izstādē

Daudzkultūru tēlotājas mākslas izstādē O'Keefe centrā Toronto, ko atklāja 12. martā un kas turpināsies līdz 29. martam, piedalās 50 mākslinieki ar 148 darbiem — gleznām, grafikām, skulptūrām. No latviešiem piedalās Valija Mērniece ar divām eļļas gleznām un Zigfrīds Jurševskis ar divām skulptūrām bronzā un glazētā mālā. Izstādi rīko Ontario kosmopolitana klubs un atbalsta Ontario mākslas padome.

Kalpaka atcere Hamiltonā

Hamiltonas latviešu skola 9. martā baznīcas zālē bija rīkojusi pīkv. Kalpaka piemiņas vakaru. Par Oskaru Kalpaku un Latvijas atbrīvošanas cīņām stāstīja skolotājs Ed. Lūķis, pakavējoties pie traģiskā notikuma. Par Kalpaka garīgo seju runāja viņa brāļa meita A. Kalpaka - Grundmane no Kalifornijas. Viņa pakavējās pie Kalpaka ģimenes, mājas, kur viņš audzis, Meirānu pagasta Liepsalām un Visagala kapsētas, kur Kalpakam celtais piemineklis stāv vēl tagad. Tas veidots no tā paša lielā laukakmens Liepsalas tīrumā, uz kura Kalpaks bieži sēdējis un spēlējis vijoli.

Skolēnu koris komponista I. Saksa vadībā dziedāja vairākas dziesmas, audzēkņi deklamēja Kalpakam veltītus dzejoļus ar karavīru un varoņgara motīviem.

A. Grundmanes glabāšanā savu vijoli nodevis pats Oskars Kalpaks, lai vestu atpakaļ uz Liepsalām, kad tās būs atbrīvotas. Uz Kalpaka vijoles Karmena Bleka atskaņoja Kalpaka iemīļotos korāļus, bet ģimnazijas 4. klases skolnieks Pēteris Dāle — J. Vītola Visiem rozes un Karavīri bēdājās.

Sarīkojumu vadīja skolas vecāku pārstāvis G. Sīlis. Bija ieradušies ap 100 apmeklētāju, kas pakavējās pie vecāku padomes cienasta. J. G.

Podgornijs nobīdīts

Pad. savienības agrākais prezidents, 76 g. v. Nikolajs Podgornijs, kas 13 gadus bija viens no Kremļa varenākiem, nav vairs Augstākās padomes loceklis. Podgornijs pārstāvēja Kijevas iecirkni. Augstākās padomes nupat ievēlēto locekļu sarakstā Podgornija vārds nav vairs atrodams. Viņa vietā ievēlēts Ukrainas komūnistu partijas sekretārs Vladimirs Ščerbickis. Podgornijs bija viens no „triumvirata", kas 1964. gadā nogāza Chruščovu, pārējie divi bija 72 g. v. Brežņevs un 75 g. v. Kosīgins.

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikrakstu vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

BALTIEŠU STUDENTU KONGRESS

24. martā pl. 14 Lietuviešu namā,

1573 Bloor Str. W., Toronto.

Visi studenti un nesen studijas beigušie laipni ielūgti.

Tuvākai informācijai zvanīt Rutai Priedkalns (312) 784-3242.

DV globālās dienas Melburnā

DAUGAVAS VANAGU SAIMI ANGLIJĀ ARĪ
NĀKOŠĀ GADĀ VADĪS DR. LEOPOLDS RUMBA

DVF delegātu sapulce sanāca 10. un 11. martā DVF namā Londonā, pulcējoties 47 delegātiem, kas pārstāvēja 1904 fonda biedrus. Delegātu sapulci atklāja DVF valdes priekšsēdis L. Rumba, sveikdams ar atkalievēlēšanu atbildīgajā amatā J. Frišvaldu, un jaunievēlētās vanadžu darbinieces — globālo vanadžu priekšnieci A. Liepiņu un DVF vanadžu daļas vadītāju E. Sarkanbārdi. Priekšnieks pateicās bij. saimniecības daļas vadītājam G. Rītiņam, kas ar nopietno veselības stāvokli arī pagājušā gadā nācis talkā ar darbu un padomu, DVF lietas kārtojot. Sapulci vadīja Valdis Auers un A. Tauriņš.

Savā uzrunā DVF goda priekšsēdis Latvijas lietvedis T. V. Ozoliņš norādīja, ka tagad DVF darbs ievirzījies kultūrālā, nacionālā un politiskā ūdeņos, ko veic arī vanadzes. Politiskā darbā daudz var veikt arī tie tautieši, kam ir britu pavalstniecība, tāpat jaunieši, kas dzimuši šinī zemē un kam paveras plašs politiskā darba lauks.

DV priekšnieks J. Frišvalds ziņoja, ka biedru skaits uz 1. janvāri bijis 9.813, starp tiem 2.797 vanadzes, drīz tuvojoties apaļiem 10.000. Palīdzībai tautiešiem apspiestībā nosūtīti saiņi par 15.846 dolariem. Latvijas brīvības fondā no jauna iestājušās vēl 8 DV saimes; dažas vienības savu iemaksas summu dubultojušas. Atbalstāms Patiesības fonds. DV īpašumu skaits pieaudzis uz 24. Jaunus namus iegādājušās Sidnejas nodaļa Austrālijā un Boltonas nodaļa Anglijā. Lomeles Brāļu kapos tradicionālais svētbrīdis notiks 6. maijā; 4. DV globālās dienas notiks 1981. gadā no 20. — 26. aprīlim Melburnā, Austrālijā, DV CV sēde — 17. un 18. jūnijā Gotlandē, dziesmu dienu laikā.

Par DVF darbību ziņoja valdes priekšsēdis L. Rumba. Biedru skaits 1. janvārī bijis 2161, starp tiem 512 vanadzes.

DVF valde atbalsta ierosinājumu ievēlēt Mariju Ķeņģi par Daugavas vanadžu goda priekšnieci. Šo ierosinājumu delegātu sapulce ar visām balsīm pieņēma. Straumēnu pārvaldnieks A. Sīlis izteica pateicību Annai Čaildai par Straumēnu izbūvei ziedotām 750 angļu mārciņām un pieteica Straumēnu nodaļas vēlēšanos 1980. gadā rīkot DV dienas. Nākošais vanadžu salidojums paredzēts 1980. gadā Bradfordā. Šogad vanadzēm bija jāpiedalās globālās vanadžu priekšnieces un DVF vanadžu vadītājas vēlēšanās. Jaunā vanadžu priekšniece nāk no DVF Londonas kopas vanadzēm, bet DVF vanadžu daļas vadītājs no Bradfordas vanadzēm, kā to bija rakstveida pārskatā ziņojusi līdzšinējā vanadžu priekšniece M. Ķeņģe.

Jaunatnes daļas vadītājs J. Ranka minēja, ka veicināta sadarbība ar LNPL jaunatnes nozari, ELJA Anglijas nodaļu un citām organizācijām.

Pārvēlot DVF valdi, par priekšsēdi nākamam gadam ievēlēja L. Rumbu, par valdes locekļiem: A. Freimanis (pr-ža vietn. un Kultūras un sporta d. vad.), J. Ranku (pr-ža vietn. un Administrātīvās d. vad.), I. Piķeli (Ārējās inform. d. vad.), I. Pālīti (Aprūpes un Iekšējās inform. d. vad.), L. Ceriņu (Saimnieciskās d. vad.), Raimondu Dāli (Jaunatnes daļas vad.), J. Miezīti (sekretārs un biedrzinis) un A. Tauriņu (kasieris). Revīzijas komisiju ievēlēja līdzšinējā sastāvā. DVF budžets 1979. gadam sabalansēts 10.800 mārc. apmērā. Speciālo fondu daļā Minsteres ģimnazijas stipendiju fondam paredzētas 1300 mārc. Halifaksas nodaļa šogad saņēmusi majora Alksnīša kausu kā sekmīgākā DVF nodaļa.

Ierosināja septembrī rīkot „Jauniešu draudzības pēcpusdienu DV dienās Notinghamā, tās īstenošanu uzticot DVF Jaunatnes daļai, sadarbībā ar ELJA Anglijas nodaļu, kuras valdes priekšsēdis A. Mellakauls piedalījās sapulcē.

Delegāti un viesi 10. marta vakarā pulcējās tradicionālajā pīkv. O. Kalpaka un Latviešu leģiona atceres sarīkojumā, kur izcili skaistu un mākslinieciski vērtīgu programmu sniedza Meksikas čellists Viktors Manuels Kortess Māras Ezerkalnes pavadījumā. Apmeklētāju skaits bija tuvu pie 400.

A. L.

Toronto latviešu centra atbalstītāju sanāksmē 19. februārī Sv. Andreja baznīcā pulcējās 300 dalībnieku. Attēlā Centra izveidošanas komitejas priekšsēdis Valdis Liepiņš ziņo par jaunākajiem notikumiem centra izveidošanā. Foto: J. Tannis

Eiropas latviešu dziesmu svētki 1983. g.

LATVIEŠU NACIONĀLĀS PADOMES LIELBRITANIJĀ SESIJA

LNPL sesijā, kas februāŗa beigās pulcējās DVF namā Londonā, izraudzīja Studiju grupu darbam pret pārkrievināšanu. Jaunatnes nozarē ar ELJA ierosmi līdz pat rudenim izplānota referātu un priekšnesumu serija par aktuāliem jautājumiem.

4. Vasaras kursi šogad notiek Annabergā, Vācijā, un vasaras skola pusaudžiem Minsteres latviešu ģimnazijā. Anglijā Straumēnos paredzēti ievada kursi jauniešiem, kam trūkst latviešu valodas zināšanas. Ievadīta jaunatnes kartotēkas sastādīšana, kuŗas nobeigšanai nepieciešama visu organizāciju un draudžu līdzdalība.

Ar sesijas lēmumu Anglijas latviešu saime apņēmās rīkot 5. Eiropas latviešu dziesmu svētkus 1983. gadā. Anglijas latviešu 10. dziesmu dienas notiks 1981. gadā.

Sesija atkārtoti uzsvēra, ka nozīmīgos politiskos gadījumos cieši jāsadarbojas ar citām apspiestajām tautām, sevišķi ar lietuviešiem un igauņiem.

Sesiju atklāja prezidija priekšsēdis A. Abakuks, un ar svētbrīdi to ievadīja māc. J. Jurģis. Par sesijas vadītāju ievēlēja N. Bisenieku, un par viņa palīgu DV priekšnieku J. Frišvaldu. Sekretāri bija Rita Jefimova un Andris Abakuks. Lietvedis T. V. Ozoliņš sniedza pārskatu par pēdējiem drāmatiskajiem pasaules notikumiem (skat. LA 2. lp.). Sesiju sveica LAK EC vārdā J. Andrups, DV priekšnieks J. Frišvalds, Baznīcas pārvaldes un garīdznieku vārdā māc. J Jurģis, no Preses biedrības Anglijā kopas A. Liepiņa, no ELJA valdes A. Mellakauls un ar rakstu DVF valdes prekšsēdis L. Rumba.

Informācijas nozares vadītājs J. Andrups savā ziņojumā uzsvēra sakaru padziļināšanos ar to mūsu tautas daļu, kas, nebaidoties vajāšanu, stāv cīņas pozicijās pret okupantu režīmu. Apspiestībā dzimtenē pēdējā laikā ir pieaugusi, un rūpīgi jāapsveŗ visiedarbīgākie soļi gan vajāšanas gadījumos, kā L. Niedres un Ž. Skudras notiesāšanā, gan pretdarbībā Latvijas kolonizēšanai un pārkrievināšanai. Latvieši Anglijā var savu nelielo skaitu atsvērt ar politisku aktivitāti parlamenta vēlēšanu laikā.

Anglijā darbojas 6 latviešu skolas ar 58 audzēkņiem. Pagājušajā rudenī darbu pārtraukusi Korbijas skola, bet no jauna sākusi darboties Stokportas skola. Izcila bijusi jauniešu rosība kultūras laukā, bet Anglijas latviešu jauniešiem trūkst politiskas aktivitātes un intereses.

Sesijā pieņēma vairākas rezolūcijas: Atbalstāmi visi pasākumi, kas veicina latviskās izglītības iegūšanu. Lai radītu interesi par latviešiem un Latviju, rīkojami informātīva rakstura kursi latviskas izcelsmes un latviski nerunājošiem jauniešiem. LNPL sesija atbalsta ELJA Anglijas nodaļas rīkoto referātu ciklu Londonā — „Mēs 1979" un intensīvo semināru š.g. rudenī Straumēnos „Latvija šodien." Anglijas latviešu saime uzņemas rīkot 5. Eiropas latviešu dziesmu svētkus Anglijā 1983. gadā. Nozīmīgākos politiskos gadījumos vienmēr sadarboties ar citām komūnistu apspiestajām tautām, sevišķi ar igauņiem un lietuviešiem. Latviešiem jāpiedalās iespēju robežās parlamenta vēlēšanās.

L. A.

Pārrunas par Bērzaini

DV RIETUMVĀCIJAS VALDES SĒDE

DV Rietumvācijas valdes sēdē 3. un 4. martā valdes locekļi sniedza savus ziņojumus. Izstrādāja darba plānu delegātu sapulcei 28. un 29. aprīlī Bērzainē. Šogad pārvēlams DV Rietumvācijā valdes priekšsēdis, tāpat divi valdes locekļi. Plašākas pārrunas izraisīja Bērzaines jautājums. J. Leitītis informēja par sarunām Freiburgas pilsētas iestādēs. Galvenā ēka atrodas piemineklu valdes aizsardzībā, nedrīkst to nojaukt, bet jāuztur līdzšinējā stāvoklī. Piemineklu valde romontdarbiem dod 50 proc. Ja Bārzaini modernizētu, tad šim nolūkam no valsts varētu dabūt 25 proc. atbalsta.

Bērzainei abās pusēs atrodas zemes gabali, kuŗus apbūvēt nav aizliegts.. Tur varētu būvēt kādas sešas ģimenes mājiņas, pārējo zemi pārdodot. Par zemi jau tagad var dabūt 150 vācu marku par kvadrātmetru. Tādēļ nepieciešams finanču plāns, lai redzētu, vai DV šo nastu var nest. Bērzaines zeme ir labākā visā Freiburgā. Apbūves aizliegums Bērzaines vienā daļā vēl nav atcelts. Tas izšķirsies 22. decembrī, kad sāks darboties jaunā apbūves plāna projekts visai Freiburgai. Tad Bērzaines vērtība varētu pieaugt par vismaz 50 proc. Tādā gadījumā, ja steigtos ar Bērzaines pārdošanu, varētu zaudēt vairāk nekā miljonu vācu marku.

Bērzaine pirkšanas laikā maksāja apm. 150.000 marku, bet tagad tās vērtība lēšama jau pāris miljonos. Ģimeņu mājiņu būvēšanai apbūves gabali būtu pārdodami tikai latviešiem. 16 dzīvokļu ēkas būve maksātu apm. 1,5 milj. vācu marku. Ja maksājumu nastu nespētu nest, būtu jārunā par Bērzaines pārdošanu, bet ne tagad un vispar ne mazāk kā par 5 milj. vācu marku. Tad varētu runāt par latviešu centra ierīkošanu kādā citā latviešu apdzīvotas vietas tuvumā.. Pieņemamāka būtu latviešu centra izveidošana Bērzainē. Noskaidrojamas visas iespējas, lai varētu izšķirties par labāko.

Valde nolēma ierosināt pilnsapulcē Bērzaini nepārdot, bet izpētīt tālāk financēšanas iespējas. Pašu kapitāls apbūves gadījumā varētu būt 1 miljons.

Pieņēma jauno budžeta projektu: ieņēmumos 14.114 un izdevumos 17.067 vācu markas. Aktīvs uz šī gada janvāri bija 148.441 marka. Pārdotas DV Lielās loterijas 740 lozes. Ienākuši lūgumi pēc paskaidrojumiem, vai latvieši ārpus Rietumvācijas varētu saņemt pensijas. Pēc Vācijas likumiem tas iespējams, ja pensijas pieprasītājs atbilst paredzētajiem noteikumiem. Tuvākas ziņas iegūstamas DV Rietumvācijas birojā Minsterē.

Vācijā pašreiz darbojas 33 DV nodaļas ar 930 biedriem. Pagājušajā gadā miruši 19, izskaitīti 25 un no jauna iestājušies 47 biedri. DV Rietumvācijas informācijas nozare trīs reizes gadā izdod DV Vēstis, kuŗas piesūta katram DV biedram un izdevumu Stāvoklis Latvijā, ko izplata pa visu pasauli. Būtu svētīgi saņemt no lasītājiem kādu financiālu atbalstu. Lēš, ka procentuāli Laiks, Telpa, Ļaudis dis Vācijā pārdota labi. Latviešu vasaras skolai Minsterē piešķīra 500 vācu marku.

A. Klimanis

Slepeni dokumenti uz Austrumvāciju

NATO sekretāre, 37. g. v. Ursela Lorencena, kuŗai bija pieejami rietumu militārie noslēpumi, pārbēgusi uz Austrumvāciju, paņemot līdz slepenos dokumentus. Viņa piedalījusies arī Ziemeļatlantijas aizsardzības organizācijas (NATO) slepenajās konferencēs, kuŗās iztirzāti aizsardzības plāni. Lorencena nāk no respektējamas, bagātas Hamburgas ģimenes un pelnījusi 24.000 vācu marku mēnesī. Viņa strādājusi par sekretāri NATO galvenajā mītnē Briselē. Rietumvācijas valdība brīdinājusi mūlas alkstošās ierēdnes, ka viņu draugi var būt austrumvācu slepenās policijas aģenti.

Nikolajs Kalniņš

VĒRSIS

Spākdams vērsis trako sētā:
Stabus lauž un kokus mētā,
Purns no dusmām
krokās raujas,
Pat pret ecēšām viņš šaujas.

Ceļā vērsim saimnieks stājas,
Smagu mietu celdams, rājas:
Tūlīt redz, kāds tādam prāts,
Kas tik kūtī audzināts.

Edvarts Tūters

JA TĀ ILGI PALIKS

Svešu tumsu brienu
Ilgodamies blāzmas,
Kas nāks ausmu vēstīt —
Svaigas domu brāzmas.

Redzamas nav zvaigznes —
Palsa migla veļas
Tuvumā un tālēs,
Šaubas sirdī dzeļas.

Drēgna vienaldzība,
Gausa domāšana —
Dvēselēs un namos —
Miegainību dala.
... Ja tā ilgi paliks,
Tad drīz apgulsies
Visas gaismas ilgas,
Kuŗas laidis Dievs.

Valentīns Pelēcis

* * *

Dainas — paaudžu mūžību ilgi,
glabā mūsu dzīvību esmes.
Tūkstošiem gadus,
kaulos, miesās un asinīs,
veļu mūžīgos ceļos —
dzimām, mirām un
atkal piedzimām,
s a v ā s Mājās un Tīrumos.

Nu — cilvēces lavīna veļas.
Tautas mutuļo progresa
vājprātā.
Mūsu esmes samaļ
svešas dzirnavas,
Mūsu pēdējās paaudzes
pielūdz sveštautu pātarus —
un naīvi smaidot apbērē Dainas,
priecīgi pārdodot Mājas un
Tīrumus.

Valdis Mežezers

MAZA NAKTS DZIESMA

Ko lai savā dziesmā lieku,
Aiziet šonakt Tevi sveikt?
Ne līdz pāris vārdiem tieku,
Tev par mīlestību teikt.

Vārdi irst kā sarmas ziedi,
Kad tos vēja pūsma tver,
Sašūpojot augstu priedi
Kam gan tādi vārdi der?

Vai šai naktī tā vēl ilgi
Dziesmai vārdus meklēt man?
Apskauj zemi debess zilgi.
Sirdī vārds Tavs vienīgs skan.

Velta Černavska

CILVĒKS UN DIEVS

Viens kas esi,
Viens kas jūties
Savā esmē,
Savā dvēselē.

Dievam tuvojies,
Viņam zemojies
Tu, puteklis;
Viņš — Kungs.

(92. turpinājums)

60 gadu jubilejā 1957. gadā viņu apsveica un godināja Daugavas Vanagu delegācija. Bet šauro dzīvojamo telpu dēļ Mednis daudzreiz pieņēma viesus arī centrālās apkures telpā, kur bija ļoti karsts. No ilgas stāvēšanas pie katliem sapampa kājas, jo sirds vaina lika sevi just. Ja gribēja svētdien doties uz sarīkojumu, tad sestdienas vakarā nedrīkstēja kājas noaut, jo citādi otrā dienā kurpes nedabūtu kājās. Viņa draugs un interprets Edmunds Zirnītis ar „asiņojošu sirdi" ir kādu dzejoli veltījis strēlnieku pulkvedim par to, ka zobena vietā tam tagad miera dzīvē slota rokā.

Edvīna tēvs — Fricis (Fridrichs) Mednis bija Mālpils pamatskolas pārzinis, kad Pirmajā pasaules karā, sakarā ar ģimenes lēmumu, vecākais dēls Edvīns iestājās karaskolā, lai beigtu to 17 gadu vecumā un ar 18 gadiem jau komandētu bataljonu. Sajūsma toreiz bija tik liela! Mājās palika jaunākie brāļi Jānis un Monvids. Vēl bija māsa Elza Anna Elizabete.

Kaŗa gaitas Edvīns uzsāka no Ausēja reālskolas Cēsīs, kur sēdēja vienā klasē ar Aleksandru Grīnu un Antonu Bārdu — mazāko dzejnieku, lielā liriķa Friča Bārdas brāli, ko, kā zināms, boļševiki vēlāk nozīmēja par kolchoza govju ganu.

Nebija viegls liktenis Medņu ģimenei. Līdz Mālpils skolai atdrāzās kaŗa vētra un sagrāva to 1917. gada beigās, bet pats skolotājs tajā pašā laikā piedzīvoja galu bēgļu gaitās.

Grīns pa jokam savu draugu sauca par „Melngaili otrā izdevumā", jo viņa māte Elizabete bija ražena skaņraža māsa. Tiešām var būt, ka ne tikai mūzikālitāti, bet arī mākslinieciskus un rakstura impulsus vispār Edvīns mantojis no slavenā tēvoča. Bija arī liela atšķirība, Melngailis — drukns, tiešs, egocentrisks, Mednis — tievs, slaids (kā varēja izturēt kaŗa grūtumus?), glīts, izsmalcināts.

Vēl piebildīsim, ka gremdēdamies pagājušo burvju, raganu un pestelu laikos kā vēsturisku romānu un novelu autors, ievērojamais rakstnieks Aleksandrs Grīns, kam mūsdienās grūti atrast līdzinieku, bija ne tikai ar iztēli, bet arī ar izjūtu, dziļi iedzīvojies mistiskajā pārreālajā pasaulē. Tur darbojās neredzamie spēki, iejaukdamies cilvēku dzīvē, jo mirstīgie vēro un tic, ka tas, kas nesaprotams, ārkārtīgais, parasti sakaros ar grēku. Skaidrāk nekā Dieva sūtņu palīdzību, ko sauc par eņģeļiem, ļaudis saskata elles garu nedarbus, kas drasē pa pasauli sava ģenerāļa Lucifera vadībā, maitādami baušļiem paklausīgo radību un pievilkdami dvēseles Melnā valstībai, kaut arī tur valda posts un zobu klabēšana.

Ja kādam sevišķi labi veicas šinī saulē, par to sāk runāt, ka tas pārdevis savu dvēseli velnam un par to zemes dzīvē saņem kompensāciju. Vēl 16., pat 17. gadu simtenī tam noteikti ticēja; arī Grīna skolotājs rakstniecībā Jēkabs Grimmelshauzens — Gēte vairs tam neticēja, jo bija dzīvojis cauri Apgaismības laikmetam, tomēr viņš savā lielajā darbā Faustā, kur risinātas it kā mūžīgas problēmas, pamatā noliek to pašu teiksmu par dvēseles pārdošanu, kas ir mazliet pārgrozīta Vecās Derības Ījaba leģenda, un atkārtojas daudzās tautās. „Prāgas studenta" motīvs atspoguļojas Grīna novelē „Septiņi un viens", kur savu dvēseli tumsas spēkiem iztirgojušais dēkainis uzveic divkaujā veselus septiņus pretiniekus.

Interese par viduslaiku burvībām zem „gotikas" vārda atdzima visvairāk beletristikā, bet arī sektantu pulciņos uzrodas pašiecelti „burvji" un „raganas", kā vērojām nupat sešdesmitajos gados Amerikā. Rakstniekiem bieži piemīt neikdienišķas savādības, un liela daļa no tiem tic pārdabiskajam. Grīna dabā, cik vēroju, bija dziļš fatālisms un melancholija, kas ir tipiska un bieži minēta viduslaiku „slimība". Likās arī, ka viņam bija attīstījusies pesimistiska, it kā gaidāmas nelaimes priekšizjūta, bet nemāku sacīt, vai viņš patiesi ticēja ļauno spēku pārdabiskajai ietekmei arī mūsu laikos. Edvīns Mednis apliecināja, ka Grīns sacījis: „Velna kustība ir uz leju" un norādījis ar roku virzienu.

Arī komūnistu okupāciju varēja uzskatīt par pekles spēku iebrukumu. Ar aso rakstnieka, žurnālista skatu Grīns droši vien saredzēja mūsu kļūdas un veltīgās cerības uz maiņu, jo cilvēces sirdsapziņai notrulinoties un jebkādai politiskai tālredzībai izčākstot, mums vairs nebija aizstāvju citās tautās.

Tā kā ziņas par mūsu rakstniekiem ir jo svarīgas ne vien mums, bet arī nākamajām audzēm, turu par derīgu ietilpināt savās atmiņās kāda liepājnieka, kas dienēja 1940. gadā ar romānistu vienā pulkā, liecību par A. Grīna dzīves pēdējo posmu, Viņš stāsta:

„Līdz 1940. gadam Aleksandrs Grīns kaŗa dienestā nekalpoja, bet dzīvoja no ienākumiem, ko deva literārais darbs. Uniformu par jaunu tas uzvilka tā sauktās „tautas armijas" laikā, kā pats paskaidroja, cerēdams izvairīties no vajāšanām, kas bija sagaidāmas kultūras darbiniekiem. Kaut kādā īpatnējā domu gaitā viņš cerēja, ka krievi taupīs tos, kas it kā brīvprātīgi pievienojušies „tautas armijai".

Tika radīts un sarkanarmijas sastāvā ietilpināts Latvijas territoriālais korpuss ar krievu politrukiem un veselu otro garnitūru krievu oficieriem, tā ka katram latviešu komandierim bija blakus vai aiz muguras „palīgs", bet patiesībā noteicējs krievs.

Kad kādas nedēļas biju dienējis vienā no šī korpusa pulkiem, kas bija novietots Rīgā, ieradās kapteinis Aleksandrs Grīns un tika iedalīts baterijā, ko komandēja simpatiskais, intelligentais kapteinis Gulbis.

Grīnam bija uzdots mācīt krievu valodu, lai latvieši saprastu politruku „gudrības" un komandas. Kluss, vienmēr nosvērts, ārēji neizrādīdams savas jūtas, viņš vēroja, kā iebrucēji cenšas paklaut kaŗavīru domāšanu.

Arī vairāki mūsu virsnieki, par kuŗiem agrāk to nevarēja domāt, izrādīja tendenci pielaikoties apstākļiem. Šeit godam jāpiemin krietnais patriots kpt. Sarma, kas, līdzīgi kalpakiešiem ģenerāļiem Bolšteinam un pulkvedim Fr. Celmiņam, labprātīgi šķīrās no dzīves jau pirmajās korpusa pastāvēšanas dienās. Pēc tam dažādos laikos tika apcietināti daudzi pulka virsnieki. Tie nolikuši galvas par Latviju.

1941. gada februārī mani kopā ar apmēram 150 korpusa virsniekiem atvaļināja no dienesta kā sarkanarmijai nepiemērotus. Aleksandrs Grīns tagad savu agrāko domāšanu bija grozījis un mani apsveica: „Jūs varat būt apmierināts ar šādu iznākumu, jo nevar zināt, kāds liktenis mūs, palikušos, sagaida." Viņš redzēja, ka sarkanarmijas uniforma nav vairs nekāds aizsargs. Pulkā bija iedalīts kā NKVD aģents kāds pašu latviešu cilvēks.

(Turpinājums nākos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā (LELBA) jaunievēlētās pārvaldes pirmā sesija notika Toronto no 15. — 17. martam Sv. Andreja baznīcā, piedaloties LELBA apgabalu un nozaru vadītājiem. Jaunievēlētās pārvaldes locekļu amatā ievešanas dievkalpojumu 16. martā vadīja archibīskaps A. Lūsis, prāvesti K. A. Birznieks un J. Turks, svētrunu teica māc. K. Kuškēvics. Jaunās pārvaldes pirmajā sēdē notika pienākumu sadalīšana: — pārvaldes priekšsēdis paliek līdzšinējais prāv. A. Voitkus, garīgais vicepriekšsēdis prāv. R. Āboliņš, laicīgais vicepriekšsēdis — Dr. J. Robiņš, evaņģelizācijas un jaunatnes nozares vadītājs — māc. J. Cālītis, skolu un audzināšanas nozares vadītājs — māc. V. Vārsbergs, administratīvo lietu vadītājs Dr. A. Rūsis; revīzijas komisijā A. Stepe. Sesijās ziņojumu nolasīja archibīskaps A. Lūsis un pārējās amatpersonas, kā arī vienojās par jaunu bībeles tulkojumu, pašreizējo dziesmu grāmatu papildinājumiem un noteica, ka nākamās Draudzes dienas rīkos 1980. gadā. Sesijās vēl piedalījās māc. H. Jesifers, LELBA apgāda vadītājs, māc. Ā. Čops un māc. I. Gaide.

● Latviešu biedrības sestdienas skolā 24. februārī inž. J. Palieps rādīja vecākajām klasēm slīdītes par ziemas olimpiadas celtnēm, kuŗu projektēšanā piedalījies arī pats. Tajā pašā dienā E. Spravņiks ciemojās ar savu Latvijas putnu olu kollekciju un atbildēja uz skolēnu jautājumiem. Visiem eksponātiem bija pievienoti latviski un angliski apzīmējumi. Tā skolēni iemācījās jaunus latviešu putnu nosaukumus. Klases audzinātājas E. Pētersones vadībā 3. martā slēpēšanas ekskursijā Berijas tuvumā, izbrauca 7. b klases skolēni un vecāki. Skolas Ģimenes dienas sarīkojums 6. maijā pl. 15 Lietuviešu namā, bet 2. jūnijā pl. 11 absolventu izlaidums Latviešu namā.

● Sv. Andreja draudzes Latviešu nama sabiedrības akciju turētāju sanāksmē 18. martā piedalījās 37 akcionāri, kuŗu īpašumā ir 54 akcijas. Par kandidātu Latviešu nama valdei deleģēja līdzšinējo Edgaru Koku, revīzijas komisijai — līdzšinējo Pauli Plīsi un dāmu komitejai J. Ezernieci un A. Koku. Par pārstāvi Latviešu nama akcionāru sapulcei, kas paredzēta 25. martā, izraudzīja Uldi Lūsi un Rūdolfu Rozi. Sapulci vadīja draudzes priekšnieks J. Pētersons un protokolēja Irma Plīse.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas pēcpusdienā 1. aprīlī pēc rīta dievkalpojuma baznīcas zālē Dr. Juris Benjāmiņš izrādīs savu uzņemto filmu — Zemūdens alas, kuŗas radušās pirms 12—15 tūkstoš gadiem. Pētījot šīs alas, Dr. J. Benjamiņš kopā ar dēlu Pēteri niruši pat līdz 190 pēdu dziļumam, nopeldot pa alām 1200 pēdu. Dr. J. Benjamiņš ir ne tikai zinātniskās pētīšanas ķīmiķis, bet arī ievērojams fotografs, izstādījis vairāk nekā 1000 uzņēmumus un ieguvis ap 200 apbalvojumu fotografijā. Apbalvojumu Dr. J. Benjamiņš ieguvis arī Starptautiskā zemūdens filmu festivālā St. Monikā un Amerikas filmu festivālā 1971. g., kur ievēlēts par labāko tā gada ūdenslīdēju.

● Pensionāru apvienības 15. marta sanāksmē 110 dalībnieku noklausījās Lijas Pones nolasīto Alīdas Kiršas īsreferātu Ziedoša ābele un cilvēka dzīve. Pēc referāta bija kafija un parastās nodarbības. 29. marta sanāksmē paredzēta filmas izrāde.

● Dievtuŗu sadraudzes Burtnieku draudzes Lieldienu daudzinājumā 18. martā Latviešu namā 71 dalībnieks noklausījās Dr. A. Pērkona dižrunu, ka latviešu tauta, ja iet labi, iet katrs savu ceļu, bet briesmās cenšas apvienoties. Tāpat tagad dzimtenē latvieši atgriežas pie savas tautas dzīves ziņas, jo okupanti cenšas iznīcināt tautas tradicijas, jo tad nebūtu arī latviešu tautas — visi nolīdzināti vienādi. Birutas Senkēvičas stāstījumu Lieldienas manā tēva sētl, Margrietas Vandeles un Jāņa Paliepa sen. dainu skandējumus, A. Memeņa stāstu par šūpošanos Lieldienās un Ausekļa Pērkona un viņa dēla Zinša un Lailas Vilkas kokļēšanu apmeklētāji noklausījās ar lielu interesi. Daudzinājumu vadīja Arnis Ķeksis. Sekoja mielasts un kopīgas dziesmas. Nākamajā Burtnieku sarīkojumā, svētdien, 29. aprīlī, pl. 15 Latviešu namā Juris Kļaviņš no Ņujorkas teiks dižrunu par Arāja daudzinājumu.

● Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. gadskārtējā garīgo dziesmu diena paredzēta 29. aprīlī pl. 15 Yorkminster Park baptistu baznīcā, 1585 Yonge St. Dziesmu dienā, kas jau ceturto reizi notiek Toronto, piedalīsies baptistu draudžu koŗi no Filadelfijas, Bukskauntijas, Čikagas, Klīvlandes, Bostonas, Toronto un mazākas grupas no Ņujorkas un Grand Rapidu draudzēm, kā ar vokālais ansamblis Melodija — Guntas Plostnieces vadībā un Toronto sastādītais pūtēju ansamblis. Dziesmu dienu diriģenti Rūdolfs Kalnmalis no Čikagas, Viktors Baštiks un Gunta Plostniece no Filadelfijas un Arvīds Purvs, ērģelniece Anita Rundāne. Galvenie skaņdarbi — pirmatskaņojums V. Baštika kantāte Paceliet sirdis — korim, solistiem, pūtēju ansambl. un ērģelēm un Franča Šūberta Mese — korim, pūtējiem, timpāniem un ērģelēm.

● Savā mājā 12. februārī no sirdstriekas nepilnu 65 gadu vecumā miris ltn. Rūdolfs Silarājs, Latvijas armijas lidotājs. Viņš iecelojis Kanadā 1967. gadā no Anglijas. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Hertu, meitas Anitu, Benitu Henišu, dēlus Juri un Pēteri. Aizgājēju 15. februārī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. I. Gaide.

● Toronto universitātes latviešu studenti rīko semināŗus un diskusijas par latviešiem un latvisko apziņu trimdā un tēvzemē. Tie notiks katra mēneša pēdējā ceturtdienā pl. 19.30, Internacionālajā studentu centrā, 33 St. George St. Pirmajā seminārā 29. martā Ilze Kalniņa, Canadian Non-official Language Committee pārstāve, runās par baltiešu valodu likteni Kanadā. Pēc tam paneļdiskusijas par tematu: Vai ir vērts palikt latviešu sabiedrībā? Paneli vadīs māc. J. Cālītis. Nākošā, 26. aprīļa seminārā, Aina Zemdega stāstīs par pašreizējām ievirzēm latviešu dzejā. Vēlāk Juris Dreifelds vadīs diskusijas par latviešu politiskajām problēmām.

● Sunderbejā (Thunderbay) 10. martā mirusi Toronto jauniete Benita Kalna, dzimusi 1955. g. 14. oktobrī. Viņa mācījās māsu skolā Sanderbejā, kur pie peldbaseina atrasta bezsamaņā. Pēc 4 nedēļām, nenākot pie samaņas, viņa slimnīcā mirusi. Sēru dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā Toronto, kur nelaiķi pārveda, 15. martā vadīja māc. Ā. Čops. Dievkalpojumā divas dziesmas dziedāja vīru ansamblis Kalvis J. Dzeguzes vadībā un vijoli spēlēja Artūrs Jansons. Pie ērģelēm Edite Timermane-Ozola. Aizgājēju 15. martā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Benita Kalna 1973. g. beigusi TLTA sestdienas ģimnaziju 17. izlaidumā. Atvadvārdus sacīja Studenšu korporāciju kopas seniore Silvija Plīse-Argjū (Dzintra) un no nelaikes korporācijas Spīdola — Gaida Roce. Aizgājēja atstāj vecākus Zigrīdu un inž. Alfonu Kalnu, māsas Dinu un Astrīdu.

● Prāv. Dr. B. Kokins 17. martā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja 14. martā mirušo 65 g. v. Antonu Eiduku. Nelaikim paliek dzīvesbiedre Marta un meita Ieva Marija.

● Rosara bēru mājā 16. martā māc. I. Gaide vadīja piemiņas brīdi mūžībā aizsauktajam preses fotografam Jēkabam Kreilim, kas šķirās no dzīves 12. martā, piedzīvodams turpat 85 mūža gadus. Nākošā dienā aizgājēju uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja archibīskaps A. Lūsis, sēru namā dziedot Sv. Andreja draudzes korim diriģenta A. Purva vadībā, ērģeļu mūziku spēlējot Editei Timermanei-Ozolai. Pie šķirsta, kas bija klāts ar Latvijas karogu, stāvēja DV goda sardze, jo aizgājējs bija Toronto nodaļas biedrs, pēdējā laikā apbalvots ar DV CV Atzinības rakstu. DV Toronto nodaļas gadasvētkos 4. novembrī, kuŗā apbalvošana notiks, J. Kreilis rezignēti izteicies: „Šis būs pēdējais DV sarīkojums, kuŗā fotografēju." Kapsētā apbedīšanas ceremoniālu vadīja māc. I. Gaide. Uz nelaika šķirsta, nobirstot saujai Rīgas Meža kapu smilšu, pēdējās ardievas teica A. Šterns (DV Toronto nodaļa), R Norītis, (LPB Kanadas preses kopa), V. Bebris (saimnieciskie darbinieki), Biruta Senkēviča (TLB un Pensionāru apvienība), O. Kļavenieks (Latvija Amerikā) un M. Čulītis (Laiks). Aizgājēja meita Valija Skuja atvadījās dzimtenes radu vārdā. Ap 100 bērinieku vēlāk pulcējās DV namā bēru mielastam.

● Torontieši pirmo reizi varēs noklausīties Ņujorkas populārās mūzikas ansambli Akacis — 24. martā pl. 20.30 Igauņu namā. Ansamblis pastāv jau divus gadus, lielu popularitāti iegūstot 4. Vispasaules jauniešu kongresā Viljamstaunā, ASV. Kopš pag. vasaras beigām arī torontiešiem ir savs mūzikas ansamblis — Kailais orķestris, ko arī dzirdēsim šai vakarā gan ar oriģinālo, gan deju mūziku. Ieeja koncertā un ballē 7 dol., bet LNJAK biedriem 5 dol. Biļetes pie kases Bārs, uzkodas un jautra mūzika.

● LPB Kanadas kopa 1. aprīlī pl. 16 rīko Latviešu namā Ilmāra Batraka pēcpusdienu ar kabarē stila programmu, ko vadīs Guna Ikona un Modris Lorbergs. Bez Ilmāra Batraka piedalīsies vairāki viņa kollēgas, bet mūzikālajā daļā Namejs Batraks un Auseklis Pērkons ar dziesmām. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 5 dol. Izlozēs vairāku mākslinieku dāvātās glezmas.

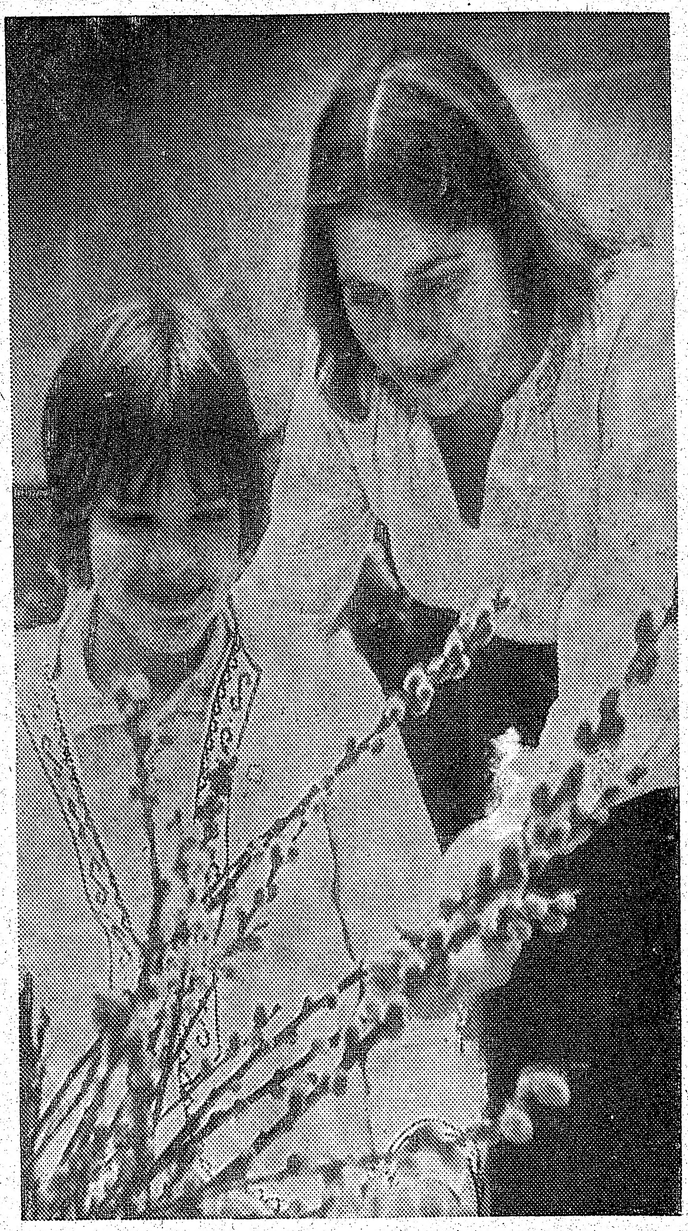

Dievtuŗu Lieldienu daudzinājumā Latviešu namā Toronto. Attēlā no kreisās Jānis Palieps un Jāņa Memene.

Foto: J. Ligers

Toronto projektē ultramodernu koncertnamu

STARP KONSULTĒJOŠIEM INŽENIERIEM IR ARĪ INŽ. A. KALNS

Pirms septiņiem gadiem jaunās Maseja zāles projektēšanas komisija pieaicināja pazīstamo akustikas speciālistu Dr. T. Šulcu par padomdevēju pie jaunā nama projektēšanas. Tagad komisijas darbs tik tālu paveikts, ka uz 2,5 akru lielā laukuma likti pamati jaunai ēkai, kas pacelsies rajonā starp Kinga, Velingtona un Simko ielām.

Janajā koncertzālē notiks Toronto simfoniskie koncerti un citi augstvērtīgi mākslas sarīkojumi. Akustikas ziņā tā būšot vismodernākā no visām līdz šim esošajām pilsētas koncertzālēm. Tai paredzētas 2885 sēdvietas, ka būšot iekārtotas tā, lai ikviens neatrastos tālāk kā apm. 100 metru no skatuves, zāli izveidojot aplī, ar skatuvi priekšplānā. Labākai akustikai projektē speciālu sienu un griestu konstrukciju. Ēka būs izolēta arī no ārējiem trokšņiem. Koncertnamā izbūvēs vēl otru zāli mazākiem sarīkojumiem un mēģinājumiem.

Pie nama paredzēta auto novietne 400 mašīnām, un ap namu būs izveidots parks. Ēku paredz pabeigt 1981. gadā. Vēco namu nenojauks, bet to nodos publiskai lietošanai. Izkārtnē pie būvlaukuma konsultējošo inženieŗu starpā atrodams arī inž. A. Kalna vārds.

O. Dz.

Taurenītis jau izlidojis septiņās izrādēs

Toronto Teātris ar Geršes komēdiju Taurenītis lido, kuŗu Dzintara Pūpēža režijā iestudēja pagājušā rudenī, devis jau septiņas izrādes Kanadas un ASV latviešu centros. Pēdējo izrādi tas sniedza 17. martā Hamiltonā, par labu gaidām un skautiem. Pēc izrādes tēlotājus savā mājās uzņēma skautu priekšnieks E. Dāvidsons.

GARIGAS SAPULCES

Walmer Rd. dievnamā.

(Vienu ielu ziemeļos no Bloor ielas)

2. un 3. aprīlī, pl. 19.30.

RUNĀS MĀC. JĀNIS ŠMITS

Visi tautieši laipni ielūgti

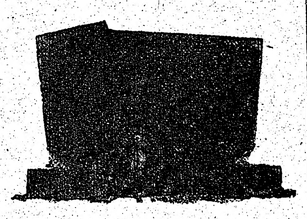

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-3955

Kvalitātes darbs un cienīgu metu

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2919 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

Kultūras daudzinājums Kalamazū

Kalamazū Latviešu biedrības Kultūras daudzinājuma sarīkojumus marta pirmās nedēļas nogalē apmeklēja tuvu pie 500 personu. Programmas sagatavošanā vien piedalījās turpat ap 100 dalībnieku. Sarīkojumu virkni ievadīja Latviešu biedrības priekšnieks V. Miķelsons, bet atklāja ALA Kultūras biroja vadītāja Dr. L. Ruperte, atzīmējot, ka Kultūras daudzinājums galvenokārt veltīts jaunatnei, pašai darbojoties līdz. Taču jāmeklē veidi, kā jaunatni vēl vairāk iesaistīt latviešu sabiedrībā un pievērst savai valodai, vienalga, vai tas būtu soorts, tautas dejas vai dievkalpojumi. Latviešu tautai neko nedos tie, kas gan dzimuši kā latvieši, bet dzīvo kā svešta utieši.

ALA Iekšējās informācijas nozares vadītājs I. Bergmanis minēja ALA Kultūras un Izglītības biroju veikumu un aizrādīja, ka katras latviešu organizācijas statūtos ir minēti mērķi, kā mums veicami nacionālie un kultūrālie uzdevumi. Tagad apdraudēta ne tikai mūsu valoda, bet arī kultūra.

Dzejniece Janīna Babre analizēja brīvības un cilvēcības jēdzienus no reliģiskā viedokļa.

Sarīkojuma beigu daļā dziedāja solists Pēteris Lielzuika pianistes Lindas Richteres klavieru pavadījumā.

Pēc koncerta izrādīja filmu par latviešu dzīvi un darbu.

Pirms sarīkojuma rakstnieks Ernests Aistars atklāja mākslas izstādi, kuŗā gleznas bija izstādījusi mūsu jaunās paaudzes mākslinieces Lilita Austriņa. Ar stīgu darbiem reprezentējās Aija Āruma. Rita Kubuliņa izstādījusi keramiku, pārdodot 15 darbus. Izstādi trijās dienās apmeklēja vairāk nekā 120 skatītāji.

Sarīkojums — Dziesmas, dejas un mūzika — sava plašā apmēra dēļ notika citās telpās, kuŗas ar latvisko rakstu rotājumiem bija izdaiļojis mākslinieks Harijs Celms. Sarīkojumu ar uzrunu ievadīja biedrības vicepriekšsēdis Ā. Artmanis. Programma, turpat 2 stundas, mainījās ar dejām, dziesmām un koklēšanu. Dziedāja Kalamazū Daugavas vanadžu ansamblis diriģenta Jāņa Zuikas vadībā. Koklēja Detroitas koklētāji Gunāra Ejupa vadībā. Grupu un kopdejas dejoja Indianapoles Jautrais pāris Gunas Asonas vadībā, Čikagas dzelmieši Sandras Būdenieces un Kalamazū Raibie cimdi Valža Āruma vadībā. Tautas deju mūziku spēlēja Dace Galēna. Par programmas dalībnieku un viesu vakariņām rūpējās Latviešu biedrības dāmu komiteja priekšnieces H. Poles vadībā.

Ballē deju mūziku spēlēja Indianapoles Atmiņas E. Bērziņa vadībā, pulcinot ap 250 apmeklētāju. Gleznotāja Viestarta Aistara dāvināto gleznu izlozē laimēja I. Līcis.

Kultūras daudzinājuma ceturtais sarīkojums bija „literārās brokastis", kuŗas ievadīja prāv. J. Turks ar lūgšanu un svētbrīdi. Pēc dāmu komitejas brokastīm savas „literārās brokastis" deva Zinta Aistara, Janīna Babre, Ojārs Jēgens un Kārlis Ķezbers. Pēdējam 2. martā apritēja 65 gadi. Viņu Latviešu biedrības un Latviešu preses biedrības vārdā sveica V. Miķelsons un novusa kopas priekšnieks A. Gīrupnieks, bet dāmu komitejas priekšniece ar rozēm. Ilggadējam bijušajam biedrības priekšniekam O. Reinvaldam piepildījušies 60 mūža gadi. Viņam velti — grāmatu Latvju sēta pasniedza tagadējais biedrības priekšnieks, bet DV apvienības vārdā sveica vanadžu kopas priekšniece I. Ose. Grāmatu veltes saņēma arī bijušais kasieris R. Miervaldis un bijušās dāmu komitejas darbinieces S. Brēmane un E. Lazdeniece, pateicībā par veikto darbu. Ar to beidzās otrs kultūras daudzinājums Kalamazū.

V. Bokis

Kultūras daudzinājumu Kalamazū ievadīja ar mākslas izstādes atklāšanu. Augšējā attēlā no kreisās: gleznotāja Lilita Austriņa, Latviešu biedrības priekšnieks V. Miķelsons, stīgu darba darinātāja Aija Āruma, rakstnieks Ernests Aistars un keramiķe Rita Kubuliņa.

Foto: V. Namatēva

Rancāna fonds turpinās darbu Toronto

Pēc bīsk. J. Rancāna nāves 1969. gadā viņa piemiņai nodibinātais fonds Kanadā darbojas jau četrus gadus. Fonda mērķis — saglabāt izcilā baznīcas un valstsvīra piemiņu, popularizēt un veicināt viņa paustās nacionālās un kristīgās idejas.

No pēdējo pāris gadu Fonda valdes aktīvitātēm atzīmējamas mas: Bīsk. Jāz. Rancāna rakstu izlases izdošana, Fonda mūža biedru nodaļas izveidošana, statūtu galīga pieņemšana, jaunu publikāciju un nozīmīgu sarīkojumu plānošana. Fondā iestājušies 57 mūža biedri, iemaksājot 50 vai vairāk dolaru. Gada sākumā notika valdes pārvēlēšanas. Valdi ievēl Fonda padome, to izvēl Latviešu katoļu centrālās organizācijas.

Līdzšinējais Fonda valdes priekšsēdis prof. H. Tichovskis 4. martā bija sasaucis valdes sēdi, kuŗā pieņēma budžetu nākamiem divi gadiem, vienojās par jaunu publikāciju sagatavošanu, par ko sabiedrību informēs vēlāk, un konstatēja vēlēšanu rezultātus. Jaunajā valdē 1979.-80. g. ievēlēja K. Borisu, K. Znotiņu, Dr. V. Mileiko, Birutu Senkēviču un Ant. Gertmani. Par valdes priekšsēdi ievēlēja K. Znotiņu, kas bija līdzšinējais valdes vicepriekšsēdis un pirms tam priekšsēdis; par vicepriekšsēdi Dr. V. Mileiko un kasieri — līdzšinējo K. Borisu.

Jaunā valde pārrunāja tuvākā laika darbību — piemēroti atzīmēt visās zemēs (kur Fonds darbojas) bīskapa J. Rancāna desmito nāves dienu un Fonda desmit gadu pastāvēšanu, kā arī iespējas latviešu sabiedrības ciešākai iesaistīšanai Fonda darbībā.

T.

Ņujorkas laikraksts par Baltijas valstīm

Negadās pārāk bieži, kad lielie amerikāņu laikraksti pieminBaltijas valstis un tās iedzīvotājus. Viena no šīm retajām reizēm bija svētdien, 11. martā, kad iespaidīgais N. Y. Times veltīja šim tematam lielāku uzmanību, daļēji izvērtējot vēlēšanu rezultātus Pad. savienībā, daļēji aprakstot apstākļus Baltijas valstīs.

Līdzstrādnieks Davids K. Šiplers raksta no Rīgas. Raksta sākumā norādīts, ka daudzi amerikāņi Baltijas valstis uzskatot par apspiestām tautām kopš laika, kad padomju armija pati „ielūgusies" Latvijā, Lietuvā un Igaunijā Otrā pasaules kara sākumā, kā to korespondentam esot izteicies kāds Lietuvas atbrīvošanas komitejas loceklis.

Tālāk rakstā norādīts, ka neviens nekad šīm tautām nav devis kādu politisku izvēli. Piespiestas vēlēšanas 1940. gadā devušas iespēju balsot tikai par vienu sarakstu — Maskavas. Kad Hitlera armija 1944. gadā atkāpusies caur Baltijas valstu territoriju, sarkanarmija uz pēdām sekojusi, nedodot nekādu iespēju šīm zemēm atjaunot savu neatkarību, kas tām bijusi abu pasaules karu starplaikā. Tagad Baltijas valstis jau

(Turpinājums 12. lp.)

MANČESTRA

● Konektikatas latviešu mednieku un makšķernieku klubs 3. martā uz Boltonas ezera rīkoja sezonas noslēguma sacensības žibulēšanā. Piedalījās 14 žibulētāju. Pirmo vietu ieguva Uldis Biķernieks, otru — Jānis Čemers, trešo Vilis Paups.

● Jānis Balodis Mančestrā šinīs dienās kļuva 80-gadnieks. Jubilārs dzimis Rīgā, 1899. gada 20. februārī, turpat beidzis reālskolu. Brīvprātīgi iestājies armijā un piedalījies atbrīvošanas cīņās. Ilgus gadus darbojies sabiedrībā Latvijas Lloids. Kopš 1950. g. līdz aiziešanai 1967. gadā pensijā Mančestrā bija namzinis. Darbojās latviešu draudzē kopš tās dibināšanas 1952. g. Vairāk gadus bijis draudzes valdē kasiera un grāmatveža amatā.

Mīļš paldies visiem, kas piedalījās ar puķēm un klātieni mūsu mīļā brāļa AUGUSTA izvadīšanā uz pēdējo dusu.

Hugo un Jānis Dārziņi

Aviācijas pulka 60 gadu dibināšanas atcere

notiks 1979. g. 9. un 10. jūnijā Toronto. Pieteikties līdz 1979. g. 31. martam pie A. Bambera, Toronto, 225 Quebec Ave., M6S 2T9, tālr. (416) 762-1848 un J. Āboltiņa, Toronto, 11 Maxwell Ave., M5P 2B4, tālr. (416) 481-5353.

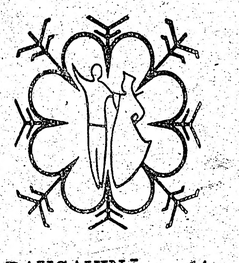

Tautas deju kopa DAUGAVIŅA aicina jauniešus dejot

DAUGAVIŅĀ no 14. g. v., svētdienas vakaros pl. 19.

MAZĀ DAUGAVIŅĀ no 7 — 14 g. v. otrdienas vak. pl. 18.

Pieteikšanās, zvanot:

Sarmai Māliņai — 783-4472
Edv. Kalviņam — 844-0227,
Andai Kuksei — 447-4870,

vai mēģinājumu laikos DV namā, 125 Broadview Ave. Toronto.

Prof. Elfrīdas Karlsones - Bērziņas 75. dzimšanas dienas svinības notiks

1979. g. 21. aprīlī pl. 18:30

Latin Quarter restorāna apakšējā zālē,

129 Kent Str. London, Ont.

Kopējām vakariņām dalības maksa $12 no personas. Dalībniekus un apsveikumus lūdzam pieteikt

Ilgai Bērziņai,
1451 Trafalgar Str.,
London, Ont. N5W 1W8

ne vēlāk kā līdz 14. aprīlim.

Londonas nod. vanadzes

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

No 23. — 25. martam LNJAK sarīkojums „Šī māksla. Sarīkojumu virkne ar balli.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas KONCERTS

29. martā pl. 20 Towa Hall Ievas Graubiņas (vijole) koncerts

29. martā pl. 14 Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme ar filmu izrādi.

1. aprīlī. pl 12.30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās Dr. Juŗa Benjamiņa filma — Zemūdens alas.

1. aprīlī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālā Jāņa Širmaņa 75 gadu dzimšanas dienas sarīkojums. Rīko Valodiņa.

1. aprīlī pl. 16 Latviešu namā LPB Kanadas kopas literāri mūzikāla pēcpusd. Ilmāram Batrakam — Jorikam kafejnīcas stilā.

8. aprīlī pl. 16 Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

20. aprīlī pl. 19 Latviešu namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars ar priekšnesumiem, cienastu un saviesīgu sadzīvi. Atlikums par labu Latviešu namam.

22. aprīlī pl. 12.30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Andreja baznīcas zālē māc. Ā. Čopa referāts „Jaunie un vecie". Šoreiz aicinātas visas paaudzes. Kafijas galds. Dāmu komitejas sarīkojums.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 vamadžu koŗa ZĪLE 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

27. aprīlī pl. 17 Sv. Jāņa baznīcas zālē Saulaines vakariņas ar mūzikāliem priekšnesumiem. Atlikums par labu mazo bērnu nometnes izbūvei.

29. aprīlī pl. 15 Latviešu namā Burtnieki rīko arāja daudzinājumu.

28. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kaŗa invalidu apvienības saviesīgs vakars. Spēlēs Runči. Atlikums par labu invalidu aprūpei.

29. aprīlī (svētdien) pl. 15, Yorkminster Park baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. Gadskārtējā garīgu dziesmu diena.

13. maijā baritona Alberta Vītola 60 g. jubilejas koncerts.

SIDRABENĒ

12. maijā pl. 19 E. Beitānes koncerts, pie klavierēm Ruta Āze, kas piedalīsies arī ar solo priekšnesumiem. Deja. Spēlēs Runči

Literārā talkā par labu Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolai. Augšējā attēlā talcinieki, 1. rindā no kreisās: I. Vīksna, B. Senkēviča, R. Sabanska, I. Krūmiņa, L. Gulbe, Aija Auziņa un Ilze Kraujiņa; 2. r.: Laura Zariņa, I. Purva, J. Dzeguze, R. Norītis, M. Lorbergs; 3. r.: J. Briedis, Andris Zariņš, Pēteris Zariņš, J. Zommers, K. Sidars un J. Ozols.
Foto: J. Ligers

LNAK padomes sesija 28. un 29. aprīlī

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes sēdē 12. martā apstiprināja darba kārtu šī gada padomes sesijai, kas paredzēta 28. un 29. aprīlī Latviešu namā Toronto. Kā katru gadu, ievēlēs valdes priekšsēdi, valdes locekļus un revīzijas komisiju. Pieņems jauno budžetu un noklausīsies ziņojumus. Par darbību Pasaules brīvo latviešu apvienībā (PBLA)runās T. Kronbergs. Iepējams, ka ieradīsies arī PB LA priekšsēdis Dr. I. Spilners. Par politisko un informācijas darbu runās LNAK politiskās nozares vadītājs Dr. L. Luksš, bet par darbu kultūras laukā kultūras nozares vadītāja Inta Purva. Izglītība snozares vadītājs J. Mežaks runās par izglītības darbu.

LNAK valdes sēdē bija aicināts ierasties Uldis Maksiņš. LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs informēja, ka nosūtījis vēstuli Toronto latviešu centra izveidošanas komitejas priekšsēdim Valdim Liepiņam, paziņojot, ka atsauc savu solījumu ziedot Centram 1000 dol. nama iegādei, jo U. Maksiņš esot izteicies V. Upeslācim, it kā Kronbergs „mēģinājis apturēt Wintario piešķirumu KLCT". U .Maksiņš LNAK valdes sēdē T. Kronbergam atvainojās, paskaidrodams, ka tādas valodas esot dzirdējis, bet viņš nevarēja uzdot, no kādām personām, ko Kronbergs vēlējās noskaidrot.

Brošūras sagatavošanā angļu valodā par latviešu un žīdu attieksmēm vēl pieaicināja Ināru Leimani .Kasieris K. Tannis ziņoja, ka LNAK iestājušies vēl 11 jauni mūža biedri, to skaitam pieaugot uz 318 un fonda kapitālam uz 32.700 dolariem. Par mūža biedriem pēdējā laikā iestājušies: Dr. Jāzeps Beldavs Vindzorā, V. Plinte, Anna Koka, Edgars Koks, Leontīne Ratniece, Pēteris Ratnieks un Dzintra Simanovska, visi no Toronto, Alfreds Zēvalds (jau otra iemaksa) Vestonā, Ont., Marija Dziļuma Hamiltonā un Jānis Ozols Skarboro, Ont.

Kāds anonims mūža biedrs iemaksājis 100 dol.

Vanadžu koris Zīle bija lūdzis piešķirt 1000 dol. ceļa izdevumu atbalstam braucienam uz dziesmu dienām Gotlandē. LNAK augsti novērtējusi šī koŗa sniegumu un darbību mūsu kultūras laukā, bet LNAK pašai būs jāsūta divi PBLA valdes locekļi uz Gotlandi. Inta Purva ziņoja, ka LNAK mākslas kollekcijā jau uzkrājies inventārs par 6.400 dolariem.

Plašāks ziņojums bija izglītības nozares vadītājam J. Mežakam par izredzēm Amerikas latviešu ģimnazijai darboties Toronto, kādā sakarā šeit bija ieradies arī Valdis Muižnieks. Mēģināts noskaidrot, vai Ontario provincē šādu ģimnaziju būtu iespējams atvērt, bet liels šķēršlis ir kāds 1974. gada likuma papildinājums, ka skolā jānotiek mācībām angļu un franču valodā. Izglītības ministre Dr. Betti Stefensone, pēc trīs mēnešu gaidīšanas, atbildējusi ,ka „nesaredz nekādu iespēju" ko līdzēt. Šis likums tagad jau novecojies, ņemot vērā valdības daudzkultūru politiku. Lūgumu atkārtos vēl caur daudzkultūru padomi. Varētu griezties arī pie mums labvēlīgiem politiķiem un sava rajona deputātiem. Sagādājams arī ukraiņu un poļu atbalsts, kam ir līdzīgas problēmas.

Toronto ieradīsies bērnu un jaunatnes grāmatu autors Jānis Širmanis, kam aprit 75 mūža gadi. Šinī sakarā Toronto latviešu otrā skola Valodiņa 1. aprīlī Sv. Andreja baznīcā rīko rakstniekam atceri, kuŗā piedalīsies arī LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks ar apsveikumu. Sarīkojumu ierosinājusi Valodiņas pārzine Tonija Krūka. Pēc tam sarīkojumā aicināta piedalīties arī TLB sestdienas skola, bet tā, kā ziņoja J. Mežaks, atteikusies piedalīties. Pārrunās izpaudās doma, ka iemesls varētu būt, ka TLB sestdienas skolas vadība jau pašā sākumā nav pieaicināta šī kopējā sarīkojuma rīkošanā un nostādīta „notikuša fakta priekšā". J. Širmanis viesosies arī TLB skolā.

Pagājušā skolu valdes sēdē atzīts, ka valde paplašināma 15 locekļu sastāvā. Nolēma pieaicināt septiņus skolotājus: Aiju Zichmani, Elfrīdu Ezeru, Spodru Poguli, Kati Lapiņu, Ojāru Silu, Gitu Ezeru un Rutu Fogeli.

Piešķīra TLTA skolotāju kursiem 100 dol. un TLTA zinātņu semināram 50 dol.

Nākošā un pēdējā LNAK valdes sēde pirms padomes sesijas paredzēta pirmdien, 23. aprīlī.

—ks—

Latviešu ev. lut. baznīcas (LELBA) jaunievēlētās pārvaldes pirmā sesija notika Toronto. Attēlā jaunās pārvaldes locekļi. No kreisās: prāv. K. Birznieks, archibīskaps A. Lūsis, prāv. J. Turks un prāv. A. Voitkus; aizmugurē: māc. H. Jesifers, māc. J. Cālītis, A. Stepe, prof. Dr. E. Reinbergs, Dr. A. Rūsis, Dr. J. Robiņš, māc. V. Vārsbergs un prāv. R. Āboliņš.
Foto: J. Ligers

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Kas ir latviska māksla

ĢIRTS PURIŅŠ REFERĒ
GRAND RAPIDU PUBLISKĀ MŪZEJĀ

Sakarā ar latviešu tautiskā mantojuma izstādi Grand Rapidos, kas sākās pagājušā gada novembrī un turpinājās līdz 18. februārim, šīs izstādes rīcības komiteja bija aicinājusi Ģirtu Puriņu dot interesentiem ieskatu par latvju tautas tēlotāju mākslu. Ģ. Puriņš bija savācis arī slīdīšu komplektu, kas teikto labi illustrēja. Referents māca kompoziciju, gleznošanu un krāsu mācību Picburgas universitātē. Picburgas mākslas galerija pārstāv G. Puriņa darbus un ne reti tos arī pārdod.

Lai dziļāk izprastu latvju mākslas būtību, jāmeklē īpatnības mākslas novirzēs, kas būtu raksturīgas latvju mākslai. Pirmie mūsu īpatnējie gleznieciības elementi veidojušies senatnē, kad latvieši izdaiļoja savas mājas apkārtni, izrotāja savus tērpus un darba rīkus. Īsta tautas tēlotāja māksla varēja attīstīties tikai ar Lavijas mākslas akadēmijas nodibināšanos. Mākslas akadēmijas vecie profesori savu izglītību bija ieguvuši Krievijā, bet savā tālākajā mākslas attīstībā pievērsušies un ietekmējušies no Rietumeiropas mākslas strāvojumiem.

Ģirts Puriņš, daudz domādams par šo jautājumu, atzinis, ka ļoti raksturīgs gleznieciības elements latvju mākslā ir gaismas efektu izmantošana. No Ģ. Puriņa sakopotām slīdītēm bija vērojams, ka latvietis savā mākslā meklē dažādas pieejas, lai parādītu gaismas klātieni, kuŗas ietekmē veidojies viņa mākslas darbs, pievēršot sevišķu vērību šo gaismas efektu radītām iespējām gleznieciības problēmu risināšanā. Puriņa savāktās slīdītes iepazīstināja skatītājus ar latviešu gleznotājiem: Jūliju Federi, Jāni Valteru, Jāni Rozentālu, Romanu Sutu, Jāzepu Grosvaldu, Jēkabu Kazaku, Otto Skulmi, Kārli Miesnieku, Vidbergu, Libertu, Augustu un Jāni Annusu, Voldemāru Toni, Arni Mazīti, Jāni Tīdemani, Jani Gaili, Noru Drapči, Dajevski, Vinkleru, Arnoldu Nulīti, Frīdrichu Miltu, Veroniku Janelsiņu, Jāni Cīruli un citiem. No tēlniekiem bija redzami Kopmaņa, Zālītes un Geistauta skulptūru un pieminekla attēli. Ģ. Puriņš bija mēģinājis dot vispārēju ieskatu mākslā ar viņam pieejamiem illustrātīviem materiāliem.

Visspilgtākais gaismas efektu meistars likās Augusts Annus, savos mākslas darbos liekot sadurties siltajām un vēsajām gaismām — ar vēsajām reprezentējot kādu pārlaicīgu garīgu gaismu, bet ar siltajām saules vai mākslīgo gaismu. Interesanti un vienreizēji iespaidīgi ir Jāņa Cīruļa darbi, kas it kā veidoti no gaismas virpuļiem. Mirdzēt mirdz Purvīša gleznas savā īpatnējā pavasaŗa palu romantikā. Nenoliedzami, ka latviešu mākslinieks vislabprātāk glezno dabu, kas ir raksturīgi latvju mākslai. Arī mākslinieki, kas pievērsušies bezpriekšmetu gleznieciībai, labprāt savos darbos risina gleznieciības problēmas, kas rodas gaismas efektu ietekmē. Šeit kā illustrātīvs piemērs bija redzams Nulītis ar pēdējā laika darbiem, Jānis Aistars, Janelsiņa, Edv. Straumanis, Vitauts Sīmani un arī pats referents.

Tuvāk iztaujājot gleznotāju Ģirtu Puriņu, tas paskaidroja savas izjūtas par latvju mākslu. Gleznieciībā, tēlnieciībā un grafiskajā mākslā var novērot latviešu mākslinieka izvairīšanos no groteskām formām un tematiem. Tas labprāt glezno latviskus tematus, latviskas dabas ainavas, latvisko dzīves veidu, izmantojot arī latviskos simbolus. Krāsu kompozicija arvien klusināta, pelēcināta, kas raksturīgi ziemeļzemju dabai un cilvēkiem. Referenta gleznas, sevišķi pēdējā laikā, izteikti saistās ar gaismu. Vairākus gadus viņa gleznām vadmotīvs bijis Dienvidrietumu tuksneši. Šīs dabas ietekmē veidojušās viņa ģeometriski abstraktās gleznas, kuŗas apzīmējamas par „telpas kompozicijām". Šajā attīstībā Puriņš atzīst par ļoti svarīgām savas rietumu ainavas, ar kuŗām viņš reprezentējās Grand Rapidu izstādē 1969. gadā. Lai gan pēdējos pāris gadus zīmējis un skicējis tuksnešos, viņa gleznās tomēr nav redzama tuksnešu daba, bet gan daba vispār. Pašlaik turpinās divas serijas jeb cikli: „Strata Sedies" un „Spectral Series". Pirmajā dominē līmeniski sadalījumi, kas atgādina zemes slāņus šķērsgriezumā. Tik ilustrātīvi tie tomēr nav domāti. Pamatdoma ir par dabas procesiem, kas notiek reizē vai viens pēc otra. Otrā serijā („Spectral") viņš kopo noteikti izvēlētas krāsu gammas vai pretstatus, kuŗu attiecības ir gaismas un pigmentu sajaukšana.

Varētu teikt, ka latviešu mākslinieks ar savu gaismas izjūtu tēlotājā mākslā ietekmējies no pasaulslaveno gaismas meistaru saimes, kādi ir Rembrants, Turners, Monē, Reno u. c. Ļoti raksturīgs bijis gleznotāja Edvīna Strautmaņa piedzīvojums, kuŗu viņš atstāstījis Ģirtam Puriņam: Kāds arabs, mākslas kollekcionārs, skatījis Strautmaņa gleznas Allen Stone galerijā un prasījis Strautmanim, vai viņš neesot „kaut kur no Baltijas puses". Kad Strautmanis prasījis, kāpēc viņš tā domājot, arabs teicis, ka gleznām esot īpatnējā gaismas izjūta. Tas sevišķi interesanti vēl tādēļ, ka Strautmaņa gleznas ir pilnīgi abstraktas, kur dominē spēcīgi krāsu triepieni, sviedieni un vilcieni uz liela izmēra audekla.

Visi gleznotāji strādā ar tiem pašiem pamatelementiem — krāsu un formas līnijām, bet paņēmieni, izvēle un gaume, kā šos elementus izgaismot un kāds ir gala rezultāts, nosaka, vai gleznā ir latviska. Latviskā glezna sarunājas ar latvieša dvēseli, tā varētu būt drošākā mēraukla tam, vai glezna ir latviska, bija referenta atzinums.

Julete Rumberga

Rakstnieku rīta dalībnieki kultūras daudzinājumā Kalamazū. No kreisās: Ojārs Jēgens, Janīna Babre, ALA iekšējās informācijas nozares vaditājs Ilmārs Bergmanis, Zinta Aistara, Latviešu preses biedrības valdes loceklis Vilis Miķelsons un Kārlis Ķezbers.
Foto: V. Namatēva

MONTREALA

Pensionāru apvienības pilnsapulcē 8. martā Latviešu namā piedalījās 38 biedri. Gada pārskatā P. Agrums ziņoja, ka notikušas 20 sanāksmes ar 30 caurmēra dalībnieku skaitu katrā, miruši 5 biedri, goda biedros uzņemti divi biedri, vecāki par 90 gadiem, kasē nedaudz pāri par 2000 dolaru. Valdi papildināja ar Olgu Birzi un A. Krievu, bet revīzijas komisiju ar Hermini Salu un V. Aunu. Citas vēlēšanas šogad nebija. Pārrunājot turpmāko darbu, vienojās, ka notiks 2 sanāksmes mēnesī — pirmās un trešās nedēļas ceturtdienā pl. 13 Latviešu namā, kur telpas nams dod par brīvu. Jūnijā, jūlijā un augustā būs tikai viena sanāksme mēneša pirmajā nedēļā. Pieprasīts jauns valdības pabalsts brīvības projektam Tērvetē. Sanāksmi vadīja P. Agrums, pierakstīja E. Reveliņš. Pēc sapulces notika kārtējā sanāksme, kuŗā apsveica martā dzimušos, sevišķi goda biedri Dārtu Petrevicu ar 100 gadiem. Uzņēma arī vairākus jaunus biedrus. Pensionāri izmēģināja arī savas balsis dziedāšanā, E. Reveliņam piepalīdzot ar akordeona mūziku.

Nometnes vadītāju kursos 11. martā I. Steprāns stāstīja par ugunskuru uzvedumos lietojamiem materiāliem, kas atrodami latviešu teikās, pasakās un citos darbos. P. Agrums plašākā darbā iepazīstināja vadītājus ar latvju dainām un izdalīja dalībniekiem uzrakstīto tematu.

Montrealas latviešu kreditsabiedrības amatpersonu sastāvā pēc pilnsapulces un amatu sadalīšanas nekādu pārmaiņu nebūs: valdes priekšsēdis paliek P. Agrums, tel. 365-0581, pārvaldniece Ruta Gabrusa, tel. 484-7379, aizdevumu komiteju vadīs J. Lavs, bet revīzijas komiteju Lūcija Andersone. Kreditsabiedrība atvērta katru otrdienas vakaru Latviešu namā.

Latviešu skolas skolotāju un vecāku sanāksmē 17. martā iztirzāja jautājumus par Lieldienu sarīkojumu un gada mācību nobeigumu, kā arī piedalīšanos Bērnu gada nodēļas nogā. 7. aprīlī pl. 11 skolas telpās Lieldienu sarīkojumā. viesosies Otavas latviešu skola. Viesi aicināti ar groziņiem. Aprīļa beigās Kvebekas provinces emigrācijas ministrija rīko 3 dienu nedēļas nogali ar bērnu uzvedumiem, dejām, tērpu demonstrēšanu un bērnu gatavotiem rokdarbiem un to pārdošanu. Bērnu vecāki pārdos latviskos ēdienus, bet skola veiks pārējos pienākumus, piedaloties arī deju grupai Dzirnaviņas. Darba izkārtošanai izraudzīja īpašu komiteju. Skolu pie provinces valdības pārstāv I. Freibergs. Kvebekas valdība skolai piešķīrusi 750 dol. lielu pabalstu Bērnu gada sarīkojumam.

Montrealas Latviešu biedrības biedru vakarā 17. martā Latviešu namā 40 dalībnieki noklausījās Dr. Staņislava Jerumaņa referātu: Skaistuma un brīvības robeža organiskās molekulas konstrukcijā. Dr. S. Jerumanis jau daudzus gadus ir ķīmijas profesors Sebrukas (Kvebekā) universitātē. Viņš 3 gadu laikā sintezejis kādu pavisam jaunu vielu, kas nav līdz šim izgatavota. Studenti to nosaukuši par „jerumaninu". Jauno vielu varbūt varēs lietot ārstniecībā. Referents klausītājus iepazīstināja arī ar ķīmijas zinātnieku darbu un problēmām, kā arī rādīja slīdītes un dažu vielu kristallus.

Latviešu nama gadskārtējā sapulcē 18. martā no 1781 dalības zīmēm bija pārstāvētas 537. Sapulci atklāja nama valdes priekšnieks A. Krievs. Ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsauktos divus darbiniekus. 1978. gadā dažādas grupas namu lietojušas 49 reizes, pierādot, ka tas nepieciešams latviešu sabiedrībai. Izdarīti vairāki uzlabojumi un nelielas pārbūves. Dalības zīmju iegādes akcijā iegūts 300 jaunu dalībnieku. Šī akcija vēl turpinās. Kasieŗa J. Viļņa pārskats rāda, ka ieņemts 8600 dol., izdots 6000 dol., kopējais atlikums 3800 dol. Nama parāds samazinājies uz 4500 dol. Revīzijas komisija izteica darbiniekiem pateicību. Darbu valdē turpinās V. Ozols, kuŗam šogad izbeidzās pilnvaru laiks, bet kandidātos palika G. Hūns, Rita Zilkalne, J. Belinskis un Marta Ērgle. Revīzijas komisijā ievēlēja P. Agrumu, bet kandidāti paliek P. Kupcis un J. Timermanis.. Sapulci vadīja A. Spūrmanis, bet protokolēja P. Agrums.

Agrumu Pēteris

2 x 2 nometnes vadības loka sēde Montrealā. Sēde ilga divas dienas, 17. un 18. februārī. Attēlā no kreisās: Ilze Valdmane ar savu mazo Žani, nometnes vadītāja Vaira Freiberga, Jānis Krēsliņš un Solveiga Miezīte. Aizmugurē: — Gunta Dreifelde, Aija Abene, Baiba Rubesa, Jānis Mateus un Anda Liberе. Nometne ilgs no 20. — 30. augustam Montrealā un tā pēc skaita būs jau 17. nometne.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.00 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

TORONTO NODAĻAS BIROJS
1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8
Tālr. 529-7939

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp. — 6 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešdienās no pl. 7.00 — 9.00 vakarā

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksājot katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMINĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu, un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt).

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $3000 min. par 9.75% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katru noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar maiņigu likmi — 1.5 augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 12%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LATVISKĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.

Māra Gugāns-Lūsis

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu izcilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā.
Tel. mājā 742-0368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 942-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TEAKWOOD mēbeles

791-2355

Hwy 7

Pārdošana noliktavā

Airport Rd.

Yonge St.

Don Caster Ave.

Einar Clausen Ltd.

Steeles Ave.

881-0000

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5001

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Ņujorkas laikraksts par Baltijas valstīm

(Pārnesums no 9. lp.)

atradušās zem padomju varas ilgāk nekā tās bijušas neatkarīgas. Šīs zemes tagad pārmainījušās, lai gan tās vēl joprojām atrodas rietumu ietekmē.

Amerikāņu korespondents izsakās, ka valodas un kultūras ziņā šīs valstis pilnīgi atšķiroties no Krievijas. Vietējās komūnistu partijas avīzes šinīs zemēs uztraukušās par krievu valodas nezināšanu pat starp universitātes beigušajiem. Pretkrievu noskaņojums neesot noslēpjams, jaunatni ietekmē rietumu dzīves stils. Pieminētas arī nesenās vēlēšanas ar „tradicionālo" 99,9 proc. piedalīšanos. Lietuviešiem un latviešiem un igauņiem pašreiz vissvarīgākais esot tiekšanās pēc labas personiskās dzīves nekā „krāmēšanās" ar kādām idejām, kā to autoram apstiprinājis kāds lietuvietis. Pēc trim okupācijām, kara, partizānu cīņām, masu deportācijām un tūkstošiem dažādu zaudējumu, lietuvieši beidzot vēloties „dzīvot dzīvi". To pašu varot teikt arī par Latviju un Igauniju.

Pretkrievu noskaņojums Baltijas valstīs rodoties galvenokārt, lai paturētu savu kultūru un valodu, ko amerikāņu žurnālists nosaucis par „rasismu". tomēr pielaižot, ka šo noskaņojumu, vismaz daļēji, radot krievu dominācija Baltijas valstīs. Kāds rīdzinieks žurnālistam izteicies, ka Rīgā boļševiku revolūcijas 60 gadu atceres laikā parādījušies asi, pret krieviem vērsti uzsaukumi. Šinī laikā Latvijas galvaspilsētā bijuši vairāki uzbrukumi krieviem. Pēc 1970. gada tautas skaitīšanas rezultātiem Lietuvā esot 8,6 proc. krievu, Igaunijā 24,7 un Latvijā 29,8 proc.

Krievi tomēr esot pratuši sadzīvot, atļaujot Baltijas tautām savu kultūru ierobežotā veidā. Rīgā teātru izrādes notiekot latviešu valodā, bet Lietuvā katoļu baznīcas darbu mēģinot ierobežot.

Baltijas valstu augstākie ierēdņi parasti domājot, ka saimnieciski labāk būt lielas zemes sastāvdaļai. Ja zinām, ka tie visi ir režīma cilvēki un liela daļa komūnistu partijas biedri, tad tāda atbilde saprotama. — Ref.). Kāds lietuvietis no šīm pašām aprindām amerikānim esot izteicies: „Mums nav nekādu lielu problēmu, mēs plānojam savu dzīvi un dzīvojam. Tas mums ir ļoti svarīgi."

Vai tādi paši uzskati ir arī latviešu, lietuviešu un igauņu vairākumam un vai tie var savas domas brīvi izteikt, par to Ņujorkas lielā laikraksta korespondents klusē.

Vk

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374 — **R. Bulovs** 638-5478

Kārļa Skalbes simtgades atcere

INDIANAPOLES LATVIEŠU SKOLAS DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA SARĪKOJUMS

Indianapoles latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums 11. martā apmeklētājiem deva dziļu pārdzīvojumu. — Skolas audzei pagājušais laiks liek atgriezties, neaizmirst savu skolu. To vērojam ik gadus, kā Indianapoles skolas bijušie audzēkņi atsaucīgi piedalās skolas sarīkojumos.

Pēc skolas pārzines Annas Lāces uzrunas un Latvijas himnas skolēnu koris V. Meļķa vadībā nodziedāja trīs tautasdziesmas. Pārējo programmas daļu bija sagatavojuši bijušie audzēkņi, iepazīstinot klausītājus ar Skalbes darbu dažādiem tematiem.

Irise Asone labā latviešu valodā stāstīja par K. Skalbes mūža gaitām, atgādinot, ka dzejnieka vārdi „Tēvzemei un Brīvībai" rotā mūsu Brīvības pieminekli Rīgā. Edvīns Melbārdis klausītājus izvadīja pa pasaku ķēniņa valsti, kas katru aizveda atpakaļ bērnības pasaulē. Irēne Caune ar vairākiem dzejoļiem uzburā dzimtenes ainavas, kas vecākai paaudzei ļāva pārstaigāt pagātnes tekas. Laura Joniškāne runāja par sirds un saules dzejnieku, un no viņas priekšnesuma plūda jaunības sirds skaidrums. Tēvzemes bēdas, ko Skalbe ir dziļi pārdzīvojis un izteicis savos darbos, Ojārs Bērziņš bija atradis vairākos dzejoļos. Viktors Melnbārdis ar Skalbes vārdiem gaišā izskaņā runāja par nākotnes cerībām, un klausītājam šķita, ka tur runā mūsu latviskās nākotne un arī mūsu cerības.

Dziesmu ansamblis V. Meļķa vadībā dziedāja dziesmas ar Skalbes tekstiem. Ansamblī piedalījās Irise Asone, Iveta Asone, Anna Auziņa, Astrīda Caune, Irēne Caune, Māra Caune, Nora Ceriņa, Daina Elberta, Irise Elberta, Ruta Sventecka.

Programmu iestudējušas skolotājas Anna Lāce un Ilga Brīvule, V. Meļķis. Programmu apvalku zīmējusi Inta Šaltāne.

Programmas dalībnieki no skolas pārzines Annas Lāces saņēma atzinībai Fr. Bārdas Zemes dēls, ko skolai bagātīgā skaitā bija dāvinājis Jānis Labsvīrs.

Skolu materiāli atbalsta Indianapoles sabiedriskās, akadēmiskās, saimnieciskās organizācijas un draudzes. Draudzīgā aicinājuma dienā atbalstu un veltes nodeva privātas personas.

Pēc programmas sarīkojuma dalībnieki baudīja vecāku sanestos gardumus,

Paldies skolai, jaunatnei, audzinātājiem un latviskā ceļa rādītājiem. Gaidīsim atkal nākošo gadu ar nākošo Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu.

L. Gleške

Sarīkojums par labu latviešu skolai

Toronto latviešu biedrība par labu sestdienas skolai 18. martā Latviešu namā rīkoja literāri mūzikālu talku, pulcinot vairāk nekā 200 skolas atbalstītāju. Priekšnesumos ar dzeju un prozu piedalījās 12 lasītāju, bet mūzikālajā daļā Zariņu trijotne — soprāns Laura Zariņa, Pēteris Zariņš (klavieres) un Andris Zariņš (vijole). Norisi asprātīgi vadīja un programmu pieteica Juris Dzeguze. Ievadvārdus teica šī sarīkojuma izkārtotāja dzejniece Biruta Senkēviča, bet atvadu un pateicības vārdus TLB priekšnieks Jānis Briedis. Dievturiem tajā pašā dienā nama augšējā zālē notika Lieldienu daudzinājums, kura kollekti ziedoja skolas atbalstam. Latviešu nams sarīkojumam bija atvēlējis zāli bez maksas. Arī programmas dalībnieki bija atsacījušies no samaksas. No Ņujorkas bija ieradusies viešņa dzejniece Irma Liepsala.

TLB dāmu komiteja starpbrīdī pacienāja apmeklētājus ar kafiju un maizītēm.

—ls—

Mūsu apvienības līdzdibinātājs un ilggadējais
valdes un revīzijas komisijas loceklis un goda biedrs

Jēkabs Kreilis

dzimis 1894. gada 28. aprīlī Rūjienā,
miris 1979. gada 12. martā Toronto

Latviešu Saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā

Jēkabs Kreilis

dzimis 1894. gada 28. aprīlī Rūjienā,
miris 1979. gada 12. martā Toronto

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

DV Toronto nodaļas biedrs

Jēkabs Kreilis

miris 1979. gada 12. martā Toronto

DV Kanadā Bēru Fonds

LATVIJAS KARA AVIĀCIJAS PULKA
lidotājs
seržants ARVIDS SKAGERS
dzimis 1908. gada 12. februārī Koknesē,
miris 1978. gada 6. jūlijā Bostonā

novērotājs - lidotājs
vītn. KRIŠS LAKSTIGALS
dzimis 1906. gada 1. maijā Ventspilī,
miris 1978. gada 17. septembrī Adelaidē, Austrālijā

novērotājs - lidotājs
vītn. ALBERTS TIRULIS
dzimis 1903. gada 17. jūlijā Ārciema pagastā,
miris 1979. gada 24. janvārī Rīgā

kara lidotājs
ltn. RŪDOLFS SILARĀJS
dzimis 1914. gada 23. aprīlī Aisterē,
miris 1979. gada 12. februārī Toronto.

Viņus piemin
Aviācijas pulka bij. karavīru saime

Mūžīgā miegā aizmigusi mūsu māmulīte

Karlīna Pētersone
dzim. Kalacis,

dzimusi 1886. gada 4. janvārī Veselauskas pag.,
mirusi 1979. gada 19. martā Toronto

Klusi rokas salieku,
Skatu augšup pacēlu,
Vakarzvaigzne margo klusī,
Sirds ir mieru ieguvusi.
(A. Lēsio)

Viņu pieminā paturēs
dēli, vedeklas, mazbērni un mazmazbērni

Par Latviešu namu prasa nodokli

„Pašreiz risinās sarunas ar pilsētas pārvaldi, sakarā ar paziņojumu, ka sākot ar šo gadu Kalamazū Latviešu biedrībai par savu namu būs jāmaksā nekustamā īpašuma nodoklis, no kuŗa tā visus šos gadus bija atbrīvota", Latviešu biedrības kopsapulcē ziņoja priekšsēdis Vilis Miķelsons. Ziņojumu papildināja vicepriekšsēdis Ādolfs Artmanis, kas domāja, ka ir gluži mąz cerību uz nodokļa atbrīvošanu.

Pērngad pilsētas valde noraidīja arī biedrības lūgumu atļaut izdarīt nama paplašināšanu. Nama uzturēšana, kopā ar nelieliem remontiem, pagājušā gadā prasīja 3.803 dol., bet ieņemts tikai 1.951 dol. Ja būs jāmaksā nodoklis, izdevumi varētu vēl par apm. 600 dolariem palielināties. Pēc namziņa A. Elkšņa datiem nams pāgājušā gadā izmantots 205 reizes, apmēram 4 reizes nedēļā.

Sākot ar novembri, tautas deju kopa Raibie cimdi V. Āruma vadībā biedrības namā notur mēģinājumus divas reizes nedēļā. Notikuši sarīkojumi, koncerti un izstādes. Atzinību izpelnījušies lielāki sarīkojumi, kā lāčplēšu piemiņas sarīkojums, Mārtiņvakars un kultūras daudzinājums. Apgrozījums pieaudzis par 1200 dol. un sasniedzis 6280 dol. Dāmu komitejas priekšniece H. Pole ziņoja par rokdarbnieču regulārām nodarbībām un dāmu komitejas piedalīšanos sarīkojumos. A. Gīrupnieks pastāstīja par novusa kopu, kas neklātienes spēlēs ieguvusi pirmo vietu pasaules mērogā. Par koncertiem ziņoja P. Lielzuika, par bēŗu kasi un kreditsabiedrību — V. Lietapurs. Revīzijas komisijas atzinumus izteica tās priekšsēdis J. Venners, izsakot visiem darbiniekiem pateicību.

Sapulce pieņēma jaunó budžetu 6445 dol. apmērā. Pēc J. Ķinēna ierosinājuma nolēma no uzkrātiem līdzekļiem 1000 dol. uz 5 gadiem aizdot Gaŗezeram jauno ēku būvēm, neprasot augļus. Iegādāsies Gaŗezera akcijas par 200 dol. Paaugstināja biedru maksas no 7 uz 10 dol. vīriešiem, sievietēm atstājot līdzšinējos 3 dol. gadā.

Par biedrības priekšnieku vienprātīgi ievēlēja līdzšinējo Vili Miķelsonu. Valde pēc ievēlēšanas konstruējās šādā sastāvā: vicepriekšsēdis Ā. Artmanis, vicepriekšsēdis sarīkojumu un saimniecības daļā A. Bārzdelis, sekretāre Velta Aistare,palīgs K. Briģis kasieris V. Lietapurs, sarīkojumu daļas vadītāja Hedviga Pole, koncertu pārzinis P. Lielzuika, nama un inventāra pārzinis J. Šneiders jun. un viņa palīgs A. Elksnis, biedrzinis un sarīkojumu daļas vadītājas palīgs A. Gīrupnieks.

Dāmu komiteja pēc ievēlēšanas darbu sadalīja šādi: priekšniece H. Pole, palīdze V. Ozoliņa, sekretāre M. Reinvalde, kasiere D. Jumiķe, saimniecības vadītāja R. Balčuns, palīdzes T. Maldupe un L. Šneidere, locekles G. Sīka un A. Znatnāja. Revīzijas komisijā ievēlēja J. Venneri, J. Gaili un P. Sīku; nominācijas komisijā J. Švernu, Līgu Miervaldi un A. Ravu. Par delegātu uz ALA kongresu Mineapolē 4., 5. un 6. maijā izraudzīja priekšnieku V. Miķelsonu. Biedrībā par grāmatvedi strādā E. Pavasaris. Namā par kārtību un tīrību rūpējas L. Bērziņa.

Sapulcē piedalījās 57 biedri, to vadīja V. Miķelsons, protokolēja V. Aistare. Dāmu komiteja pēc sapulces bija rīkojusi vakariņas.

V. Bokis

Polonēzē Kalpaka atceres ballē 10. martā Toronto Hilton Harbour Castle viesnīcā. Pirmajā rindā no kreisās A. Kalpaka-Grundmane, Grundmanis, Tulusa (visi no ASV), kalpakietis K. Tannis (Patria), I. Bērziņa(Imeria), Toronto korp. kopas seniors A. Linne (Tervetia) ar kundzi Ainu un polonēzes vadītājs J. Bērziņš (Lettonia). Foto: J. Tannis

Grand Rapidu latviešu biedrībai turpat 300 biedru

Grand Rapidu Latviešu biedrības gada sapulci pašu namā atklāja biedrības priekšnieks A. Grīnbergs, vadīja J. Sproģis, protokolēja Berta Maine. Ar klusuma brīdi godināja pagājušā gadā mirušos biedrības locekļus. Par goda biedru ievēlēja Ernestu Pētersonu, kas ilgus gadus vadījis biedrības bibliotēku.

Priekšnieka A. Grīnberga ziņojums bija īss. Zināmas rūpes sagādājot biedrības nama drošības jautājums. Būvkomisijas priekšsēdis V. Valkovskis ziņoja, ka sevišķu problēmu tomēr nav bijis. Priekšnieka vietnieks un sabiedriski kultūrālās nozares vadītājs J. Siliņš pastāstīja, ka aizvadītā gadā notikuši 18 sarīkojumi, ko noorganizējusi valde atsevišķi vai kopā ar citām organizācijām. Notikušas 2 gleznu izstādes, 5 koncerti, 2 teātŗa izrādes, 4 referāti.

Grāmatvedis un biedrzinis G. Liepiņš informēja, ka biedru skaits pašreiz 283. Par nama apkopšanu ziņoja pārzine B. Maine, kases stāvokli A. Runka, ko papildināja A. Unglenieks. Dāmu komitejas darbā ieskatu sniedza priekšniece Brigita Valta un kasiere Valija Pole, par teātŗa kopu ziņoja priekšniece Rūta Puriņa, sporta kopu priekšnieks A. Runka. Sportisti bijuši ļoti rosīgi, noorganizējot arī vairākas sacensības vidējo valstu mērogā. Par bibliotēku ziņoja E. Pētersons. Krājumā 2087 grāmatas. Lasītāju skaits kupls.

Tautas deju kopas Liesma dalībnieki iestudējuši jaunas dejas. Vadītāja Lūcija Kalēja paskaidroja, ka šinī gadā kopas dejotāji piedalīsies arī dažos amerikāņu sarīkojumos, tā popularizējot mūsu tautas deju mākslu.

Rakstveida ziņojumu par tautas deju kopas Ritenītis iespējamo darba atsākšanu nolasīja A. Runka, par gaidu pulciņa veikumiem un nodarbībām stāstīja vadītāja Rasma Siliņa.

Revīzijas komisijas atzinīgu ziņojumu sniedza priekšsēdis V. Valts. Debatēs piedalījās Olga Roziņa, V. Kaminskis, Berta Maine, J. Siliņš, H. Ķerpe, P. Golts, A. Lapsiņš, J. Sproģis, A. Grīnbergs, V. Valkovskis un citi. Tās galvenokārt skāra nama drošības jautājumu. Visus ziņojumus un pārskatus pieņēma vienprātīgi. Valdei, dāmu komitejai un pārējām amatpersonām izteica pateicību. Ar maziem grozījumiem pieņēma 1979. gada budžetu 14.000 dol. apmērā.

Par biedrības priekšnieku ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo A. Grīnbergu, valdē — V. Valkovski, J. Siliņu, J. Poņemecki, A. Runku, G. Liepiņu, A. Balodi, H. Ķerpi un B. Maini; kandidātos A. Lapsiņš un Elvīra Brūna, kas arī darbosies valdē kā kooptēti locekļi. Revīzijas komisijā izraudzīja visus līdzšinējos: V. Valtu, Terēzi Valdmani un Rasmu Siliņu.. Dāmu komitejas prezidijs sadalīja amatus šādi: priekšniece Brigita Valta, palīdzes Biruta Auziņa, Irēne Vanuška, Malyīne Poņemecka un Rasma Siliņa, kasiere Valija Pole, palīdze Lūcija Rozenberga, sekretāre Irīna Blāķe, palīdze Rūta Puriņa, mantzines Antoņina Graube un Olga Roziņa, ziņotājas — Anna Lībante, Elvīra Brūna un Amalija Švecha. Par delegātu ALA kongresā izraudzīja J. Sproģi.

Izlozējot prēmijas un atmaksājamās parādu zīmes, lozes vilka nule no Austrālijas Grand Rapidos iecelojušā Velta Kaktiņa. Prēmiju izlozē 50 dol. laimēja V. Lībants un Edv. Avots, bet pēdējais eventuālo laimestu līdz ar parāda zīmi jau agrāk bija ziedojis Latviešu biedrībai.

Sapulcē piedalījās 47 dalībnieki. Biedrības dāmas priekšnieces Brigitas Valtas vadībā visus pacienāja ar pusdienām.

V. Z.

GRAND RAPIDI

● DV Grand Rapidu apvienības gada sapulci Latviešu biedrības namā atklāja priekšnieks A. Balodis, vadīja J. Sproģis, protokolēja Berta Maine. Bija ieradušies 32 apvienības biedri. Priekšnieks ziņoja par apvienības darbību pagājušā gadā: sarīkojumiem, ziedojumu vākšanās akcijām, atbalstu jauniešiem, skolām un Minsteres latviešu ģimnazijai. Kasieris A. Mačs ziņoja, ka budžets īstenojies, kaut atlikums no sarīkojumiem bijis mazāks nekā paredzēts. Apvienības rīcībā 5 Gaŗezera akcijas. Par vanadžu darbību ziņoja priekšniece Elvīra Brūna. Pagājušais gads beidzies ar 527 dol. atlikumu. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza priekšsēdis U. Kalējs. Organizācijas līdzekļos atlikums bijis 535 dol., aprūpes līdzekļos 72 dol. Apvienības priekšnieka amatam ar aklamāciju izraudzīja līdzšinējo A. Balodi, kas šo amatu veicis jau 12 gadu. Valdē ievēlēja A. Bergmani, M. Jansonu, K. Rozenbergu, A. Maču, Ņinu Graubi un D. Poli; kandidātos Ed. Ancāns un A. Pastars. Revīzijas komisijā — U. Kalēju, A. Māleru un V. Riepnieku, kandidāts — P. Mozulis. Sapulce pieņēma jauno budžeta projektu 3.100 dol. organizācijas līdzekļos, vanadžu kopai 2.300 dol. Aprūpes līdzekļos paredzēts 1.000 dol. Par delegātu DV ASV 29. delegātu sapulcei Grand Rapidos izraudzīja A. Balodi un J. Sproģi, bet ALA 28 kongresam J. Sproģi. Sapulces dalībnieki ziedoja Patiesības fondam un Gaŗezeram, pēc kam pakavējās pārrunās pie azaida galda. Par vanadžu kopas priekšnieci izraudzīta ilggadēja kopas vadītāja Elvīra Brūna, kopas valdē — Amalija Švecha, Olga Roziņa, Ņīna Graube, Marta Bārdiņa, Anna Tarbunasa un Olga Jansone. V. Z.

LATVIJA AMERIKĀ

LAIKRAKSTAM

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $30.00
☐ 6 mēnešiem $16.00
☐ 3 mēnešiem $ 8.50

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt u z

LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. vārda

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Behris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1082A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
5305 Yonge St., suite 20, Willowdale
226-6950 445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6303 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Māc. Artūrs Dūmiņš

Laimi var arī mācīties

Sveiciens: Un visu ko vien jūs dariet vārdos un darbos, to dariet Jēzus Kristus vārdā. Žēlastība lai jums ir un miers...

Teksts: Kolosiešu Vēstulē 3:23, „Visu, ko dariet, dariet no sirds, it kā savam Kungam un ne cilvēkiem."

Kungs, Tavu vārdu patiesībā, mums svētas liesmas sirdī kur, Lai paliek mums tā apliecība, ka Tavi esam še un tur.

Reiz daudzus gadus atpakaļ zem kādas gleznas lasīju rakstītus vārdus: Laimi var arī mācīties! Toreiz es brīnījos par šiem vārdiem, kā laimi var mācīties? Kā var mācīties to, kas gluži nejauši kādu dienu tev klēpī krīt? Bet tagad es spriežu citādi, šodien es atrodu minētā izteicienā dziļu patiesību.

Ziedošā jaunība arvien meklē laimi ārpus sevis — citā apkārtnē, pie citiem. Kad bijām jauni, arī mums šķita, ka laime mīt aiz trejdeviņām jūrām un zemēm, kaut kur tālu projām no mums. Kad bijām pieauguši, tad sākām laimi meklēt vairāk paši sevī. Tagad mēs laimi vairs negaidām kā jaunībā, kad gaidījām to kā spožu zvaigzni nokrītam no debesīm. Veeākam cilvēkam tam vairs nav laika. Gadi skrien un noved mūs arvien tuvāk dzīves vakaram, un mēs jūtam, ka dzīves laiks ir dārgs, katrs gads un katra diena.

Tādēļ mēs noliekam savas agrāko laiku kļūdas un sākam laimi meklēt tur, kur to agrāk nebijām meklējuši: savā ikdienas dzīvē un darbā. — Kā zeltu izskalo no smiltīm, kā pērli izņem no gliemežvāka, tā mēs tagad pūlamies celt laimi no viņas paslēptuves gaismā. Mēs gribam padarīt par svētību to, kas pirmajiem cilvēkiem bija par lāstu, kad Dievs izdzina tos no paradīzes dārza un teica: „Ar sviedriem vaigā jums būs savu maizi ēst..."

Vai tiešām laimi var atrast ikvienā ikdienas darbā, lai arī kāds tas būtu? Atceros kādu draugu, kas runājot par darbu savā fabrikā, teica: „Es ar ilgošanos gaidu to dienu, kad varēšu aiziet pensijā. Man darbā pie lentes ir jāizdara viena un tā pati kustība, dienu pēc dienas. Es ienīstu savu darbu!"

Vispirms jāsaka, ka daudzi darbu neuzskata kā laimes nesēju, bet gan kā slogu un laimes ienaidnieku. Kur vien skatāmies, visi nopūšas un vaid zem darba nastas. Ja jautājam, kādēļ tas tā, tad daudzi min par iemeslu sava darba slodzi. Bet vai nav arī tā, ka viss atkarīgs no tā, kā mēs uz savu darbu raugāmies. Ja mēs savu darbu uzskatām kā miera traucētāju, kā ienaidnieku, tad savā darbā laimi neatradīsim, tad būsim līdzīgi vergiem. Tādēļ jau arī cilvēki cenšas atrast darbu katrs savu interešu lokā.

Laimi savā darbā neatrod arī tas, kas to dara tikai peļņas dēļ. To var tikai tas, kas dzīves pamatā liek Sv. Pāvila vārdus: „Visu, ko dariet, to dariet no sirds, it kā savam Kungam un ne cilvēkiem."

Dzejnieks Gogols kādreiz rakstījis savam draugam: „Es nevaru pateikt, kam liktenis virs zemes ir jaukāks un kam piešķirta labākā daļa. Agrāk es vienam vai otram darbam devu priekšroku, bet tagad es atzīstu, ka visu cilvēku liktenis ir līdzīgi apskaužams."

Vai mēs arī pie sevis neesam manījuši, ka mēs pēc citāda stāvokļa vai nodarbošanās esam ilgojušies? Mums jāatzīstas, ka pēc patīkamākiem un labākiem dzīves apstākļiem visi būsim ilgojušies. Bet tieši ar to samaitājam paši savu dzīves un darba prieku.

Vai nebūtu labāk, ja mēs domātu, ka visu cilvēku liktenis ir līdzīgi apskaužams, tāpēc ka mēs katrā darbā, katrā amatā varam strādāt savam Dievam. Ir vienalga, vai mēs esam augstā vai zemā amatā, kad tikai esam pilnīgi cilvēki, lai pildītu Dieva prātu.

Katru no mums gaida kāds darbs. Arī tos, kas aizgājuši pensijā. Tas ir darbs, kas vai nu jādara sabiedrībā vai mājas noslēgtībā. Tas prasa no katra ielikt darbā savu sirdi.. Ko tu dari, to dari no sirds, pagodini savu Dievu ar to.

Kāds domātājs reiz teica: „Kad mūsu pienākumi mums izliekas mazvērtīgi, tad mēs tos padarām vērtīgākus ar to, ja tos krietni paveicam." Nāk prātā stāsts par kādu kurpnieku, kas strādājis tikai pie apavu izlabošanas. Katru dienu viņš strādājis salicis pār savām kurpēm, bet saīdzis viņš nebijis nekad.. Kāpēc? — Tāpēc, ka strādājot viņš domāja ka cilvēki, šos salabotos apavus valkājot, kļūs priecīgi.

Ja mēs visi savu darbu tā strādātu, cik laimīgāki cilvēki mēs būtu! Laime nekrīt no debesīm, bet laimi var iegūt šinī pasaulē, ja tu esi Dieva darba rīks Viņa rokās.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

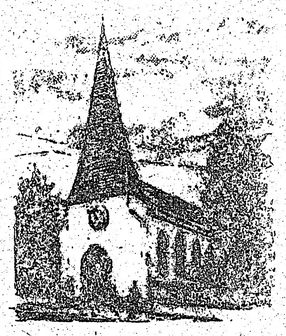

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

25. martā pl. 11 dievkalpojums.

1. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar Dr. Juŗa Benjamiņa filmu izrādi.

8. aprīlī pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes darbinieku un darbinieču amatā ievešana — svētīšana. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Dziedās mecosoprāns Ž. Vītola un baritons A. Vītols. Pie ērģelēm M. Baruša. Dziesmu lapiņas.

12. aprīlī pl. 19 Zaļās Ceturtdienas mūzikāls dievkalpojums ar dievgaldu. Dievkalpojums saīsināts. Draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā. Dziesmu lapiņas.

13. aprīlī pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide, soprāns Ērika Beitāne, Alma Mača. Dziesmu lapiņas.

15. aprīlī pl. 6 un pl. 11 Kristus augšāmcelšanās svētku dievkalpojumi. Archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide, Dainas koris ar diriģenti A. Skudru-Kārkliņu. Otrā dievkalpojumā duetus dzied tenors J Barušs un alts Maija Baruša. Dziesmu lapiņas. Pēc agrā dievkalpojuma kopējas brokastis (maksa 3 dol., bet līdz 12 g.v. 1.50 dol.). 22 aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

29. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Piedalās arch. A. Lūsis un viesis māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena. Māc. J. Sapietis referēs par saviem novērojumiem okupētajā Latvijā un Pad. savienībā, kā arī par tikšanos ar Solžeņicinu.

6. maijā pl. 11 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums ar mūzikālo daļu. Bērnu un jauniešu līdzdalība. Pēc dievkalpojuma draudzes svētdienas skolas un jauniešu grupas darba nobeigums. Dziesmu lapiņas.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

Klusā laika kopdievkalpojumi sākot ar 6. martu, katru otrdienas vakaru dievnamā pl. 19.30.

1. aprīlī pl 13 dievkalpojums angļu valodā Jaunāko jauniešu grupa pl. 14. Pl. 15 dievkalpojums.

8. aprīlī pl. 15 Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Dievgalds. Pl. 18 draudzes koŗa koncerts.

13. aprīlī pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums Dievgalds. Koris.

15. aprīlī pl. 6 Kristus augšāmcelšanās dievkalpojums. Koris. Brokastis.

22. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.. Pēc dievkalpojuma pusdienas un pārrunas: Jaunie un vecie (šoreiz aicinātas visas paaudzes).

29. aprīlī pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Sprediķos māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

6. maijā pl. 13 dievkalpojums angļu valodā. Pl. 15 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums Dievgalds.

Klusā laika kopdievkalpojumi no 6. marta līdz 3. aprīlim, katru otrdienas vakaru dievnamā, p.l 19.30. Virstemats: — Caur nāvi dzīvībā.

Ticības celsmes stundas no 17. apr. — 8. maijam, katru otrdienas vakaru pl. 19.15; visi aicināti piedalīties

20. maijā pl. 15 dievkalpojums,

27. maijā pl. 11 draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums. Dievgalds. Draudzes koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto M4B 3C6, t. 757-2739 Toronto austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

1. aprīlī pl. 13 Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

25. martā pl. 16 evaņģelizācijas dievkalpojums.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Iceja birojā no baznīcas aizmugures

25. martā pl. 16 dievkalpojums ar lielgaidu piedalīšanos.

1. aprīlī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 dievkalpojums apvienots ar draudzes koŗa Ciešanu laika koncertu.

3. aprīlī (otrdien) pl. 13 draudzes namā pensionāru sanāksme.

8. aprīlī pl. 13.30 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālrunis (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N.Y

1. aprīlī pl. 12.30. Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu.

3. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetes nometnē. Dziesmu lapiņas.

MONTREALA

8. aprīlī pl. 14.30 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas.

15. aprīlī pl. 12.30 Lieldienu dievkalpojums

MONTREALA

Prāvests A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

25. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

1. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Steidzamos gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša.

13. aprīlī pl. 14 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

15. aprīlī, Pirmajās Lieldienās, pl. 14, ģimenes dievkalpojums. — Iespējami mūzikāli priekšnesumi. Jaunatnes piedalīšanās.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 23 gada gājumā
Katru svētdienas rītu no
plkst. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta.
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarā
Radio FM CBN 107.7
24 stundas Tel. 889-3126.

Plašā izvēlē

latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņemam pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzeltoni un zaļi).

ZIGFRIDS JURJEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 1L6, tālr. 536-0183

LATVIEŠU VĒSTURES MUZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

LOTUS FLOWERS

792 Bathurst St., (Pie Bloor St.) Toronto Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. **Māra un Arvīds Tīrumi**

PANORAMA FURNITURE

309 Augusta Ave., tālr. 924-9769, Toronto

Plašā izvēlē dzīvojamās istabas, ēdamistabas, guļamistabas, virtuves iekārtas. — Televīzijas aparāti, ledusskapji, elektriskās plītis, veļas mazgājamās mašīnas, stereo aparāti.

Jūs varat iegādāties visu, kas jums vajadzīgs dzīvokļa iekārtošanai.

Laipna apkalpošana. Iespējams arī uz nomaksu. Runājam latviski. Atvērts 9.30 — 7.30 vakarā. Piegāde un novietošana dzīvoklī par brīvu.

latviešu populāras mūzikas ansamblis

AKACIS

izdod jaunu SKAŅU PLATI!

Cena $7.00 — $.50 piesūtīšanai
pasūtinājumus sūtiet pie:

Jānis Abens
247 W. 35th st. 9R
New York, N.Y. 10001

Plate

Gatavo piemineklus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA
16 Rowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

Latviešu JAUNIEŠI, iestājieties

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ!

- ☐ Modernas mācības
- ☐ Pilnas ģimnazijas kurss no 5. līdz 13. klasei
- ☐ Abitūrija iespējas
- ☐ Iespēja iemācīties vācu valodu
- ☐ Katram sava istaba internātā Rīga

Izprasiet iestāšanās anketas tagad.

Pieteikšanās 1979./80. māc. gadam līdz 30. aprīlim.

A. Liepkalns,
ģimnazijas direktors,

Wienburgstr. 52—54
44 Münster, Westf.,
West Germany.

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

A/s Latviešu nams Toronto

valde sasauc nama akcionāru gadskārtējo pilnsapulci

svētdien, 25. martā, pl. 15

Latviešu namā, 491 College ielā.

A/S Latviešu nams valde

Sīkās Ziņas

● Pasaules meistarsacīkstēs ātrslidošanā Hāgā Holandē trešā vietā izvirzījusies Kanadas latviete Silvija Burka, bijušā pasaules meistare. Pasaules čempionātes titulu ieguvusi amerikāniete Elizabete Heidene uzvarot visās četrās disciplīnās. Otrā vietā palikusi krieviete Natālija Petrosova.

● Pasaules iedzīvotāju skaits sasniedz 4,124 miljardus, no tiem 57 proc. atrodas Āzijā. Vislielākais cilvēku pieaugums ir Afrikā: Sambijā 52 bērni dzimst uz 1000 iedzīvotājiem, Malavi — 51, Mali un Liberijā — 50. Viszemākais dzimstības procents ir Rietumvācijā, kur 1977. gadā uz 1000 iedzīvotājiem piedzimuši 9,5 bērni, seko Luksemburga ar 11, Austrija ar 11,3, Šveice ar 11,5 un Zviedrija ar 11,6 bērniem uz 1000 iedzīvotājiem. Pie 15 mazākām cilvēku pieauguma valstīm pieder arī Austrumvācija ar 13,3 bērniem, tad Francija ar 14 un ASV ar 14,7 bērniem. No visas pasaules iedzīvotājiem 12 proc. dzīvo Eiropā, 10 proc Afrikā, 8 proc. Dienvidamerikā, bet Ziemeļamerikā mazāk par 6 proc., tāpat Pad. savienībā — 6 proc. Latvijā starp latviešiem dzimstība pati mazākā visā padomju impērijā: 8 bērni uz 1000 iedzīvotājiem. Visilgāk dzīvo islandieši, kur sievietes sasniedz 79,2 g. caurmēra vecumu, bet vīrieši 73 gadus. Rietumeiropas zemēs vīriešu caurmēra vecums jau pārsniedzis 70 gadus, bet sieviešu pat 73 gadus. Rietumzemēs ir vislielākais pensionāru skaits, kur daudz cilvēku sasniegušī 90 un pat 100 mūža gadus. Afrikas valstīs caurmēra vecuma likme atrodas zem 50 gadiem.

● Polijas baznīcas avoti ziņo, ka Sv. Stanislava 900 gadu atceres svinības atzīmēs jūnija sākumā, kas agrāk bija paredzētas maijā, jo jūnijā pāvests Jānis Pauls II apmeklēs savu dzimteni Poliju. Poļu komūnistiskā valdība bija pretojusies pāvesta apmeklējumam, jo baidījās, ka pāvesa klātiene var uzkurināt baznīcas naidu pret režīmu, bet beigās piekāpusies.

GRAND RAPIDI

● Latviešu pensionāru biedrības februāra mēneša saietā Latviešu biedrības namā māc. J. Mednis runāja par svētības mudinājumu dzīves otrā pusē, izgaismojot, kā dzīvais Dieva vārds iedarbojas uz cilvēku un viņa dzīvi. Viņš mudināja vecos ļaudis nepakļauties vientulībai, jo arī viņiem ir savs uzdevums dzīvē. Sumināja jubilārus. Tādi bija: Jēzups Zīmelis (75 g.), Voldemārs Rasa (70 g.) un Broļislava Zīmele (65 g.). Dažas paša sacerētas vārsmas skandēja Alb. Unglenieks. Saietu ievadīja un referentam patēicās biedrības sab. kult. nozares vadītāja Elvīra Brūna.

mājas pārbūves darbus.

Zvanīt: K. SUNTAŽS

751-6829, Toronto.

Latviešu īpa i radās Latviešu to ar savu kar un apvienības

Invalidi va

LATVIEŠU KA GADA SAPUL

Latviešu k vienības Kana sapulcē 18. ma mā Toronto bi dalībnieki. S Zikmanis, prot strēms. Ievadī dis Gotfrīds K ar klusuma br vadītā gadā m apvienības bie fu Martinov Priekšsēdis iz bību ar pār jām, sevišķi D dā apvienībā biedri, un tag 85. Viņš aicin ziņot par bie vai nāves gad G. Krustiņš gaidījis jaunaj

Jaunatnes

Latviešu n nes apvienības jums šī māks — 25. martā slas izstādes martā māksla Art Works, 5 Izstāde tur martam, no p dienās slēgta nas vakarā pazīšanās b nis.

Sestdien, 24 tirdziņš Igau Broadview A pēcpusdienā p jaunatnes kor pilsētas dzied glāzova vad Otavas, Mont to jaunatnes dol., LNJAK Vakarā pl. 20 zikas koncert dalās mūzik Akacis no visku" rock Akača pirmai to. Pirmoreiz lais orķestris vadībā.

Svētdien, 2 Jaunatnes di Andreja bazn pl. 12.30 jaun

Latviešu īaŗa invalidu apvienības Kanadā pārstāvji Kanadā ieradās Latviešu leģiona dienas svinīgajā aktā DV namā Toronto ar savu karogu. No kreisās: Valters Ivāns, Miķelis Bulovs un apvienības priekšnieks Gotfrīds Krustiņš.

Foto: J. Liģers

Invalidi var baudīt atpūtu Vācijā

LATVIEŠU KAŖA INVALIDU APVIENĪBAS KANADĀ GADA SAPULCE

Latviešu kaŗa invalidu apvienības Kanadā biedru gada sapulcē 18. martā Latviešu namā Toronto bija ieradušies 22 dalībnieki. Sapulci vadīja V. Zikmanis, protokolēja K. Vikstrēms. Ievadījumā priekšsēdis Gotfrīds Krustiņš aicināja ar klusuma brīdi pieminēt aizvadītā gadā mūžībā aizsaukto apvienības biedru Jūliju Rūdolfu Martinovu Hamiltonā. Priekšsēdis izcēla labo sadarbību ar pārējām organizācijām, sevišķi DV. Aizvadītā gadā apvienībā uzņemti 5 jauni biedri, un tagad to skaits ir 85. Viņš aicināja piederīgos ziņot par biedru saslimšanas vai nāves gadījumiem.

G. Krustiņš jauno gadu sagaidījis jaunajā Vācijas invalidu namā, kas bauda plašu sabiedrības atsaucību. Viņš piedalījies arī Invalidu apvienības Centrālās valdes sēdē.

Kasieris J. Grīnvalds ziņoja par apvienības kases stāvokli. Palīdzības darba sekmēšanai ienākuši 2.586 dol., kas gandrīz arī visi izdoti. Apvienības rīcībā ir 7.981 dol. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza E. Svīte un ierosināja valdei izteikt pateicību. Līdzšinējo biedru maksu 7 dol. gadā paaugstināja uz 10 dolariem. Par pārstāvi Akc. sab. Latviešu nams izraudzīja G. Krustiņu. Apvienībai ir četras nama akcijas. Apvienības rīcībā ir vairāk nekā 100 dažāda satura grāmatu, kuŗas nolēma nodot DV Toronto nodaļas bibliotēkai.

Apvienības biedri aicināti iegādāties vienveida tērpus, ar vīna krāsas žaķeti un pelēkām biksēm. Sakarā ar jaunajām iespējām kaŗa invalidiem izmantot par brīvu Vācijas kūrvietas, tajos jau uzturējušies trīs mūsu invalidi — K. Zikmanis pavadījis 6 nedēļas Bad Achenē, Konrads Riekstiņš 4 nedēļas Švarcvaldē un G. Krustiņš Hanoveras apkārtnē. Atpūtas vietu pieteikumi pieprasāmi apm. 6 mēnešus iepriekš, norādot, kuŗā rajonā vēlas apmesties. Tajās saņem labu uzturu, var piedalīties izbraukumos. Tiesības apmesties Vācijas kūrvietās bauda ikviens kaŗa invalids, kas saņem pensiju un bijis vācu bruņoto spēku vienībās.

Apvienības valdes pagājušā gada sapulcē ievēlēta 3 gadu terminam, tādēļ tagad nebija pārvēlama. Valdē darbojas priekšsēdis G. Krustiņš, vicepriekšsēži V. Zikmanis un E. Ozoliņš, sekretārs K. Vikstrems, kasieris J. Grīnvalds, biedrzinis V. Ivāns, sarīkojumu daļas vadītājs M. Bulovs. Revīzijas komisijā: Eg. Svīte, K. Blumbergs un V. Krugers. Dāmu komitejas priekšniece ir Helēne Bulova. Viņa ar palīdzēm parūpējās arī par sapulces dalībnieku pacienāšanu. Beigās parakstīja līdzjutības apliecinājumu smagas slimības māktajam Arnoldam Šiņķim Sadberijā.

O. K.

Jaunatnes sarīkojumi

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā sarīkojums Šī māksla notiek no 23. — 25. martam Toronto. Mākslas izstādes atklāšana 23. martā mākslas galerijā The Art Works, 50 Bleeker Street. Izstāde turpināsies līdz 30. martam, no pl. 11 — 18 (pirmdienās slēgta). Tās pašas dienas vakarā turpat pl. 22.30 iepazīšanās balle Jaunais vilnis.

Sestdien, 24. martā, pl. 15.30 tirdziņš Igauņu namā, 958 Broadview Ave. Sestdienas pēcpusdienā pl. 16.30 turpat jaunatnes koŗu koncerts —Trīs pilsētas dzied — Jāņa Beloglāzova vadībā, piedaloties Otavas, Montrealas un Toronto jaunatnes koriem. Ieeja 4 dol., LNJAK biedriem 3 dol. Vakarā pl. 20.30 populārās mūzikas koncerts un balle. Piedalās mūzikālais ansamblis Akacis no Ņujorkas ar „latvisku" rock mūziku, kas būs Akača pirmais koncerts Toronto. Pirmoreiz spēlēs arī Kailais orķestris Raita Freimaņa vadībā.

Svētdien, 25. martā, pl. 11 Jaunatnes dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā. Pēcpusdienā, pl. 12.30 jauno rakstnieku rīts Rīts vārdiem un skaņām, The Art Works telpās, ar sekojošu azaidu pl. 13. Ieejas maksa 5 dol., ieskaitot pusdienas un atspirdzinājumus.

LNJAK valdē šogad darbojas priekšsēde Baiba Rubesa, vicepriekšsēži Sandra Klepere un Arturs Stiebriņš, sekretāres Ingrīda Upeslāce un Anita Šterna, kasiere Karina Mierina, visi no Toronto. Informācijas nozari vada Guntis Brumelis, biedrzine Indra Pulciņa (Hamiltona), valdes locekļi: Dace Pārupe (Otava), Zigmunds Fronckēvičs (Hamiltona), Edvīns Kalviņš (Okvile), Uģis Ziemelis (Vankuvera) un Pauls Tizeks (Vinipega). Revīzijas komisijā: Alberts Upeslācis, Elmārs Bērziņš un Ēriks Eglīte (visi no Toronto).

LNJAK pašlaik apvieno 200 biedrus un 20 biedrus veicinātājus. Iznācis LNJAK informācijas biļetens Kad un Kur. Pēdējam numuram vāku zīmējis Balvis Rubess. Nākošais numurs paredzēts 1. maijā. Informācija nododama Guntim Brumelim, 99 Victor Ave., Toronto, M4K 1A7.

—ls—

Crest Motors
Custom Service
labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 5537. Sestd. darbojas līdz 12.
S. Miķelsons, latviešu uzņ.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņi
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
5385 Yonge St. Suite 20 (Northtown Shopping Plaza) 226-6950 Willowdale, Ont.
445-5325 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.
SOVEREIGN GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY
MEMBERS OF THE CASCADE GROUP

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Valmiera pulka vēsture	$18.00
J. Babre—Jēzus Nācarietis, mīl. der. II d.	$12.00
Edv. Virza—Laikmeta dokumenti, atm.	$8.25
Latviešu garīgās mūzikas ceļos	$9.00
Araišu baznīca un draudze 700 gados	$6.50
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, atm.	$14.15
V. Hāzners—Varmācības ter:ī, atmiņ	$24.00
E. Sūna—Izteiksmes iespējas, stilā līdz anal.	$15.00
P. J. Babris — Silent Churches	$19.50
Kārlis Lauks — Troickas pulks, dien. gr.	$9.50
P. Ērmanis — Satikšanās, stāsti	$7.75
R. Cukurs — Burtnieku ezers un tā upes	$4.25
L. Bērziņš — Neredzīgais Indriķis un viņa dziesmas	$3.50
H. Enzelīņš — Cēsis	$7.00
E. Andersons — Zemes spēks, stāsti	$6.00
L. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lūsis — Ceļinieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, sak. prāv. R. Ābolinš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sauļum vieta, stāsti	$9.50
Apšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Mauŗs stāstītas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumaini	$7.00
A. Plaudis — Akcenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00
P. Ērmanis — Izkaistīte dzejoļi	$8.00
Alberts Galiņš—Zem atvērtām debesīm, dz.	$4.40
J. Babre — Meditācija naktī, dzejoļi	$6.00
V. Mežezers—Sirds,ko dziļi iemīļoja, dz.	$6.50
G. Janovskis — Un kas par to, rom.	$9.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Ja esat nodomājis iegādāties
JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠINU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET OLDSMOBILE
CHEVELLE CHEVY NOVA
CAMARO CHEVETTE
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
Hans Plaude Tālr. HO 6-1131
Robertsons Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un palīdzību ceļojumu jautājumos latviešu valodā sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

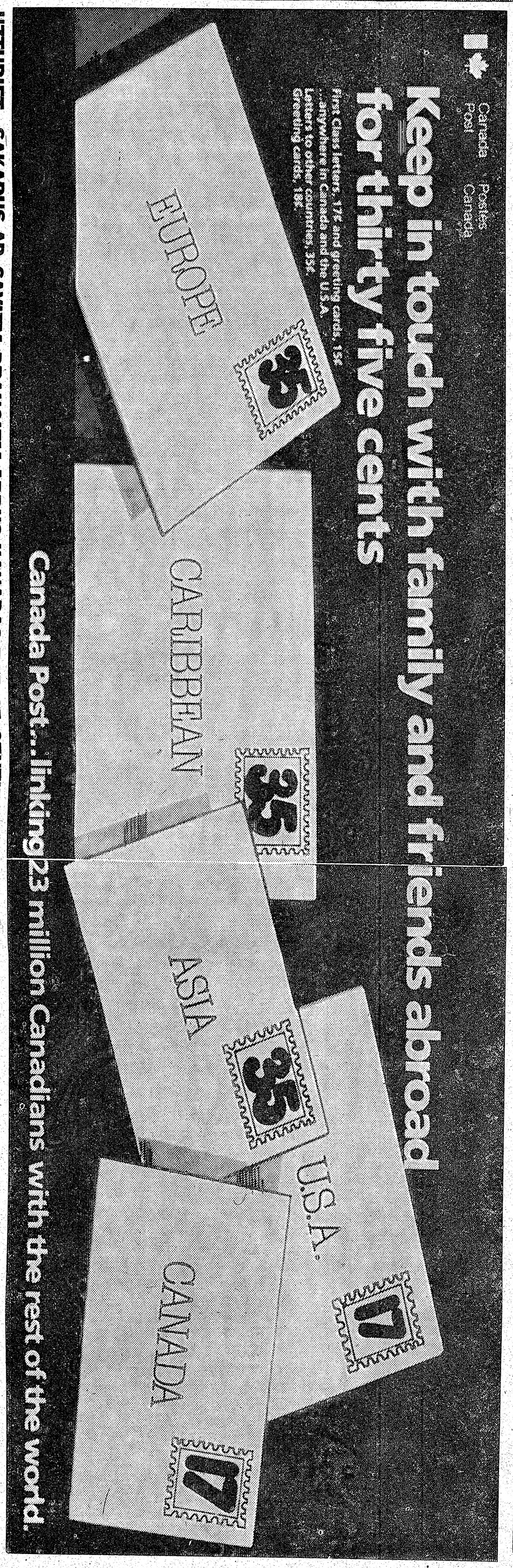

Piedzīvots jau 100 gadu

Jūle Melbārzde Konektikatā, ASV, šinīs dienās atskatījās uz 100 gadu mūža gājumu. Dižajai jubilārei šūpulis kārts 1879. gada 20. februārī Daudzevas pagasta Svikļos. Viņa piedzimusi kā lauksaimnieka meita, lauku sētā aizvadīta arī bērnība. Jau jaunībā interesējusies par grāmatām, literatūru, mākslu, sevišķi gleznieciību. 1900. gadā nodibina laulības dzīvi ar Kārli Melbārzdi, jaunu tautskolotāju Zalves pagastā, kas bija arī ērģelnieks un koŗa diriģents. Viņš iestudējis arī lugas, bet jubilāre gatavojusi dekorācijas.

Pirmais pasaules kaŗš noved uz Baltkrieviju. Dzimtenē 1918. gadā dzīve jāsāk no jauna. Meita Ņina kļūst aktrise Rīgā un jubilāre iegūst par znotu izcilo Nacionālā teātŗa aktieri Kārli Lagzdiņu. Tad arī viņa pārceļas uz dzīvi Rīgā, kur pulsē kultūras dzīve. Tur jubilāre nododas arī gleznieciībai.

ASV ieceļojusi 1950. gadā, apmetusies Ņujorkā un audzinājusi divas mazmeitas.. Pēc tam vairāk nekā 20 gadi aizvadīti Konektikatā pie meitas Malvīnes un znota inž. Jāņa Rudzīša. Garā moža, jubilāre vienmēr interesējusies par notikumiem kultūras un politiskajā dzīvē, lasot grāmatas un laikrakstus. Viņa ir Mančestras latviešu ev. lut. draudzes vecākā locekle.

Jubilāri ar ziediem un dāvanām sveica daudzi sumināt̄aji. Mācītājs K. Freimanis teica dievvārdus. Draudzes pārstāvis A. Mitrēvics pasniedza draudzes dāvanu, dāmu komitejas priekšniece Ž Klēģere ar pārstāvēm I, Lanku un H. Šubetski sveica ,ar rožu klēpi, dāvanu un jubilejas torti, ,un no draudzes jauniešiem bija ziedu grozs. Ar rakstu bija sveikusi Konektikatas gubernātore Ella Graso, archibīskaps A. Lūsis, prāvests K. A. Birznieks un daudzi draugi. P. S.

Jūle Melbārzde

LIA jaunais prezidijs

Beigušās Latviešu inženieŗu apvienības prezidija vēlēšanas, kuŗas ilga kopš decembŗa. Vēlēšanu komisijas pienākumi bija uzticēti Toronto latviešu biedrības Inženieŗu un tehniķu kopai. Komisijā darbojās priekšsēdis R. Strazds, sekretārs O. Lepše un inž. A. Arājs. Tā savā 13. marta sēdē saskaitīja ienākušās balsis.

Komiteja bija izsūtījusi vēlēšanu aploksnes 718 balstiesīgajiem biedriem. Nepareizu adrešu dēļ vēlētājus nebija sasniegušas 30 aploksnes. Balsis bija iesūtījuši 302 vēlētāji. No tām piecas balsis atzina par nederīgām. Prezidijā ievēlēti: inž. Andris Palejs (241 balss), inž. Jānis Auns (225) un prof. Jānis Lielmežs (198).

Lielāko balsu skaita ieguvējs līdzšinējais LIA priekšsēdis inž. A. Palejs (Montreala) arī turpmāk vadīs apvienību. Inž. J. Auns (Toronto), kas bija apvienības otrs vicepriekšsēdis, ievēlēts par pirmo vicepriekšsēdi. Prof. J. Lielmežs ievēlēts prezidijā pirmo reizi un tagad veiks otrā vicepriekšsēža pienākumus.

Lielākais vēlētāju skaits nāk no ASV (156 vēlētāji), Kanadas (108) Austrālijas (13), Zviedrijas (9), Rietumvācijas (4), Anglijas (3), Venecuēlas (3), Brazilijas (2) un Dienvidafrikas (1). Vēlēšanās nebija piedalījušies apvienībā reģistrētie biedri no Beļģijas, Francijas un Norvēģijas.

LIA priekšsēža adrese: 96 Roxton Crescent, Montreal, Que. H4X 1C6, Canada. O. K.

To: Latvija Amerika Publ. Ltd.
125 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4M 2E9.

RE: COMPLAINT ABOUT DELAY IN NEWSPAPER DELIVERY.

Subscribers name: .....

Address: .....

..... Postal Code .....

Latvija Amerika number ..... dated on ..... and mailed two days earlier from Toronto was delivered to my address on ..... This is ..... days after posting.

Sometimes the second class mail ha sbeen delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this delay. I would appreciate more rapid postal servies.

'Yours truly

....

(Date of compliaint) (Signature)

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2H-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un lemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

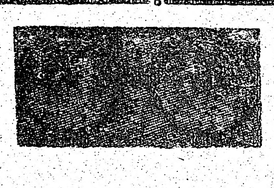

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji.

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašniekl!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

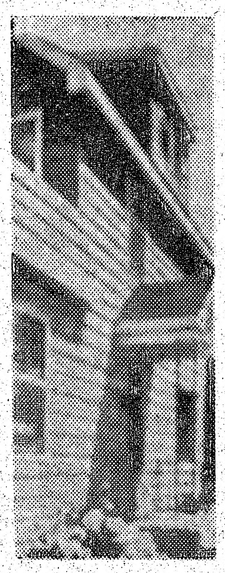

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ĪSTALĒRS
534-2864 Īpašnieks Artūrs Mūrs
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

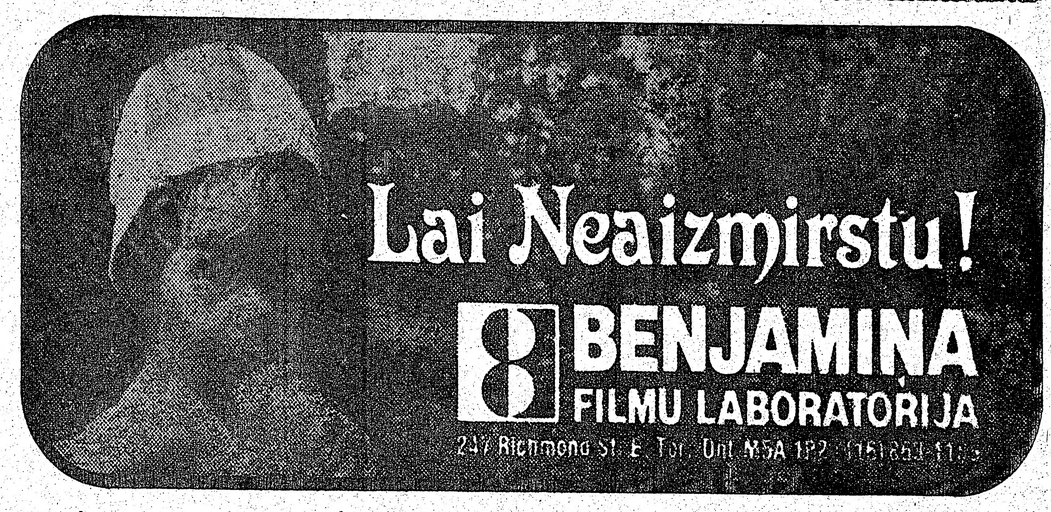

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

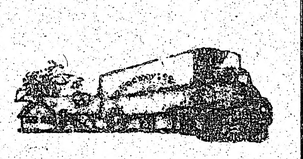

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenšu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditasb. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.

221-1159

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

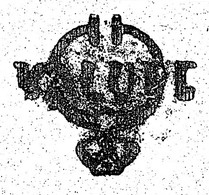

● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās 470 College St. (Pie Bathurst)
Tālr. 921-3924 Toronto M5G 1A5

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

Laimei vienmēr pakaļ dzīties, Konkurenci nenobīties,
Tāds ir visiem labais tikums, Arī mūsu dzīves likums!

Pirmais solis uz mieru

(Turpinājums no 1. lp.)

vienīgais, bet ļoti svarīgais sasniegums.

Aizvadītajā nedēļā Kārtera miera formulu ar visām balsīm akceptēja Ēģipte, Arī Izraēlas kabinets nobalsoja 15 pret 2 par Begina proponēto Kārtera miera līguma projektu. Knesetā no 120 deputātiem miera līguma debatēs piedalījās 108. Komūnistu partijas deputāts nosauca Beginu par nešķīstu fašistu, bet Begins savukārt šo Izraēlas parlamentārieti apzīmēja par Kremļa aģentu

Kārters uz Vidējiem austrumiem nosūtīja īpašu amerikāņu delegāciju, kuŗas uzdevums bija novērst Saudi Arabijas un Jordānas negātīvo nostāju par Ēģiptes un Izraēlas parakstāmā līguma akceptēšanu. Tanī bez prezidenta padomdevēja valsts drošības jautājumos Brzežinska un ASV ģenerālstāba priekšnieka ietilpa arī Kārtera dēls Čips. Televīzijā pēdējais bija redzams, rokas bikšu kabatās sabāzis, aiz Brzežinska muguras. Dīvainā Kārtera izvēle — tik svarīgā diplomātiskā misijā sūtīt „superdiplomātu" Čipu, kas pat nav nevienā amatā un tajā pašā laikā nav tautas vēlēts pārstāvis, var radīt bažas par paša Kārtera mentālitāti. Tikpat labi viņš delegācijā varēja ietilpināt arī savu brāli Billiju. Arabi Billiju droši vien saņemtu ar izplestām rokām. Vēl nesen Billijs kādai arabu delegācijai, kas ciemojās Džordžijā, norādīja, ka arabiem neesot jāuztraucas par amerikāņu preses negātīvo nostāju. Amerikāņu presi un televīziju kontrolējot žīdi, tādēļ neesot ko brīnīties. Kad žīdi Vašingtonā sacēla traci, Billijs Ņujorkā vairākiem Apvienoto Nāciju delegātiem jautrā prātā pateica, ka arabu pasaulē esot daudz vairāk nekā žīdu un šie varot viņam ..... Pats Kārters iespaidīgu amerikāņu žīdu protesta delegācijai norādījis, ka Billija izteicieni neesot jāņem par pilnu, jo viņš pašlaik esot ļoti slims. Daudz lielākas galvassāpes Kārteram droši vien sagādā nupat uzpeldējušā sūdzība par financiālo grāmatu žonglēšanu Kārteru ģimenei piederošajā zemesriekstu uzņēmumā. Lietu pašreiz izmeklē, un tas vien jau norāda, ka nav dūmu bez ugunis.

Drāmatiskā Vidējo austrumu misija nav cēlusi Kārtera politiskās popularitātes akcijas tautā. Amerikāņiem draudzīgo rietumvalstu diplomāti ar nožēlu konstatē, ka prezidents varbūt ir labs cilvēks, bet gauži nepiemērots atbildīgajam amatam. Amerikāņi viņa vadībā zaudējuši gribu likt svaru kausos savu spēka potenciāli. Tie pieļāvuši, ka Teherānā okupē viņu sūtniecību un Afganistānā nogalina viņu diplomātu. Tāpat amerikāņi vēl vienmēr padodas un piekāpjas Kremļa priekšā. Vai tas neesot izsmiekls, ka AN, kas varot darboties tikai ar ASV milzu financiālo atbalstu, katra pundurvalsts var nonicināt un apspļaut amerikāņus?. Tā ir ironija, ka šī dīvainā iestādījuma reprezentantu vairākums gadu gadā met dubļus mājastēva sejā. Vēl lielāks paradokss ir tas, ka pats amerikāņu īpašais sūtnis Apvienotajās Nācijās no šī starptautiskā foruma katedras nomelno amerikāņu iekšējo un ārējo politiku. Pēdējais, protams, attiecas uz Kārtera izvēlēto sūtni Andrjū Jangu. Jānotiek kardinālai Kārtera mentālitātes maiņai vai arī jāgaida līdz tam brīdim, kad viņa krēslā iesēdīsies jauns rietumu pasaules vadonis.

SALT II līguma parakstīšana ir tuvējs notikums. Kārters, diemžēl, vēl taigad neaptveŗ, ka šī līguma parakstīšana kalpos tikai Kremļa mērķiem. Jācer, ka ASV likumdevēji aizliks kāju priekšā pieminētā līguma ratificēšanai. Ženēvā bez liela trokšņa atkal sanākusi atbruņošanās konferences sesija. Kamēr delegāti tur kuļ tukšus salmus, pasaule drudžaini bruņojas. Pašreiz ASV militārā ziņā ir vairenākā pasaulē. Tādām tām arī jāpaliek. Pats svarīgākais, ka amerikāņiem izšķirīgā brīdī nav jākavējas likt galdā savas spēcīgākās kārtis. Tas ir vienīgais spēks, ko Kremlis respektēs.

Vašingtonā runā, ka Kārters savā guļamistabā zem ģimenes bībeles tagad glabājot arī otru grāmatu. Tā esot britu ģenerāļa sēra Džona Haketa sensacionālais publicējums — Trešais pasaules karš 1985. gada augustā. Pieminēto grāmatu sērs Hakets sarakstījis kopā ar vairākiem NATO ģenerāļiem un militāriem stratēģiem. Pieminēsim tikai dažus raksturīgākos šinī grāmatā atzīmētos pareģojumus: Kremļa sazvērestības rezultātā Irāna, Saudi Arabija un arī Ēģipte nonāk Pad. savienības ietekmē. Padomju militārās akcijas sākas ar iebrukumu Dienvidslavijā, bet te Rietumi tiem dod asiņainu pretsitienu. Seko Kremļa atomieroču uzbrukums britu rūpniecības centram Berminghemai. Rietumi savukārt iznīcina Minsku. Pēc tam Pad. savienībā ietilpinātās republikās sākas sacelšanās pret Maskavu, kas beidzas ar Sarkanās impērijas iziršanu.

Sēra Haketa grāmata jau tulkota desmit valodās, un pirmais izdevums jau izpārdots. Autors izteicies, ka ar savu darbu viņš mēģinājis atmodināt rietumu sabiedrību no bīstamās illūzorās miera letarģijas. Acīm redzot viņam tas arī pa daļai izdevies. Piemīnēsim tikai, ka ASV patlaban nopietni apsveŗ atjaunot obligāto karadienestu.

Rosīgi aizvadīts gads

Klīvlandes latviešu apvienotās draudzes locekļi 11. martā pulcējās gadskārtējā sanāksmē draudzes nama lielajā zālē. Sapulci ievadīja māc. L. Grendze ar lūgšanu, bet atklāja un vadīja draudzes priekšnieks T. Berkulis. Protokolu rakstīja A. Spalviņš, kas nolasīja arī iepriekšējās sapulces protokolu, ko sapulce pieņēma bez iebildumiem.

Māc. L. Grendze ziņoja par draudzes garīgo dzīvi un pieminēja Laumas Lagzdiņas ordināciju, kas notikusi draudzes dievnamā, Draudžu dienās Garezerā, un LELBA otro sinodi Ņujorkā, kuŗā piedalījies mācītājs un draudzes priekšnieks T. Berkulis. Draudzes darbība bijusi rosīga, dievkalpojumi labi apmeklēti, dievlūdzēju skaits pieaudzis. Iesvētīto draudzes locekļu uz 1. janvāri bijis 747, bet konējais draudzes locekļu skaits 924. Dievgaldnieku skaits 729. Pavisam noturēti 56 dievkalpojumi, no tiem 8 ar dievgaldu. Vēl noticis plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums, kuŗu rīko korporāciju kopa, viens ekumēniskais dievkalpojums ar māc. J. Šmita piedalīšanos, divi kapu svētki un 30 draudzes skolu svētbrīži ar bērnu vecāku un skolotāju piedalīšanos.

Draudzes priekšnieks T. Berkulis savā ziņojumā atzīmēja, ka budžets īstenojies ar 2176 dol. atlikumu, kas sasniegts baupīgi saimniekojot. Lielākā daļa draudzes locekļu ir samaksājuši arī papildus nodevu. Draudzes nama parāds pagājušā gadā samazinājies par 12.000 dol. Par namu vēl palicis parāds 29.595 dol. Daudz palīdzējusi draudzes dāmu komiteja. Notikušas 6 valdes un 3 padomes sēdes, un 1 pilnsapulce. Draudze uztur pamatskolu un vidusskolu, kuŗas vada M. Grendze. Dāmu komiteju vada A. Berkule, katru mēnesi rīkojot dažādus sarīkojumus ar cienastu, referātu u.c.

Darbīgs bijis draudzes jaunatnes pulciņš A. Apines vadībā, rīkojot sanāksmes, izbraukumus, apmeklējot mājās vecos un slimos ļaudis, kas paši vairs nevar dievnamā ierasties, un iepriecinot viņus ar svēto rakstu lasījumiem. Labi nostādīts draudzes koris, kas 2 reizes gadā sniedz mūzikāli labi sagatavotus koncertus un kuplina dievkalpojumus.

Palīdzības fonds sācis dilt, bet pēdējā gadā atkal pieaudzis. Jaunais budžets sabalansēts par 53.200. Dažādos draudzes fondos uzkrāts 29.562 dol., kas gandrīz sedz draudzes parādus. Radās pārrunas par 77.000 dolaru novēlējuma izlietošanu. Vairums draudzes locekļu izteicās par kāda īpašuma iegādi. Par to vēl spriedīs draudzes padome.

Sapulcē piedalījās 87 draudzes locekļi.

J. E.

Laikā, kad visa uzmanība pievērsta Vidējiem austrumiem, no galvassāpēm nav pasargātas daudzas pasaules mētropoles. Italijā valdības kirze izbeidzās ar Andrioti jaunās valdības sastādīšanu Arī šai daudzpartiju salipinātai koalicijai nav paredzams ilgs mūžs Francija pārdzīvo streiku vilni, kas var novest līdz asiņainām sadursmēm. Premjēra Barē valdība pie varas var noturēties tikai ar degolistu atbalstu. Lielbritanija vēl joprojām nav tikusi laukā no saimnieciskā chaosa. Arodbiedrību prasību priekšā izjūk premjēra Kalahāna inflācijas apkaŗošanas plāni. Domā, ka nākamajās parlamenta vēlēšanās pie varas nāks konservātīvie. Inflācija un bezdarbs ir Turcijas lielākās problēmas. ASV te laikus būtu jāsniedz palīdzīga roka. Ja arī te Vašingtona nogulēs izdevību, stāvokli savā labā izmantos Kremlis ar nepārredzamām sekām. Tādā gadījumā nenozīmīgs būs arī Kārtera panāktais Ēģiptes un Izraēlas izlīgums. Vidusjūra pārvērtīsies par Padomju jūru, un līdz ar to izšķirīgs trieciens būs dots arī NATO aliansei.

Iepriecina saņemtās ziņas no Somijas, notikušajās parlamenta vēlēšanās lielus panākumus guvusi konservātīvo partija. Tas ir zīmīgs notikums, jo jāievēro, ka Somija atrodas Pad. savienības ēnā. Tālajos austrumos šonedēļ paredzētas pirmās Pekingas un Hanojas miera sarunas. Nebūt nav teikts, ka ar to ķīniešu militārie izlūku gājieni šajā telpā izbeigsies.

Tā redziet, ka katra diena atnes jaunus notikumus un līdz 1985. gada augustam par gaŗlaicību politiskajā skatuvē mums nebūs jāsūdzas.

Aleksandrs Ķegumnieks

Divu prof. T. Ķeniņa simfoniju atskaņojumi Kanadā

Beatae voices tenebrae atskaņos Hamiltonas filharmonija 8. un 9. aprīlī Hamilton Place lielajā zālē. Vadīs viesdiriģents Josifs Konta (Conta), kas Eiropā diezgan pazīstams, jo nule diriģējis Florences simfonisko orķestri un Parīzes Padelū orķestri. Otrs būs 6. Simfonijas (Simfonia ad fugam) pirmatskaņojums 16. un 17. maijā Otavā. Nacionālo mākslas centra orķestri vadīs pazīstamais diriģents Boids Nīls (Boyd Neel).

Prof. T. Ķeniņš pašlaik uzturas Eiropā un raksta no Lisabonas: „Šeit laiks silts, 60° F.. Visur zied mimozas. Rodas jaunas idejas maniem nākamajiem skaņdarbiem."

Atbalsts kokļu dienām

Ontario sabiedrisko lietu ministrija 16. martā paziņojusi 1603 dol. provinces loterijas Vintario piešķīrumu latviešu Kokļu dienu rīkotājiem, lai daļēji segtu izdevumus pagājušā gada rudenī sarīkotām Kokļu dienām Toronto. Kā zināms, tās notika oktobrī Sidrabenē.

HAMILTONA

● Šejienes mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējā balle „Šalc zaļais mežs" 24. martā, plkst. 19.30 poļu zālē, nevis 17.30 kā kļūdaini lakrakstam ziņots.